

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A.
za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 r.

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od 1.01.2008 do 30.06.2008	okres od 1.01.2007 do 30.06.2007	okres od 1.01.2008 do 30.06.2008	okres od 1.01.2007 do 30.06.2007
I. Przychody z tytułu odsetek	1 089 651	719 349	313 334	186 911
II. Przychody z tytułu prowizji	294 657	293 494	84 730	76 260
III. Przychody operacyjne	937 393	815 495	269 552	211 893
IV. Wynik działalności operacyjnej	318 168	268 267	91 491	69 705
V. Zysk (strata) przed opodatkowaniem	318 168	268 267	91 491	69 705
VI. Zysk (strata) po opodatkowaniu	252 268	212 146	72 541	55 123
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	786 074	-800 228	226 039	-207 926
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-98 336	889 059	-28 277	231 007
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	-95 909	-168 707	-27 579	-43 836
X. Przepływy pieniężne netto, razem	591 829	-79 876	170 183	-20 754
XI. Aktywa razem	34 252 982	30 530 106	10 211 968	8 523 201
XII. Zobowiązania wobec banków	2 227 823	2 568 688	664 189	717 110
XIII. Zobowiązania wobec klientów	25 641 231	21 800 662	7 644 515	6 086 170
XIV. Kapitał własny	2 608 787	2 519 932	777 767	703 499
XV. Kapitał zakładowy	849 182	849 182	253 170	237 069
XVI. Liczba akcji	849 181 744	849 181 744	849 181 744	849 181 744
XVII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	3,07	2,97	0,92	0,83
XVIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	3,07	2,97	0,92	0,83
XIX. Współczynnik wypłacalności	12,09%	13,75%	12,09%	13,75%
XX. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,30	0,25	0,09	0,06
XXI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,30	0,25	0,09	0,06
XXII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	0,19	0,17	0,06	0,05

Porównywalne dane bilansowe (pkt. XI-XIX oraz XXII) zaprezentowano, zgodnie z wymogami MSSF, wg stanu na dzień 31.12.2007. Pozostałe dane porównywalne prezentowane są za okres od 1.01.2007 do 30.06.2007.

SPIS TREŚCI

1.	Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 r.	3
2.	Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 r.	131

1. Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 r.

SPIS TREŚCI

I.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	5
II.	SKONSOLIDOWANY BILANS.....	6
III.	ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH	8
IV.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	9
V.	INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE I GRUPIE KAPITAŁOWEJ EMITENTA	11
VI.	POLITYKA RACHUNKOWOŚCI.....	13
VII.	INFORMACJE FINANSOWE W PODZIALE NA SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI	45
VIII.	NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	50
(1)	PRZYPADKI Z TYTUŁU ODSETEK.....	50
(2)	KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK.....	50
(3)	PRZYPADKI I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	51
(4)	PRZYPADKI Z TYTUŁU DYWIDEND	51
(5A)	WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH	51
(5B)	WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	52
(5C)	WYNIK Z POZYCJI WYMIANY.....	52
(6)	POZOSTAŁE PRZYPADKI OPERACYJNE.....	52
(7)	KOSZTY DZIAŁANIA	53
(8)	KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	53
(9)	KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	54
(10)	AMORTYZACJA	54
(11)	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	54
(12)	PODATEK DOCHODOWY.....	54
(13)	ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	55
(14)	KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	55
(15)	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM	56
(16)	AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)	57
(17)	INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	61
(18)	KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	65
(19)	INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	68
(20)	NALĘŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	70
(21)	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	70

(22)	WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	73
(23)	AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA	75
(24)	AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	76
(25)	POZOSTAŁE AKTYWA	78
(26)	ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	78
(27)	ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZES RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)	79
(28)	INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	79
(29)	ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	80
(30)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	81
(31)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	81
(32)	REZERWY.....	82
(33)	REZERWA NA ODROZONY PODATEK DOCHODOWY	83
(34)	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	83
(35)	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	84
(36)	KAPITAŁ WŁASNY	84
IX.	DYWIDENDY ZA ROK 2007.....	89
X.	WARTOŚĆ GODZIWA	89
XI.	DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	91
XII.	PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU.....	92
XIII.	DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	93
XIV.	INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ	93
XV.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	94
	(1) OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	94
	(2) INFORMACJE O WARTOŚCI UDZIELONYCH ZALICZEK, KREDYTÓW, POŻYCZEK I GWARANCJI	96
	(3) INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSÓB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM.....	97
	(4) STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZES OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK (PEŁNIĄCE SWOJE FUNKCJE W DNIU 30 CZERWCA 2008)	98
XVI.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	98
	(1) ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	99
	(2) RYZYKO KREDYTOWE	100
	(3) RYZYKO RYNKOWE.....	114
	(4) RYZYKO PŁYNNOŚCI	118
	(5) RYZYKO OPERACYJNE	120
XVII.	LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH.....	122
XVIII.	ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE.....	126
XIX.	LEASING OPERACYJNY	129
XX.	ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATĄ, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATĄ JEGO PUBLIKACJI.....	129

I. SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 – 30.06.2007
Przychody z tytułu odsetek	1	1 089 651	719 349
Koszty z tytułu odsetek	2	-628 853	-371 433
Wynik z tytułu odsetek		460 798	347 916
Przychody z tytułu prowizji		294 657	293 494
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-45 591	-38 995
Wynik z tytułu prowizji	3	249 066	254 499
Przychody z tytułu dywidend	4	1 094	1 013
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	5	-8	4 301
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	75 242	54 754
Wynik z pozycji wymiany	5	130 844	118 642
Pozostałe przychody operacyjne	6	20 357	34 370
Przychody operacyjne		937 393	815 495
Koszty działania	7	-542 803	-446 624
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	8	-36 820	-50 770
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	9	-1 641	505
Amortyzacja	10	-30 749	-32 305
Pozostałe koszty operacyjne	11	-7 212	-18 034
Koszty operacyjne		-619 225	-547 228
Wynik finansowy przed opodatkowaniem		318 168	268 267
Podatek dochodowy	12	-65 900	-56 121
Wynik finansowy po opodatkowaniu		252 268	212 146
W tym przypadający na:			
Akcjonariuszy jednostki dominującej		252 268	212 146
Akcjonariuszy mniejszościowych			
Zysk na jedną akcję (zł)	13	0,30	0,25
Rozwodniony zysk na jedną akcję (zł)	13	0,30	0,25

II. SKONSOLIDOWANY BILANS

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	30.06.2008	31.12.2007
Kasa, środki w Banku Centralnym	14	1 131 902	1 257 128
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	15	1 595 545	1 053 052
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	16	2 977 975	3 134 582
Instrumenty pochodne zabezpieczające	17	234 358	218 321
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	18	25 208 760	22 027 152
Inwestycyjne aktywa finansowe	19	2 151 002	1 894 569
- dostępne do sprzedaży		2 151 002	1 894 569
- utrzymywane do terminu zapadalności		0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	19	5 100	5 100
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	20	173 130	28 807
Rzeczowe aktywa trwałe	21	358 924	337 306
Wartości niematerialne	22	16 800	18 162
Aktywa trwałe do zbycia	23	1 140	1 571
Należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku bieżącego		5 121	86 427
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	24	108 816	73 609
Pozostałe aktywa	25	284 409	394 320
Aktywa razem		34 252 982	30 530 106

ZOBOWIĄZANIA*w tysiącach zł*

	Nota	30.06.2008	31.12.2007
Zobowiązania wobec banków	26	2 227 823	2 568 688
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	27	850 693	566 821
Instrumenty pochodne zabezpieczające	28	29 420	20 220
Zobowiązania wobec klientów	29	25 641 231	21 800 662
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	30	481 392	725 976
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	31	911 915	851 474
Rezerwy	32	28 786	34 660
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	33	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe		10 751	1 050
Pozostałe zobowiązania	34	688 737	614 588
Zobowiązania podporządkowane	35	773 447	826 035
Zobowiązania razem		31 644 195	28 010 174

KAPITAŁ WŁASNY*w tysiącach zł*

	Nota		
Kapitał zakładowy	36	849 182	849 182
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	36	471 709	471 709
Kapitał z aktualizacji wyceny	36	-4 714	-2 742
Zyski zatrzymane	36	1 292 610	1 201 783
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej		2 608 787	2 519 932
Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych		0	0
Kapitał własny razem		2 608 787	2 519 932
Zobowiązania i kapitał własny razem		34 252 982	30 530 106

III. ZMIANY STANU SKONSOLIDOWANYCH KAPITAŁÓW WŁASNYCH

	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu 01.01.2008	2 519 932	849 182	471 709	-1 949	-793	1 201 783
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-2 290	0	0	-2 290	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	318	0	0	0	318	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	252 268	0	0	0	0	252 268
- wypłata dywidendy	-161 345	0	0	0	0	-161 345
- pozostały podział zysku (zwiększenie ZFŚS w spółce zależnej)	-96	0	0	0	0	-96
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 30.06.2008	2 608 787	849 182	471 709	-4 239	-475	1 292 610

	Razem skonsolidowany kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu 01.01.2007	2 215 321	849 182	471 709	9 282	599	884 549
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-11 231	0	0	-11 231	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	-1 392	0	0	0	-1 392	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	461 595	0	0	0	0	461 595
- wypłata dywidendy	-144 361	0	0	0	0	-144 361
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2007	2 519 932	849 182	471 709	-1 949	-793	1 201 783

Szczegółowe zmiany stanu poszczególnych pozycji kapitałów własnych zostały zaprezentowane w **nocie (36)**

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 – 30.06.2007
I. Zysk (strata) po opodatkowaniu	252 268	212 146
II. Korekty razem:	533 806	-1 012 374
1. Zysk/strata udziałowców (akcjonariuszy) mniejszościowych	0	0
2. Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Amortyzacja	30 749	32 305
4. Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-100 251	-66 948
5. Przychody z tytułu dywidend	-1 094	-1 013
6. Rezerwy	-5 874	2 701
7. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	-5 751	-12 228
8. Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	132 225	-33 308
09. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	-14 348	259 758
10. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-3 189 284	-3 835 790
11. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	-144 323	-129 182
12. Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	293 072	51 313
13. Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-293 143	-165 191
14. Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 840 569	1 148 117
15. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-244 584	1 830 259
16. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-30 287	79 761
17. Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	87 663	19 790
18. Podatek dochodowy zapłacony	-31 675	-11 469
19. Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	185 595	-191 688
20. Pozostałe pozycje	24 547	10 439
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	786 074	-800 228

B. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 – 30.06.2007
I. Wpływy z działalności inwestycyjnej	1 274 501	2 067 915
1. Zbycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	16 861	21 504
2. Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	0	0
4. Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	1 256 546	2 054 398
5. Pozostałe wpływy inwestycyjne	1 094	1 013
II. Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	-1 372 838	- 1 187 856
1. Nabycie wartości niematerialnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	-53 960	-31 990
2. Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	0	0
4. Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	-1 318 878	-1 155 866
5. Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-98 336	889 059

C. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 – 30.06.2007
I. Wpływy z działalności finansowej	90 727	0
1. Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	0
2. Emisja dłużnych papierów wartościowych	90 727	0
3. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
5. Pozostałe wpływy finansowe	0	0
II. Wydatki z tytułu działalności finansowej	-186 636	-168 707
1. Spłata kredytów długoterminowych	0	0
2. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
3. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
5. Umorzenie akcji	0	0
6. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-161 345	-144 361
7. Pozostałe wydatki finansowe	-25 291	-24 346
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-95 909	-168 707
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A III+B III+C III)	591 829	-79 876
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	2 172 683	1 642 747
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	2 764 512	1 562 871

V. INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE I GRUPIE KAPITAŁOWEJ EMITENTA

Nazwa (firma) i siedziba: Bank Millennium S.A., Polska, Warszawa ul. Stanisława Żaryna 2 a

Sąd rejestrowy i numer rejestru: XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, nr 0000010186

Podstawowy przedmiot działalności emitenta: działalność bankowa i pozostałe pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszu emerytalno-rentowego,

Przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej są: działalność bankowa, leasingowa, faktoringowa, maklerska, kapitałowa, zarządzanie funduszami inwestycyjnymi.

Sprawozdanie finansowe zawiera dane Banku Millennium S.A. („Bank”) i jego jednostek zależnych (razem zwanych „Grupą”).

Skład Zarządu Banku Millennium S.A. (jednostki dominującej Grupy) na dzień 30.06.2008 r.:

1. Bogusław Kott - Prezes Zarządu Banku,
2. Luis Pereira Coutinho – Wiceprezes Zarządu Banku,
3. Fernando Bicho - Członek Zarządu,
4. Julianna Boniuk - Gorzelańczyk – Członek Zarządu,
5. Wojciech Haase - Członek Zarządu,
6. Joao Bras Jorge - Członek Zarządu,
7. Zbigniew Kudaś – Członek Zarządu,
8. Piotr Romanowski – Członek Zarządu

Z dniem 5 maja 2008 Rada Nadzorcza Banku powołała Pana Piotra Romanowskiego na członka Zarządu Banku.

Według stanu na dzień 30.06.2008 r. skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

1. Maciej Bednarkiewicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Ryszard Pospieszyński – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
3. Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
4. Marek Rocki - Członek Rady Nadzorczej,
5. Dariusz Rosati - Członek Rady Nadzorczej,
6. Carlos Jorge Ramalho dos Santos Ferreira - Członek Rady Nadzorczej,
7. Paulo Jose de Ribeiro Moita de Macedo - Członek Rady Nadzorczej,
8. Vitor Manuel Lopes Fernandes - Członek Rady Nadzorczej,
9. Nelson Ricardo Bessa Machado - Członek Rady Nadzorczej,

W dniu 4.01.2008 r., Zarząd Banku poinformował, iż Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 31.12.2007 r.

W dniu 15.02.2008 r., Zarząd Banku poinformował, iż z przyczyn osobistych Pan Dimitri Contominas złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku, z dniem 13 lutego 2008 r.

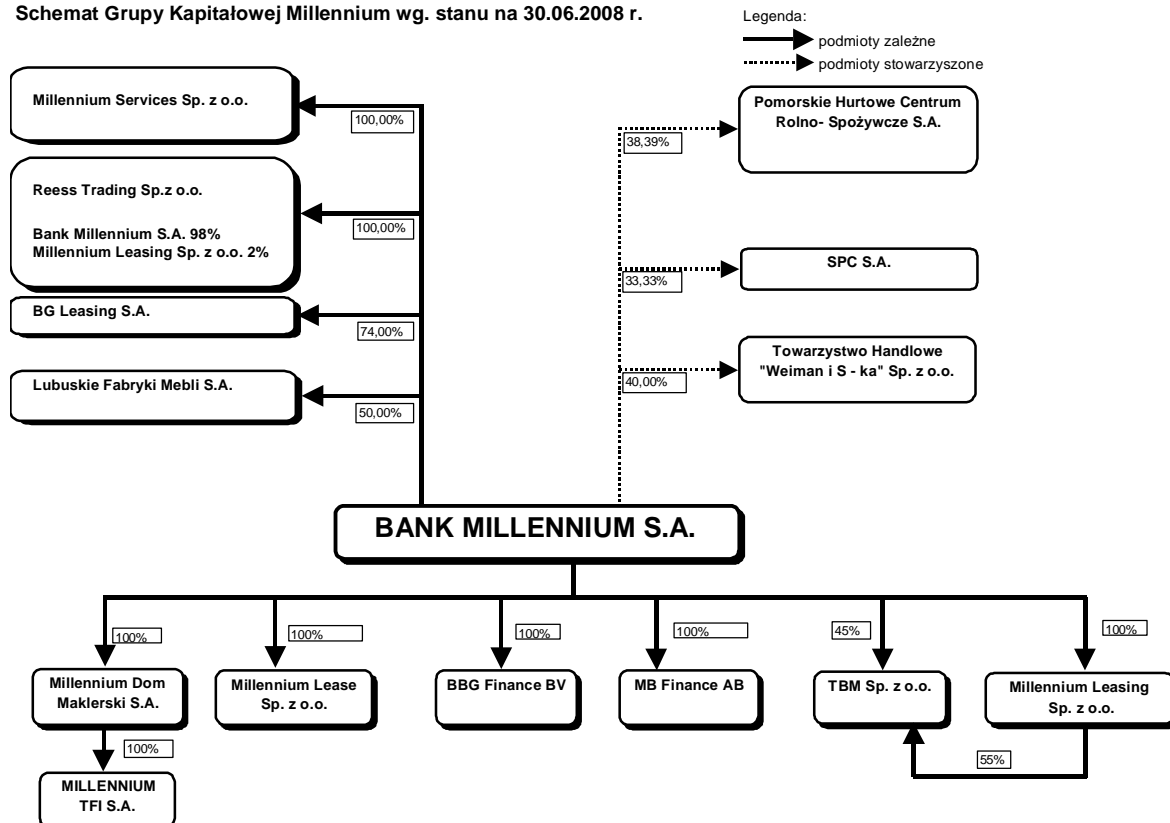
W dniu 26.03.2008 r. Bank zawiadamiał o otrzymaniu pism zawierających oświadczenia o rezygnacji z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku, Panów: Christophera de Beck, Francisco de Lacerda, Pedro Maria Duarte oraz Zbigniewa Sobolewskiego, których rezygnacje są skuteczne z dniem 26.03.2008 r., oraz pisma Pana Marka Furtka o rezygnacji z funkcji członka Rady Nadzorczej, skutecznej z dniem Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Banku zwołanego na dzień 28.03.2008 r.

W dniu 28.03.2008 r. Zarząd Banku przekazał informację, że obradujące, w tym samym dniu, ZWZA po zmniejszeniu liczby członków Rady Nadzorczej trwającej kadencji do 9 dokonało wyboru uzupełniającego skład rady o 4 członków, w osobach:

1. Pana Carlos Jorge Ramalho dos Santos Ferreira
2. Pana Paulo Jose de Ribeiro Moita de Macedo
3. Pana Vitor Manuel Lopes Fernandes
4. Pana Nelson Ricardo Bessa Machado

Jednostką dominującą Grupy jest Bank Millennium S.A. Spółki wchodzące w skład Grupy na dzień 30.06.2008 r. przedstawia poniższy schemat:

Schemat Grupy Kapitałowej Millennium wg. stanu na 30.06.2008 r.

Ponadto Grupa obejmuje konsolidacją Spółkę specjalnego przeznaczenia Orchis Sp. z o.o. (SPV), która została utworzona na potrzeby obsługi transakcji sekurytyzacji przeprowadzonej przez Grupę w roku 2007. Zgodnie z zapisami MSR27, MSR 39 oraz SKI 12 Spółka została objęta konsolidacją, pomimo iż Grupa nie posiada zaangażowania kapitałowego (z tego powodu nie została ujęta w powyższym schemacie Grupy).

Grupa zastosowała postanowienia MSR 8 („Zasady (polityki) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów”) par.8, zgodnie z którym MSSF stanowią kompletny zbiór zasad rachunkowości, które nie muszą być stosowane jeżeli skutek ich zastosowania jest nieistotny. Na mocy powyższego nie zastosowano postanowień MSR 27 („Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe”) oraz postanowień MSR 28 („Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych”) w odniesieniu do sprawozdań finansowych następujących jednostek wchodzących w skład Grupy kapitałowej według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r.

- Ø Lubuskie Fabryki Mebli S.A.
- Ø Reess Trading Sp. z o.o.
- Ø BG Leasing S.A. - jednostka w upadłości
- Ø Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno – Spożywcze S.A.
- Ø Towarzystwo Handlowe „Weiman i S-ka” Sp. z o.o. - jednostka nie prowadzi działalności
- Ø SPC S.A. - jednostka nie prowadzi działalności

W I półroczu roku 2008 nie zaistniały żadne zmiany w strukturze Grupy, w następstwie czego powyższy schemat Grupy prezentowany według stanu na 30 czerwca 2008 jest tożsamy ze schematem Grupy według stanu na koniec grudnia 2007 r.

VI. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

Oświadczenie o zgodności

Śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy kapitałowej Banku Millennium S.A. za okres od 1 stycznia 2008 r. do 30 czerwca 2008 r. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa”, który został zatwierdzony przez Wspólnotę Europejską i innymi obowiązującymi przepisami.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 29 września 2008 r.

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy

Grupa nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych Standardów i Interpretacji, które zostały już opublikowane, a które wejdą w życie po dniu bilansowym, w tym:.

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE

Standardy i Interpretacje zatwierdzone przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
MSSF 8 <i>Segmenty operacyjne</i>	Standard wymaga ujawnienia informacji o segmentach w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których oddzielna informacja finansowa jest dostępna i regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu na sposób prezentacji informacji w sprawozdaniu finansowym.	1 stycznia 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zaktualizowany MSR 23 <i>Koszty finansowania zewnętrznego</i>	Zaktualizowany standard będzie wymagał aktywowania kosztów finansowania zewnętrznego odnoszących się do składników aktywów, które wymagają znacznego okresu czasu niezbędnego do przygotowania ich do użytkowania lub sprzedaży.	W chwili obecnej zaktualizowany MSR 23 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie posiada dostosowywanych składników aktywów, których koszty finansowania zewnętrznego byłyby aktywowane.	1 stycznia 2009 r.
Zaktualizowany MSR 1 <i>Prezentacja sprawozdań finansowych</i>	Zaktualizowany standard wymaga agregacji informacji w sprawozdaniach finansowych w oparciu o kryterium cech wspólnych i wprowadza sprawozdanie z łącznych zysków (statement of comprehensive income). Pozycje przychodów i kosztów oraz pozycje składające się na pozostałe łączne zyski mogą być prezentowane albo w pojedynczym sprawozdaniu z łącznych zysków pokazującym sumy cząstkowe albo w dwóch oddzielnych sprawozdaniach (oddzielnie rachunek zysków i strat oraz sprawozdanie z zysków łącznych).	Grupa analizuje obecnie, czy prezentować pojedyncze sprawozdanie z łącznych zysków czy też dwa oddzielne sprawozdania.	1 stycznia 2009 r.
KIMSF 13 <i>Programy lojalnościowe</i>	Interpretacja wyjaśnia jak jednostki, które udzielają klientom kupującym od nich towary i usługi, nagród w programach lojalnościowych, powinny zaksięgować swoje zobowiązania do realizacji tych nagród w postaci sprzedaży towarów i usług za darmo lub po obniżonych cenach. Takie jednostki są zobowiązane alokować część swoich przychodów ze sprzedaży do nagród w programach lojalnościowych. Ta część przychodów ze sprzedaży jest rozpoznawana tylko wtedy, kiedy jednostki wypełnią swoje zobowiązania.	Grupa nie spodziewa się, że interpretacja będzie miała jakikolwiek wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.	1 lipca 2008 r.
Zaktualizowany MSSF 3 <i>Połączenia jednostek gospodarczych</i>	Do zakresu zaktualizowanego standardu włączono część dotychczas wyłączonych ze stosowania standardu połączeń jednostek gospodarczych. Doprecyzowano definicję przedsięwzięcia (<i>business</i>). Zawężono zakres zobowiązań warunkowych, do których można przypisać koszt połączenia jednostek gospodarczych. Wyłączono możliwość ujmowania kosztów transakcji w koszcie połączenia jednostek gospodarczych. Zmieniono zasady ujmowania korekt kosztu połączenia uwarunkowanych przyszłymi zdarzeniami. Wprowadzono możliwość wyceny udziałów mniejszości w wartości godziwej.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
Zmiany do MSR 27 <i>Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe</i>	W powiązaniu z aktualizacją MSSF 3 (powyżej), wprowadzono m.in. następujące zmiany do MSR 27: - zmiana definicji udziałów mniejszości; - uregulowanie sposobu ujmowania transakcji z udziałowcami mniejszościowymi; - zmiana ujęcia transakcji utraty kontroli nad jednostką; - nowe wymogi ujawnień.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 lipca 2009 r.
Zmiany do MSSF 2 <i>Płatności w formie akcji</i>	Doprecyzowanie kwestii wpływu warunków innych niż warunki nabywania uprawnień na wycenę instrumentów kapitałowych.	Zmiany do MSSF 2 nie mają zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie zawierała umów dotyczących płatności w formie akcji.	1 stycznia 2009 r.
Zmiany do MSR 32: <i>Instrumenty Finansowe - Prezentacja</i> i MSR 1: <i>Prezentacja Sprawozdań Finansowych</i> – Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży i obowiązki powstające przy likwidacji	Zmiany wprowadzają zwolnienie od zasady wynikającej z MSR 32 odnośnie klasyfikacji instrumentów finansowych z opcją sprzedaży, dopuszczając klasyfikację niektórych z nich jako składnik kapitału. Zgodnie z wymogami wynikającymi ze zmian, określone instrumenty finansowe, reprezentujące udziały końcowe (rezydualne) w aktywach netto jednostki, które inaczej byłyby zaklasyfikowane jako zobowiązania finansowe, będą klasyfikowane jako składniki kapitału, jeśli zarówno te instrumenty finansowe, jak i ogólna struktura kapitałowa jednostki wystawiającej te instrumenty będą spełniały określone warunki.	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanych standardów.	1 stycznia 2009 r.

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
<p>Zmiany do MSSF 1 i MSR 27 <i>Koszt inwestycji w jednostki zależne, wspólnie kontrolowane lub stowarzyszone</i></p>	<p>Zmiany do MSSF 1 zezwalają jednostce stosującej MSSF po raz pierwszy na zastosowanie na dzień przejścia w sprawozdaniach jednostkowych kosztu zakładanego do ujęcia inwestycji w jednostki zależne, wspólnie kontrolowane i stowarzyszone. Wybór odnośnie zastosowania kosztu zakładanego oraz jego podstawy (wartość bilansowa według wcześniej stosowanych ogólnie przyjętych zasad rachunkowości lub wartość godziwa ustalona zgodnie z MSR 39), dokonywany jest odrębnie dla każdej inwestycji. Dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, stosujących koszt zakładany do ujęcia inwestycji, przewidziane są również dodatkowe ujawnienia w sprawozdaniach finansowych.</p> <p>Zmiany do MSR 27 eliminują definicję „metody ceny nabycia” obecnie występującą w MSR 27, w zamian wprowadzając wymóg, by wszystkie dywidendy od jednostek zależnych, stowarzyszonych i wspólnie kontrolowanych były ujmowane w przychodach w jednostkowych sprawozdaniach finansowych inwestora, gdy ustalone jest prawo do otrzymania dywidendy. Zmiany określają również sposób ujęcia w jednostkowych sprawozdaniach finansowych nowo tworzonych jednostek, które stają się jednostką dominującą innej jednostki w grupie przy spełnieniu określonych warunków.</p>	<p>Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.</p>	<p>1 stycznia 2009 r.</p>

Standardy i Interpretacje oczekujące na zatwierdzenie przez UE	Rodzaj przewidywanej zmiany w zasadach rachunkowości	Ewentualny wpływ na sprawozdanie finansowe	Data wejścia w życie dla okresów rozpoczynających się w dniu oraz później
<i>Udoskonalenia do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2008</i>	<p><i>Udoskonalenia do MSSF 2008</i> zawierają 35 zmian i podzielone zostały na dwie części:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Część I zawiera 24 zmiany do 15 standardów, które skutkują w zmianach zasad prezentacji, ujmowania i wyceny - Część II zawiera 11 zmian terminologii i edytorskich do 9 standardów, w odniesieniu, do których Rada Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oczekuje, iż nie będą miały wpływu na zasady rachunkowości lub zmiany te będą minimalne. 	Grupa nie ukończyła jeszcze analizy dotyczącej wpływu zaktualizowanego standardu.	1 stycznia 2009 r. lub – w przypadku zmian do MSSF 5 <i>Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży</i> – 1 lipca 2009 r.
KIMSF 15 <i>Umowy budowlane dotyczące nieruchomości</i>	Interpretacja zajmuje się określeniem, który standard (MSR 11 <i>Umowy o usługę budowlaną</i> lub MSR 18 <i>Przychody</i>) powinien być zastosowany do umów budowlanych dotyczących nieruchomości, oraz określeniem momentu ujęcia przychodów.	KIMSF 15 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie jest stroną umów budowlanych dotyczących nieruchomości w kontekście określonym w przedmiotowym standardzie.	1 stycznia 2009 r.
KIMSF 16 <i>Zabezpieczenia udziałów w aktywach netto w podmiocie zagranicznym</i>	Interpretacja dotyczy wszystkich jednostek stosujących zabezpieczenie udziałów w aktywach netto w podmiotach zagranicznych. Interpretacja wyjaśnia, iż ten rodzaj zabezpieczeń może być zastosowany tylko, gdy aktywa netto podmiotu zagranicznego są ujęte w sprawozdaniach jednostki.	KIMSF 16 nie ma zastosowania do działalności Grupy, ponieważ Grupa nie stosuje zabezpieczeń udziałów w aktywach netto w podmiotach zagranicznych.	1 października 2008 r.

Zmiany wcześniej publikowanych danych finansowych

W roku 2008 Grupa zmieniła sposób prezentacji rezerw na roszczenia sporne w bilansie, dokonując ich przeniesienia z „pozostałych zobowiązań” do pozycji „rezerwy”.

Wprowadzone w wyniku powyższego korekty danych porównywalnych przedstawiają się następująco:

Nazwa przekształcanej pozycji	31.12.2007 dane prezentowane uprzednio	31.12.2007 dane porównywalne	Różnica
Rezerwy	12 351	34 660	+ 22 309
Pozostałe zobowiązania	636 897	614 588	- 22 309

Przyjęte zasady rachunkowości

1. Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości amortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Za wybór, stosowanie, rozwój i sprawdzenie trafności przyjętych estymacji odpowiada jednostka merytoryczna Grupy, przyjęte założenia są następnie zatwierdzane przez kierownictwo Grupy. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków i założeń jest weryfikowana na bieżąco. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i w okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Poniżej prezentowane zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wszystkie jednostki objęte konsolidacją sporządzają sprawozdania finansowe zgodnie z jednolitymi obowiązującymi w całej Grupie MSSF, na ten sam dzień bilansowy.

2. Podstawy konsolidacji

Metoda nabycia

Przejęcie jednostek zależnych przez Grupę rozlicza się metodą nabycia. Koszt przejęcia ustala się jako wartość godziwą przekazanych aktywów, wyemitowanych instrumentów kapitałowych oraz zobowiązań zaciągniętych lub przejętych na dzień wymiany, powiększoną o koszty bezpośrednio związane z przejęciem. Możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia jednostek gospodarczych wycenia się początkowo według ich wartości godziwej na dzień przejęcia, niezależnie od wielkości ewentualnych udziałów mniejszości. Nadwyżkę kosztu przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy w możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywach netto ujmuje się jako wartość firmy. Jeżeli koszt przejęcia jest niższy od wartości godziwej aktywów netto przejętej jednostki zależnej, różnicę ujmuje się bezpośrednio w Rachunku zysków i strat.

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to wszelkie podmioty (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia) kontrolowane przez Grupę, co oznacza, iż Grupa w sposób bezpośredni lub pośredni wpływa na politykę finansową i operacyjną danego podmiotu w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Przy dokonywaniu oceny czy Grupa kontroluje daną jednostkę uwzględnia się między innymi istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Przystaje się je konsolidować z dniem ustania kontroli.

Transakcje, rozrachunki i nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy spółkami Grupy są eliminowane. Nie zrealizowane straty również podlegają eliminacji, chyba że transakcja dostarcza dowodów na utratę wartości przekazanego składnika aktywów.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych rozlicza się metodą praw własności i ujmuje początkowo według kosztu. Inwestycja Grupy w jednostkach stowarzyszonych obejmuje

wartość firmy (pomniejszoną o ewentualne skumulowane odpisy z tytułu utraty wartości), określoną na dzień nabycia. Udział Grupy w wyniku finansowym jednostek stowarzyszonych od dnia nabycia ujmuje się w Rachunku zysków i strat, zaś jej udział w zmianach stanu innych kapitałów od dnia nabycia – w innych kapitałach. Wartość bilansową inwestycji koryguje się o łączne zmiany stanu poszczególnych elementów kapitału od dnia ich nabycia. Gdy udział Grupy w stratach jednostki stowarzyszonej staje się równy lub większy od udziału Grupy w tej jednostce stowarzyszonej, obejmującego ewentualne inne niż zabezpieczone należności, Grupa zaprzestaje ujmować dalsze straty, chyba że wzięła na siebie obowiązki lub dokonała płatności w imieniu danej jednostki stowarzyszonej.

Nie zrealizowane zyski na transakcjach pomiędzy Grupą a jej jednostkami stowarzyszonymi eliminuje się proporcjonalnie do udziału Grupy w jednostkach stowarzyszonych. Nie zrealizowane straty również są eliminowane, chyba że transakcja dostarcza dowodów na wystąpienie utraty wartości przekazywanego składnika aktywów.

3. Waluta funkcjonalna oraz waluta prezentacji

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych poszczególnych jednostek Grupy wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Skonsolidowane sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Grupy.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, zarówno tych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, jak i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży lub utrzymywane do terminu zapadalności, są wykazywane w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w Rachunku zysków i strat, natomiast różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży są wykazywane w kapitale z aktualizacji wyceny.

4. Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Grupa dokonuje podziału instrumentów finansowych objętych zakresem MSR 39 zgodnie z następującymi kategoriami: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki i należności, aktywa

finansowe dostępne do sprzedaży, pozostałe zobowiązania finansowe. O klasyfikacji aktywów finansowych decydują osoby odpowiedzialne merytorycznie w momencie ich początkowego ujęcia.

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*

Do tej kategorii są zaliczane składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które są kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu (to znaczy: które zostały nabyte lub zaciągnięte w celu odsprzedaży w krótkim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie w celu generowania krótkoterminowych zysków lub stanowią instrumenty pochodne, poza instrumentami pochodnymi będącymi gwarancjami finansowymi oraz tymi, które zostały wyznaczone i spełniają definicję efektywnego instrumentu zabezpieczającego), lub przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

Wyznaczenie takie może mieć miejsce tylko wówczas gdy: (i) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione; (ii) zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat); (iii) grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Grupy.

W chwili obecnej Grupa klasyfikuje jako instrumenty finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat wyłącznie instrumenty przeznaczone do obrotu, nie korzystając z możliwości wyznaczenia do tej kategorii instrumentów przy początkowym ujęciu.

Grupa nie dokonuje przeklasyfikowania instrumentów finansowych do lub z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat od momentu ich objęcia lub wyemitowania.

- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności.*

Są to aktywa finansowe, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, o ustalonych przepływach pieniężnych i terminie wymagalności, które Grupa ma zamiar i możliwość utrzymywać do terminu zapadalności, inne niż 1) wyznaczone przy początkowym ujęciu przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) wyznaczone jako dostępne do sprzedaży, 3) spełniające definicję pożyczek i należności.

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności nie mogą być przeklasyfikowane do innych kategorii instrumentów finansowych lub sprzedawane. Grupa nie może klasyfikować żadnych aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności przez okres 2 lat (a istniejące musi przenieść do grupy dostępne do sprzedaży) w przypadku, gdy zaistniała sprzedaż lub reklasyfikacja składnika portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności,

jeżeli zdarzenie to dotyczyło więcej niż nieznaczającej części portfela. Nie dotyczy to sytuacji, jeżeli zdarzenie sprzedaży lub reklasyfikacji, o którym mowa powyżej, nastąpiło na tyle blisko terminu wymagalności (wykupu), że zmiany rynkowych stóp procentowych nie miałyby istotnego wpływu na wartość godziwą składnika aktywów finansowych, zdarzenie nastąpiło po odzyskaniu przez jednostkę zasadniczej części kwoty nominalu, lub zdarzenie nastąpiło w efekcie niemożliwego do przewidzenia przez Grupę jednostkowego, niepowtarzalnego, nie poddającego się kontroli Grupy zdarzenia.

- *Pożyczki i należności*

Do kategorii tej zalicza się aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż 1) aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, 3) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytowej.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Kategorię tą stanowią aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako: pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Jako pozostałe zobowiązania finansowe Grupa klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe nie zaliczone do kategorii instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym w szczególności depozyty przyjęte oraz pożyczki otrzymane.

Ujmowanie instrumentów finansowych w bilansie

Grupa ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w bilansie, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowane są w dniu zawarcia transakcji.

Wszystkie instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia są wyceniane do wartości godziwej skorygowanej, w przypadku instrumentów finansowych innych niż klasyfikowane jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być przypisane bezpośrednio do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Zaprzestanie uznawania instrumentów finansowych w bilansie

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu Grupy w momencie, kiedy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z nim związanych lub, kiedy Grupa przenosi składnik aktywów finansowych na podmiot trzeci. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Grupa 1) przenosi umowne

prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub 2) zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Grupy.

Przenosząc składnik aktywów finansowych Grupa ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Grupa przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu;
- jeżeli Grupa zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w bilansie;
- jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych, to Grupa ustala, czy zachowała kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w bilansie Grupy do wysokości wynikającej z trwałego zaangażowania, odpowiednio w przypadku braku kontroli jest z bilansu wyłączany.

Grupa wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Wycena instrumentów finansowych po ujęciu początkowym w bilansie

Po początkowym ujęciu instrumenty finansowe wyceniane są następująco:

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*

Instrumenty te są wyceniane do wartości godziwej a zmiany wartości odnoszone są bezpośrednio na Rachunek zysków i strat Grupy.

- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz pożyczki i należności*

Ta kategoria instrumentów finansowych wyceniana jest zgodnie z metodologią zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Utrata wartości odnoszona jest na wynik finansowy.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Grupa wycenia do wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu (kiedy to skumulowany zysk/strata są ujmowane w Rachunku zysków i strat).

Odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, są ujmowane w przychodach odsetkowych.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, iż nastąpiła utrata wartości tego składnika aktywów, to Grupa rozpoznaje odpis aktualizujący w sposób opisany w punkcie **6 Utrata wartości aktywów finansowych**.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Instrumenty finansowe stanowiące pozostałe zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wycena do wartości godziwej opiera się w pierwszej kolejności na bieżących cenach kupna danego instrumentu na aktywnym rynku. W przypadku, gdy wyceniany instrument nie jest notowany na aktywnym rynku Grupa ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji, oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

5. Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Wycena do wartości godziwej

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia, jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty).

Ujmowanie wbudowanych instrumentów pochodnych

Grupa wydziela i ujmuje w bilansie wbudowane instrumenty pochodne będące składnikiem instrumentów hybrydowych. Instrument hybrydowy zawiera umowę zasadniczą (nie będącą instrumentem pochodnym) oraz wbudowany instrument pochodny, który w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs waluty, indeks cen lub stóp lub inną zmienną, modyfikuje część lub całość przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej.

Spełniające określone niżej warunki, wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne. Instrumenty te są wyceniane według wartości godziwej a ich zmiany wartości godziwej wykazuje się w Rachunku zysków i strat. Wbudowane instrumenty pochodne ujmuje się i wycenia odrębnie od umowy zasadniczej w przypadku łącznego zaistnienia następujących warunków:

- § cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi;
- § samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego; oraz
- § hybrydowy (łączny) instrument finansowy nie jest zaliczany do instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, od rodzaju zabezpieczenia oraz od rodzaju zabezpieczanej pozycji.

Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne wykorzystywane są m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykami stopy procentowej oraz kursu walutowego wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Niektóre instrumenty pochodne wyznacza się jako zabezpieczenie:

- ü przepływów pieniężnych, które przypisać można ujętemu składnikowi aktywów lub zobowiązań, lub wysoce prawdopodobnej planowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych), lub
- ü wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej).

Kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

- ü W momencie ustanowienia zabezpieczenia, formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających. Dokumentacja obejmuje identyfikację pozycji zabezpieczanej lub transakcji, pozycji zabezpieczającej i charakter zabezpieczanego ryzyka. Dokumentuje się również, w momencie ustanowienia zabezpieczenia i przez cały czas jego trwania, ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z pozycji zabezpieczanej;
- ü Grupa przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego (prospektywny test efektywności);
- ü Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy wysoce prawdopodobnej, prognozowanej transakcji, która jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego (test wysokiego prawdopodobieństwa);
- ü Skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego;
- ü Zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką skuteczność w całym okresie jego wykorzystania (retrospektywny test efektywności).

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi, jak całość lub część przyszłych płatności

odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Zyski i straty ujęte w kapitale własnym (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przenoszone są do Rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczany składnik aktywów lub zobowiązań ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań niefinansowych odniesione na kapitał, jako efektywne zabezpieczenie zyski i straty, odnoszone są do wyniku sukcesywnie, w okresach w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat bezpośrednio z kapitałów lub przenoszone są z kapitału do początkowego kosztu nabycia w bilansie i odnoszone do wyniku sukcesywnie w okresach, w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej, ujmuje się w Rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Grupa się zabezpiecza. To znaczy: zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w Rachunku zysków i strat, zaś zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w Rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu. W przypadku pozycji zabezpieczanej, będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w Rachunku zysków i strat. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

Zaprzestanie rachunkowości zabezpieczeń

W przypadku, gdy zabezpieczenie wartości godziwej przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w Rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przepływów pieniężnych przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, wycena instrumentu zabezpieczającego ujęta bezpośrednio w kapitale na dzień ostatniego efektywnego testu pozostaje w kapitałach do czasu realizacji przepływu wynikającego z transakcji zabezpieczanej. Przeniesienie niniejszej wyceny do Rachunku zysków i strat następuje w okresach, w których transakcja zabezpieczana ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu są wykazywane w Rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” lub „Wynik z pozycji wymiany”, co opisano poniżej.

Grupa stosuje następujące zasady ujmowania zysków i strat z wyceny instrumentów pochodnych:

1) Transakcje walutowe forward (FX forward)

Transakcje forward są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX forward są wykazywane w „Wynik z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

2) Transakcje SWAP walutowy (FX SWAP)

Transakcje FX SWAP są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX SWAP są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” oraz „Wynik z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

3) Transakcje SWAP stopy procentowej (IRS)

Transakcje IRS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji IRS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

4) *Transakcje Cross – Currency Swap (CCS)*

Transakcje CCS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji CCS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

Ponadto, Grupa desygnowała wybrane transakcje CCS jako instrumenty zabezpieczające. Sposób ujmowania i wyceny zabezpieczających instrumentów finansowych został opisany w części poświęconej rachunkowości zabezpieczeń.

5) *Transakcje typu Equity SWAP, Volatility SWAP, SWAP z wbudowaną opcją walutową*

Transakcje SWAP są wyceniane według wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej wymienionych transakcji są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6) *Opcje walutowe*

Transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji. Zmiany wartości godziwej opcji walutowych są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

7) *Transakcje Forward Rate Agreement (FRA)*

Transakcje FRA są wyceniane do wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FRA są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych (skutkująca poniesieniem straty) ma miejsce wyłącznie, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Grupa zalicza informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np.: niespłacenie lub opóźnienie spłaty odsetek lub części kapitału;

- dokonanie przez Grupę ustępstw lub udogodnień na rzecz dłużnika (ze względów ekonomicznych i prawnych wynikających z jego trudności finansowych), które w innych okolicznościach nie byłyby brane pod uwagę;
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi;
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

W pierwszej kolejności Grupa ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości dla istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Podstawą tego procesu jest podział portfela kredytowego Grupy na istotne ekspozycje kredytowe (kryterium wysokości zaangażowania) oraz pozostałe homogeniczne grupy kredytów. Jeżeli w wyniku oceny stwierdza się, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości, składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która następnie podlega kolektywnej ocenie pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną, nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku, gdy istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub innych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione), zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. W kalkulacji bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia się przepływy pieniężne wynikające z możliwości przejęcia zabezpieczenia lub innych źródeł zewnętrznych, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych kolektywnie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego

dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. W celu wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo wykorzystuje się, między innymi, prawdopodobieństwo wystąpienia straty (zmodyfikowany parametr PD). Modyfikacje parametru PD pozwalają na uwzględnienie specyfiki poszczególnych produktów oraz okresów ujawniania się strat na tych produktach. Podejście to w szczególności pozwala na wykrycie na dzień bilansowy strat kredytowych: 1) poniesionych i udokumentowanych, jak również 2) poniesionych lecz jeszcze nieudokumentowanych (tzw. rezerwa „IBNR”).

Utrata wartości wykazywana jest jako zmniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów, zaś kwota straty (utworzonego w okresie odpisu aktualizującego) obciąża Rachunek zysków i strat okresu.

Nieściągalne ekspozycje kredytowe są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadza się wymagane procedury i ustala kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanych kwot, odpisy z tytułu utraty wartości kredytów w Rachunku zysków i strat ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

Jeżeli w kolejnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany. Kwota dokonanego odwrócenia wykazywana jest w Rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, uwzględnia się znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia.

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym, usuwane są z kapitału własnego i ujmowane w Rachunku zysków i strat, mimo iż składnik aktywów finansowych nie został usunięty z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w Rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w Rachunku zysków i strat.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez Rachunek zysków i strat.

Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które

nastąpiło po ujęciu utraty wartości w Rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w Rachunku zysków i strat.

7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych dokonywane jest jedynie w przypadku gdy Grupa posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i pasywów następuje jednocześnie.

8. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży

Transakcje repo i sell-buy back oraz transakcje reverse-repo i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Grupa prezentuje w bilansie aktywa finansowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu repo, sell-buy back) jednocześnie ujmując po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Grupę ryzyk i korzyści wynikających z danego aktywa pomimo jego transferu. W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (reverse repo, buy-sell back) posiadane aktywa finansowe prezentowane są jako należność wynikająca z klauzuli odkupu.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie wg zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

9. Należności z tytułu umów leasingu

Grupa jest stroną umów leasingowych, na mocy których oddaje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków środki trwałe lub wartości niematerialne przez uzgodniony okres.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu przestaje być ujmowany w bilansie Grupy. Ujmowana jest natomiast należność w kwocie równej bieżącej wartości minimalnych opłat leasingowych. Rozliczenie opłat leasingowych (podział między przychody finansowe i zmniejszenie salda należności) następuje w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy zwrotu z pozostałej do spłaty należności.

Opłaty leasingowe z tytułu umów, które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego, ujmowane są jako przychody w Rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

Grupa jest również stroną umów leasingowych na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres. Są to umowy (głównie najmu lub dzierżawy), które nie spełniają warunków umowy leasingu finansowego (leasing operacyjny). Opłaty leasingowe wynikające z tych umów ujmowane są jako koszty w Rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

10. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Do rzeczowych składników aktywów trwałych zalicza się środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zalicza się składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Ewidencja rzeczowych aktywów trwałych prowadzona jest według modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia tzn.: po początkowym ujęciu wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Na koszt historyczny składają się cena nabycia/ koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wartości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i nie podlegają amortyzacji.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Grupa ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych związanych ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w Rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają Rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, który nie posiada postaci fizycznej.

Do wartości niematerialnych klasyfikowane są aktywa, które można wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań. Wartości niematerialne to także aktywa, które wynikają z tytułów umownych

lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy podlegają one przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej lub innych praw i obowiązków.

Oprogramowanie komputerowe

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i przygotowania do użytkowania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Nakłady związane z ulepszaniem lub utrzymywaniem oprogramowania komputerowego są wykazywane jako koszty w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Grupę, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w Rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne od wartości podlegającej amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych dokonywane są metodą liniową, zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji, przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Okres ekonomicznej użyteczności, stawki amortyzacji a także wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji stanowią podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji rozpoznawanej prospektywnie od daty dostosowania (efekt takiej zmiany jest zgodnie z MSR 8 odnoszony do Rachunku zysków i strat).

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne. Nie dokonuje się także odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są systematycznie testowane pod kątem trwałej utraty wartości na każdy dzień bilansowy.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oraz dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

Wybrane grupy środków trwałych:

budynki bankowe	2,5%
inwestycje w obiektach obcych	na czas trwania umowy najmu
zespoły komputerowe	30%
urządzenia sieciowe	30%
środki transportowe	20%
urządzenia telekomunikacji	10%

Wartości niematerialne (oprogramowanie):

główne aplikacje (systemy)	10%
dla innego oprogramowania komputerowego przyjmuje się stawkę nie większą niż 50%, w zależności od planowanego okresu użytkowania.	

Wartość amortyzacji obciąża koszty operacyjne Rachunku zysków i strat.

11. Aktywa trwałe do zbycia

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Grupa zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Grupa wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia w kwocie niższej z:

- (a) jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży, i
- (b) jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o jego nie sprzedawaniu.

12. Utrata wartości aktywów trwałych

Grupa na każdy dzień bilansowy dokonuje weryfikacji wartości bilansowych aktywów trwałych pod kątem istnienia dowodów wskazujących na utratę wartości. W przypadku, gdy efekt analizy jest pozytywny Grupa szacuje wartość odzyskiwalną składnika aktywów i ujmuje w rachunku zysków i strat odpis aktualizacyjny, gdy wartość odzyskiwalna jest mniejsza od wartości bilansowej.

Odpis aktualizujący ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością odzyskiwalną składnika aktywów. Wartość odzyskiwalna odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość użytkowa ustalana jest dla poszczególnych składników aktywów, w przypadku, gdy dany składnik aktywów generuje przepływy środków pieniężnych znacząco niezależne od tych generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych, niezależne od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Grupa ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Jeśli zgodnie z par 21 MSR 36 brak jest przyczyny, by sądzić że wartość użytkowa danego składnika aktywów istotnie przewyższa jego wartość godziwą pomniejszoną o koszty jego sprzedaży, za wartość odzyskiwaną przyjmuje się wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży. Dotyczy to w szczególności składników aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony poprzez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów przy założeniu, iż nie dokonano odpisu aktualizującego, a amortyzacja była kontynuowana.

13. Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów.

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar Rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Pozostałe aktywa” aktywów bilansu. W pozycji tej wykazuje się również rozliczane w czasie nadwyżki pierwszej opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania gruntów.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (pasywa) są rezerwy na koszty wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Grupy, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Rezerwy te wykazuje się pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z góry, których rozliczenie do Rachunków zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Są one ujmowane w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

14. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy 1) na Grupie ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i 2) prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków odzwierciedlających korzyści ekonomiczne, oraz 3) można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Grupa posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudziła uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony. Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodzowny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

15. Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Grupy (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania umowy o pracę w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy) obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

Grupa ujmuje przewidywaną nie zdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, w którym pracownicy świadczyli związaną z nimi pracę w korespondencji z pozostałymi zobowiązaniami bilansu.

Kwota krótkoterminowych świadczeń pracowniczych z tytułu niewykorzystanych dni urlopowych przysługujących pracownikom Grupy jest wyliczana jako suma niewykorzystanych urlopów przysługujących poszczególnym pracownikom Grupy.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Grupy z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach, które nie są w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy. Zgodnie z Regulaminem Wynagradzania Pracowników oraz Kodeksem Pracy, pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat i osiągnięciu wymaganego wieku, przysługuje prawo do otrzymania odprawy emerytalnej. Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuariálną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej.

Rezerwy z tytułu krótkoterminowych i długoterminowych świadczeń pracowniczych ujmuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” bilansu w korespondencji z kosztami wynagrodzeń w Rachunku zysków i strat.

Grupa realizuje program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia zwany programem określonych składek. Na mocy tego programu Grupa jest zobowiązana prawem do odprowadzania ustalonej kwoty składek do państwowego funduszu emerytalnego. Ze środków funduszu obejmujących również zwrot uzyskany z inwestowania składek wypłacane są pracownikowi świadczenia po okresie zatrudnienia. W rezultacie na Grupie nie ciąży prawne ani zwyczajowo oczekiwane zobowiązanie do zapłacenia dodatkowych składek, jeżeli fundusz emerytalny nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty należnych świadczeń.

16. Kapitał własny Grupy

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem.

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, kapitał z aktualizacji wyceny oraz zyski zatrzymane. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są według wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

Jeżeli jednostka nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą, łącznie z kosztami bezpośrednio się do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym. Nabyte akcje własne ujmuje się jako akcje własne i ujawnia się je jako zmniejszenie kapitału własnego do momentu ich anulowania.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz efekt wyceny zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych pomniejszone odpowiednio o odpisy z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tym związane. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawach (pozostała część kapitału zapasowego, kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego) lub stanowią zyski/straty z lat ubiegłych, lub także wynik finansowy netto bieżącego okresu.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku tworzony jest zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r. z późniejszymi zmianami, z zysku po opodatkowaniu.

Wynik finansowy netto bieżącego okresu stanowi wynik z Rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych. Straty przypadające na akcjonariuszy mniejszościowych, a przewyższające wartość kapitału własnego mniejszości obciążają kapitał własny Grupy.

17. Gwarancja finansowa

Gwarancja finansowa jest kontraktem, na mocy którego wystawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz beneficjanta określonych płatności w celu zrekompensowania poniesionych przez beneficjanta strat, spowodowanych zaniechaniem przez określonego dłużnika spłat wynikających z oryginalnych bądź zmodyfikowanych warunków umowy instrumentu dłużnego.

Udzielone gwarancje finansowe są wyceniane w kwocie wyższej z:

- (a) kwoty będącej najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku wynikającego z gwarancji finansowej, przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa jej realizacji;
- (b) kwoty rozpoznanej w momencie początkowego ujęcia, skorygowanej o rozliczoną kwotę prowizji otrzymanej za udzielenie gwarancji.

18. Wynik z tytułu odsetek

Jednostki Grupy w Rachunku zysków i strat ujmują wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody/koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu wykazywane są w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat. Przychody odsetkowe od dłużnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii są ujmowane w „Przychodach odsetkowych” Rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu odsetek obejmuje również przychody oraz koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych desygnowanych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych, w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych oraz w rachunkowości zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych, generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek i niektórych prowizji (stanowiących integralną część stopy procentowej) do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne (w okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego) do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Grupa szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne różnice z tytułu premii lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej z tytułu: kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. W przychodach odsetkowych ujmowane są także koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy kredytowej ponoszone przez Grupę (głównie prowizje płacone agentom zewnętrznym i własnym za zawarcie umowy kredytu hipotecznego oraz związane z tym typem umów koszty wyceny nieruchomości), które stanowią składową rachunku efektywnej stopy procentowej i podlegają rozliczeniu w czasie.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe

ujmowane są w Rachunku zysków i strat, lecz wyliczane są od nowo ustalonej wartości bilansowej instrumentu finansowego (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość).

W takim przypadku do wyliczenia przychodów odsetkowych stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

19. Przychody z tytułu prowizji/ Koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu prowizji od obsługi rachunków bankowych, operacji z tytułu obsługi kart płatniczych, z działalności maklerskiej, faktoringowej, są zaliczane do wyniku w momencie wykonania usługi, zaś pozostałe prowizje i opłaty są rozliczane w czasie.

Jako podstawowe typy prowizji związanych z działalnością kredytową Grupa wyróżnia między innymi opłaty i prowizje przygotowawcze oraz prowizje od niewykorzystanego zaangażowania.

Opłaty i prowizje (zarówno przychody jak i koszty) bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych posiadających określone harmonogramy spłat są ujmowane w Rachunku zysków i strat jako element efektywnej stopy procentowej i stanowią część przychodów odsetkowych. Inne integralnie związane z powstaniem aktywów bez określonych harmonogramów rozliczane są liniowo w okresie trwania kontraktu. Opłaty za zobowiązanie się do udzielenia pożyczek, które najprawdopodobniej będą zaciągnięte, są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo przy uwzględnieniu wyżej wymienionego kryterium. W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych, prowizje rozliczane są w czasie przez okres ważności karty lub limitu kredytu w rachunku bieżącym metodą liniową, i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

W związku z dokonaniem istotnej czynności polegającej na pośrednictwie w sprzedaży polis ubezpieczeniowych Bank w momencie początkowego ujęcia należności kredytowych, ujmuje w Rachunku zysków i strat wartość godziwą świadczonej usługi sprzedaży polisy ubezpieczeniowej. Pozostała część opłat z tytułu ubezpieczenia Bank rozlicza w czasie jako integralną część efektywnej stopy procentowej i ujmuje w Rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Grupę, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w Rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

20. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w Rachunku zysków i strat Grupy w dniu ustalenia praw udziałowców /akcjonariuszy do ich otrzymania.

21. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży oraz pozostałe zyski i straty wynikające z działalności inwestycyjnej.

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych obejmuje również zmianę wartości godziwej zabezpieczających transakcji pochodnych desygnowanych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych.

22. Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów / zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej.

23. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i nie zrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany. Wynik z pozycji wymiany obejmuje również wynik oraz wycenę transakcji FX spot, FX Forward i FX SWAP.

24. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z działalnością bankową i maklerską Grupy. Są to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny.

25. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany według obowiązującej stawki podatkowej i jest kalkulowany w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie odpowiednich przepisów o rachunkowości, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu. Ponadto, dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych, zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu np. z tytułu darowizn.

Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w Rachunku zysków i strat lub w kapitale.

Grupa tworzy rezerwę na odroczony podatek dochodowy lub aktywó z tytułu podatku odroczonego z uwagi na przejściowe różnice z tytułu podatku dochodowego. Różnice te spowodowane są odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Rezerwę na odroczony podatek dochodowy wykazuje się w pasywach bilansu jako „Rezerwę na odroczony podatek dochodowy”. Aktywó z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w aktywach bilansu w pozycji „Aktywa z tytułu podatku odroczonego”. Grupa kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy, gdy posiada tytuł prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (nałożone przez tę samą władzę podatkową) dotyczą tego samego podatnika.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy jest tworzona metodą bilansową w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji, gdy powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych, która w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są również ujmowane w odniesieniu do niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i aktywowanych strat podatkowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego nie są ujmowane, gdy dotyczą ujemnych różnic przejściowych powstających w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania, przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Grupa nie ujmuje w kalkulacji podatku odroczonego zobowiązania lub aktywa z tytułu różnic przejściowych powstających w związku z inwestycją w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,

chyba że na podstawie posiadanych dowodów realizacja różnic przejściowych jest kontrolowana przez Grupę i prawdopodobne jest, że w możliwej do przewidzenia przyszłości różnice te ulegną odwróceniu.

Wyliczenie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony bazuje na przewidywanym stopniu realizacji wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym.

26. Zastosowanie szacunków w związku ze stosowanymi zasadami rachunkowości

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Grupę pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Grupy, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Grupa podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary dla których Grupa dokonuje oszacowań:

- *Utrata wartości kredytów i pożyczek*

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Grupa ocenia czy istnieją dane/przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

- *Wartość godziwa instrumentów finansowych*

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Dla instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych stosowane są modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosuje się modele wyceny opcji. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

- *Utraty wartości innych aktywów trwałych*

Na każdy dzień bilansowy Grupa ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Grupa dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Grupa może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Grupa opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

- *Inne wartości szacunkowe*

Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuariálną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Grupy wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

W odniesieniu do niektórych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (premie dla wyższej kadry kierowniczej), Zarząd Grupy dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzją Rady Nadzorczej Banku.

VII. INFORMACJE FINANSOWE W PODZIALE NA SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI

Segmentacja branżowa

Działalność Grupy prowadzona jest w oparciu o zróżnicowane linie biznesowe, oferujące określone produkty i usługi skierowane do poniższych segmentów rynku:

a) Segment Klientów Detalicznych

Segment Klientów Detalicznych obejmuje działalność skierowaną na Klientów masowych, Klientów zamożnych, małe przedsiębiorstwa i przedsiębiorców indywidualnych.

Działalność powyższych linii biznesowych rozwijana jest przy wykorzystaniu pełnej oferty produktów i usług bankowych oraz sprzedaży wyspecjalizowanych produktów oferowanych przez jednostki zależne Grupy. W obszarze produktów kredytowych głównymi czynnikami wzrostu portfela są kredyty hipoteczne, kredyty konsumenckie, kredyty rewalwingowe w kartach kredytowych i produkty leasingowe dla małych przedsiębiorstw. Do głównych funduszy klientów zaliczają się natomiast: rachunki bieżące, depozyty terminowe, fundusze inwestycyjne i produkty strukturalne. Dodatkowo oferta obejmuje produkty ubezpieczeniowe, głównie w powiązaniu z kredytami i kartami kredytowymi, jak i wyspecjalizowane produkty oszczędnościowe.

b) Segment Klientów Korporacyjnych

Segment Klientów Korporacyjnych opiera się na działalności skierowanej do Średnich i Dużych Przedsiębiorstw oraz Przedsiębiorstw Strategicznych

Oferta skierowana jest odpowiednio również do Klientów z sektora budżetowego oraz Podmiotów Publicznych.

Działania biznesowe w segmencie Klientów Korporacyjnych prowadzone są przy wykorzystaniu wysokiej jakości oferty typowych produktów bankowych (kredyty na działalność bieżącą, kredyty inwestycyjne, rachunki bieżące, depozyty terminowe) uzupełnionych o ofertę produktów w zakresie zarządzania gotówką, produktów Departamentu Skarbu, w tym instrumentów pochodnych. Szczególnie aktywna w tym segmencie jest sprzedaż typu „cross-selling” usług leasingowych i faktoringowych.

c) Działalność skarbcowa i inwestycyjna

Segment ten obejmuje aktywność Grupy zaangażowaną w inwestycje przeprowadzane na rachunek Banku, działalność maklerską, operacje na rynku międzybankowym, zaangażowanie w dłużne papiery wartościowe, które nie są przypisane innym segmentom.

d) Niealokowane (Pozostałe) aktywa i pasywa oraz przychody i koszty

Niealokowane aktywa i pasywa obejmują kapitały własne, pozostałe aktywa i pozostałe pasywa, aktywa i pasywa związane z instrumentami pochodnymi zabezpieczającymi, aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz gotówkę, nieprzypisane do żadnego segmentu.

Kapitały własne na poziomie Grupy dla celów prezentacyjnych zostały pokazane w pozycji „Razem Grupa”

Obciążenie z tytułu podatku dochodowego zostało zaprezentowane tylko na poziomie Grupy

Segmentacja geograficzna

Grupa prowadzi swoją działalność wyłącznie na terenie Polski i biorąc pod uwagę położenie geograficzne placówek żadne znaczące różnice w ryzyku nie zostały zidentyfikowane. Z tego powodu Grupa nie tworzy sprawozdania według segmentów z zastosowaniem kryterium obszaru geograficznego.

Zasady rachunkowości

Zasady rachunkowości stosowane przy prezentacji danych dotyczących segmentacji są zgodne z MSR 14.

Dla każdego segmentu określany jest wynik przed opodatkowaniem, który obejmuje:

- wynik z tytułu odsetek obliczany na bazie odsetek zewnętrznych aktywów pracujących i pasywów segmentu oraz alokowanych aktywów i pasywów, generujących wewnętrzny przychód lub koszt z tytułu odsetek. Przychody i koszty wewnętrzne wyliczone są w oparciu o rynkowe stopy procentowe;
- wynik z tytułu prowizji;
- pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany, jak: przychody z tytułu dywidend, wynik na działalności inwestycyjnej i handlowej, wynik z pozycji wymiany oraz wynik z pozostałych instrumentów finansowych;
- pozostałe przychody i koszty operacyjne;
- koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych;
- udział segmentu w kosztach operacyjnych w tym kosztach osobowych i administracyjnych;
- udział segmentu w kosztach amortyzacji.

Aktywami i pasywami segmentów komercyjnych są operacyjne aktywa i pasywa wykorzystywane przez segment w jego działalności operacyjnej, zaalokowane w oparciu o racjonalne przesłanki biznesowe. Różnica między aktywami i pasywami operacyjnymi pokryta jest przez aktywa/pasywa rynku pieniężnego oraz dłużne papiery wartościowe. Aktywami i pasywami segmentu Skarbu i Bankowości Inwestycyjnej są aktywa/pasywa rynku pieniężnego i dłużne papiery wartościowe.

Niealokowane aktywa i pasywa prezentowane są w pozycji „Pozostałe”.

Nieruchomości i grunty, które w ramach prowadzonej optymalizacji działalności operacyjnej nie będą wykorzystywane w dalszej działalności Banku są prezentowane w ramach aktywów segmentu Bankowości Detalicznej. Aktywa trwałe do zbycia – środki trwałe pochodzące z zakończonych umów leasingowych - są prezentowane w ramach aktywów segmentu Bankowości Korporacyjnej.

Rachunek zysków i strat 01.01.08 - 30.06.2008

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Skarbcowa i Inwestycyjna	Razem Grupa BM
Wynik z tytułu odsetek	328 688	114 437	17 673	460 798
przychody odsetkowe zewnętrzne	536 004	193 046	360 601	1 089 651
koszty odsetkowe zewnętrzne	-367 178	-145 298	-116 377	-628 853
Wynik odsetkowy zewnętrzny	168 827	47 748	244 224	460 798
przychody odsetkowe wewnętrzne	476 165	199 308	-675 473	0
koszty odsetkowe wewnętrzne	-316 303	-132 619	448 922	0
Wynik odsetkowy wewnętrzny	159 862	66 689	-226 551	0
Wynik z tytułu prowizji	189 881	47 219	11 966	249 066
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	100 355	48 483	58 334	207 172
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	66	365	12 714	13 145
Przychody operacyjne razem	618 990	210 504	100 687	930 181
Koszty osobowe	-214 081	-60 742	-25 279	-300 102
Koszty administracyjne	-181 785	-42 515	-18 401	-242 701
Koszty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych	-20 895	-15 639	-1 927	-38 461
Amortyzacja	-19 827	-3 264	-7 658	-30 749
Koszty operacyjne razem	-436 589	-122 159	-53 266	-612 013
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	182 401	88 345	47 422	318 168
Podatek dochodowy				-65 900
Wynik finansowy po opodatkowaniu				252 268

BILANS 30.06.2008

w tysiącach zł	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Skarbcowa i Inwestycyjna	Pozostałe	Razem Grupa BM
AKTYWA					
Aktywa segmentu	18 571 702	7 981 662	5 243 946	10 165	31 807 475
- w tym kapitałowe nakłady inwestycyjne	22 351	10 692	327	10 165	43 535
Aktywa alokowane do segmentu	1 713 002	836 440	-2 549 442	0	0
Aktywa niealokowane do segmentu	0	0	0	2 445 507	2 445 507
Razem	20 284 703	8 818 102	2 694 504	2 455 672	34 252 982
PASYWA					
Pasywa segmentu	18 811 913	7 144 223	4 079 672	0	30 035 808
Pasywa alokowane do segmentu	422 309	1 072 091	-1 494 400	0	0
Pasywa niealokowane do segmentu	0	0	0	1 608 387	1 608 387
Kapitały	0	0	0	2 608 787	2 608 787
Razem	19 234 221	8 216 315	2 585 272	4 217 174	34 252 982

Rachunek zysków i strat 01.01.07 - 30.06.2007

w tysiącach zł

	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Skarbcowa i Inwestycyjna	Razem Grupa BM
Wynik z tytułu odsetek	222 673	103 588	21 655	347 916
przychody odsetkowe zewnętrzne	316 957	179 794	222 599	719 349
koszty odsetkowe zewnętrzne	-146 056	-82 118	-143 259	-371 433
Wynik odsetkowy zewnętrzny	170 901	97 676	79 340	347 916
przychody odsetkowe wewnętrzne	208 314	127 060	-335 374	0
koszty odsetkowe wewnętrzne	-156 541	-121 148	277 689	0
Wynik odsetkowy wewnętrzny	51 773	5 912	-57 685	0
Wynik z tytułu prowizji	177 784	49 750	26 965	254 499
Dywidendy, pozostałe przychody z operacji finansowych oraz pozycji wymiany	86 506	34 052	58 152	178 710
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	-178	353	16 161	16 336
Przychody operacyjne razem	486 786	187 743	122 932	797 461
Koszty osobowe	-155 864	-73 394	-20 397	-249 655
Koszty administracyjne	-161 530	-26 055	-9 384	-196 969
Koszty z tytułu trwałej utraty wartości aktywów finansowych i niefinansowych	-58 404	9 944	-1 805	-50 265
Amortyzacja	-27 342	-3 287	-1 677	-32 305
Koszty operacyjne razem	-403 140	-92 792	-33 262	-529 194
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	83 646	94 952	89 670	268 267
Podatek dochodowy				-56 121
Wynik finansowy po opodatkowaniu				212 146

BILANS 31.12.2007

w tysiącach zł

	Bankowość Detaliczna	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Skarbcowa i Inwestycyjna	Pozostałe	Razem Grupa BM
AKTYWA					
Aktywa segmentu	16 159 661	7 188 306	4 546 351	16 992	27 911 309
- w tym kapitałowe nakłady inwestycyjne	78 429	10 286	1 491	16 992	107 198
Aktywa alokowane do segmentu	758 472	1 750 679	-2 509 150	0	0
Aktywa niealokowane do segmentu	0	0	0	2 618 797	2 618 797
Razem	16 918 133	8 938 984	2 037 201	2 635 789	30 530 106
PASYWA					
Pasywa segmentu	14 142 535	8 071 241	4 559 060	0	26 772 835
Pasywa alokowane do segmentu	1 909 813	287 604	-2 197 416	0	0
Pasywa niealokowane do segmentu	0	0	0	1 237 339	1 237 339
Kapitały	0	0	0	0	2 519 932
Razem	16 052 348	8 358 844	2 361 644	1 237 339	30 530 106

VIII. NOTY DO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wartości prezentowane w notach do skonsolidowanego sprawozdania finansowego wyrażone są w tysiącach zł.

(1) PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK

1. Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze obejmujące:		
Środki w banku centralnym	20 796	11 056
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	55 759	33 343
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	809 082	497 419
Transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	6 521	1 060
Instrumenty pochodne zabezpieczające	77 729	42 974
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (dłużne papiery wartościowe)	58 558	80 326
Inwestycyjne papiery wartościowe	61 205	53 171
Razem:	1 089 651	719 349

W linii „Instrumenty pochodne zabezpieczające” Grupa prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej. Szczegółowy opis stosowanych przez Grupę relacji zabezpieczających został zamieszczony **w nocie (16)**

Przychody odsetkowe za I półrocze roku 2008 zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 26 614 tys. zł (odpowiednio dla danych porównywalnych za I półrocze roku 2007 rok kwota tych odsetek wynosiła 22 029 tys. zł.). Niniejsze przychody odsetkowe obliczane są w oparciu o kwoty zaangażowania netto uwzględniające dokonane odpisy z tytułu utraty wartości.

(2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

2. Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Koszty odsetek i podobne koszty obejmujące:		
Depozyty bankowe	-15 515	-36 001
Kredyty i pożyczki	-33 739	-26 803
Transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-28 347	-61 522
Instrumenty pochodne zabezpieczające	0	-909
Zobowiązania wobec klientów	-496 353	-236 862
Zobowiązania podporządkowane	-25 233	-8 893
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-28 949	-425
Inne	-717	-17
Razem:	-628 853	-371 433

(3) PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI

3a. Przychody z tytułu prowizji

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Prowizje za prowadzenie rachunków	32 295	28 956
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	20 091	19 131
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	17 322	18 656
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	5 129	4 450
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	68 524	53 879
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych	51 883	23 594
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa i innych produktów oszczędnościowych	10 792	13 272
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	16 829	32 849
Prowizje z tytułu funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez Grupę	68 194	96 909
Pozostałe prowizje	3 599	1 799
Razem:	294 657	293 494

3b. Koszty z tytułu prowizji

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Prowizje za prowadzenie rachunków	-529	-455
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	-714	-755
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	-5 159	-5 047
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	-33 131	-25 764
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	-4 847	-5 547
Pozostałe prowizje	-1 211	-1 427
Razem:	-45 591	-38 995

(4) PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

4. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Inwestycyjne papiery wartościowe	1 094	1 013
Razem:	1 094	1 013

(5A) WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH

5a. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Operacje instrumentami dłużnymi	-8	111
Operacje jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	0	0
Operacje instrumentami kapitałowymi	0	4 190
Razem:	-8	4 301

(5B) WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZECZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej. Kategoria ta obejmuje instrumenty kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, w chwili obecnej Grupa nie korzysta z możliwości wyznaczenia innych instrumentów finansowych jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (tzw. fair value option).

Jednocześnie w trakcie sześciu miesięcy roku 2008, ani w okresie porównywalnym, nie miały miejsca reklasyfikacje pomiędzy poszczególnymi kategoriami aktywów i zobowiązań finansowych.

5b. Wynik z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Operacje papierami wartościowymi	-22 385	-16 532
Operacje instrumentami pochodnymi	99 318	76 508
Pozostałe operacje finansowe	-1 691	-5 222
Razem:	75 242	54 754

(5c) WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

5c. Wynik z pozycji wymiany

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Marża na walutowych transakcjach tabelowych	78 871	67 578
Marża na walutowych transakcjach negocjowanych	35 508	40 013
Pozostałe	16 465	11 051
Razem:	130 844	118 642

(6) POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE

6. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Zysk ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	8 042	14 483
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych do zbycia	62	6 248
Odszkodowania, kary i grzywny - otrzymane	6 246	7 152
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	986	369
Przychody związane z działalnością windykacyjną	232	286
Przychody leasingu	1 228	770
Pozostałe	3 561	5 062
Razem:	20 357	34 370

(7) **KOSZTY DZIAŁANIA**

7. Koszty działania

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Koszty pracownicze:	-300 102	-249 655
Wynagrodzenia	-288 994	-241 297
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	-11 108	-8 358
- rezerwy na odprawy emerytalne	19	0
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	-17	-62
- pozostałe	-11 110	-8 296
Koszty ogólnie - administracyjne	-242 701	-196 969
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	-30 096	-22 009
Koszty związane z konserwacją oprogramowania i usługami informatycznymi	-7 100	-6 631
Koszty wynajmu	-66 032	-47 881
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	-17 533	-20 228
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	-11 038	-10 525
Koszty łączności i informatyki	-38 949	-32 268
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	-9 191	-11 360
Podatki i opłaty różne	-9 253	-8 454
Koszty KIR	-1 262	-1 130
Koszty PFRON	-2 562	-2 027
Koszty BFG	-2 215	-1 809
Koszty Nadzoru Finansowego	-3 284	0
Pozostałe	-44 186	-32 647
Razem:	-542 803	-446 624

(8) **KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH**

8. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-36 536	-48 051
- Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-249 850	-267 582
- Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	205 510	197 453
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	4 970	6 313
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	2 834	15 765
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-284	-2 719
- Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-9 753	-9 865
- Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	9 469	7 146
Razem:	-36 820	-50 770

(9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

9. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Majątku trwałego	-1 221	615
Pozostałe aktywa	-420	-110
Razem:	-1 641	505

(10) AMORTYZACJA

10. Amortyzacja

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Rzeczowych aktywów trwałych	-26 626	-27 810
Wartości niematerialnych i prawnych	-4 123	-4 495
Razem:	-30 749	-32 305

(11) POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE

11. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Strata ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	-2 322	-12 804
Strata ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych do zbycia	-31	0
Odszkodowania, kary i grzywny - zapłacone	-1 622	-375
Rezerwy utworzone na roszczenia sporne	-678	-21
Koszty związane z działalnością leasingową	-588	-1 640
Przekazane darowizny	-129	0
Koszty związane z windykacją	-955	-1 152
Koszty z tytułu wpłat do systemu rekompensat	-374	-353
Pozostałe	-513	-1 690
Razem:	-7 212	-18 034

(12) PODATEK DOCHODOWY

12a. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Bieżący podatek	-100 732	-51 801
Bieżący rok	-100 732	-51 801
Podatek odroczony	34 832	-4 320
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	42 285	-169 725
Wykorzystanie straty podatkowej	-7 453	165 405
Pozostałe		
Należność wynikająca z art. 38a CIT	0	0
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	-65 900	-56 121

12b. Efektywna stawka podatkowa

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Wynik finansowy brutto	318 168	268 267
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	-60 452	-50 971
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	-5 448	-5 150
- Przychody niepodlegające opodatkowaniu	2 504	192
Przychody z tytułu dywidend	236	192
Pozostałe	2 268	0
- Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	-7 952	-5 342
Strata na zbyciu wierzytelności	-5 279	-3 554
Składka PFRON	-652	-322
Pozostałe	-2 021	-1 466
Należność wynikająca z art. 38a CIT	0	0
Razem obciążenie podatkowe w Rachunku zysków i strat	-65 900	-56 121

12c. Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym

	30.06.2008	30.06.2007
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	992	-788
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	111	234
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	1 103	-554

(13) ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ**13. Zysk na jedną akcję (zł)**

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
Zysk po opodatkowaniu	252 268	212 146
Średnia ważona liczba akcji własnych w okresie	849 181 744	849 181 744
Zysk na jedną akcję	0,30	0,25

Zysk na jedną akcję został wyliczony poprzez podzielenie zysku netto za okres przez średnią ważoną liczbę akcji, która w obu prezentowanych okresach była niezmienna.

Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję (metodologia liczenia w przypadku braku instrumentów rozwadniających jest analogiczna).

(14) KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM**14a. Kasa, środki w Banku Centralnym**

	30.06.2008	31.12.2007
Gotówka	374 149	476 155
Środki pieniężne na rachunkach w Banku Centralnym	757 534	778 861
Inne środki pieniężne	219	2 112
Razem:	1 131 902	1 257 128

Bank utrzymywał w okresie od 30 czerwca 2008 do 30 lipca 2008 r. w NBP na rachunku bieżącym Banku średnie saldo o wartości 858 839 tys. zł (średnia arytmetyczna stanów środków na rachunku bieżącym w NBP ze wszystkich dni okresu rezerwowego).

Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej stanowi 0,9 stopy redyskonta i w powyższym okresie wyniosło 5,625%.

14b. Kasa, środki w Banku Centralnym - wg struktury walutowej

	30.06.2008	31.12.2007
a. w walucie polskiej	984 215	1 104 576
b. w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	147 688	152 552
- waluta: USD	19 338	23 794
- waluta: EURO	99 096	95 612
- waluta: GBP	14 081	16 041
pozostałe waluty (w tys. zł)	15 173	17 105
Razem:	1 131 902	1 257 128

(15) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM

15a. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	30.06.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	56 175	59 838
Lokaty w innych bankach	1 231 827	698 155
Kredyty i udzielone pożyczki	303 765	291 865
Inne	1 064	1 255
Odsetki	2 714	1 939
Razem należności brutto	1 595 545	1 053 052
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0
Należności od banków netto	1 595 545	1 053 052

15b. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	56 175	59 838
- do 1 miesiąca	961 953	669 411
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	270 938	30 000
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	18	2
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	303 747	291 862
- dla których termin zapadalności upłynął	0	0
Odsetki	2 714	1 939
Razem należności brutto	1 595 545	1 053 052

15c. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg struktury walutowej

	30.06.2008	31.12.2007
w walucie polskiej	1 239 674	734 719
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	355 871	318 333
- waluta: USD	9 503	74 317
- waluta: EURO	228 448	192 188
- waluta: CHF	52 885	3 617
- waluta: GBP	21 617	11 802
pozostałe waluty (w tys. zł)	43 418	36 409
Razem:	1 595 545	1 053 052

15d. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	0	0
Zmiana w okresie	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

(16) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)**16a. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)**

	30.06.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe	1 948 177	2 331 038
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 948 177	2 331 038
a) bony	207 986	353 296
b) obligacje	1 740 191	1 977 742
Papiery wartościowe banku centralnego	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	0	0
a) notowane	0	0
b) nienotowane	0	0
Instrumenty kapitałowe	678	323
Kwotowane na aktywnym rynku	678	323
a) podmiotów finansowych	143	60
b) podmiotów niefinansowych	535	263
Niekwotowane na aktywnym rynku	0	0
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	0	0
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	1 025 518	799 207
Inne instrumenty finansowe	3 602	4 014
Razem:	2 977 975	3 134 582

16b. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	30.06.2008	31.12.2007
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 977 975	3 134 582
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Razem	2 977 975	3 134 582

Informacja na temat aktywów finansowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została przedstawiona w Rozdziale XI.

16c. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) wg wartości bilansowej

	30.06.2008	31.12.2007
- o stałej stopie procentowej	959 614	1 674 072
- o zmiennej stopie procentowej	988 563	656 966
Razem:	1 948 177	2 331 038

16d. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) według terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
- do 1 miesiąca	98 147	12 848
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 476	96 289
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	401 244	338 630
- powyżej 1 roku do 5 lat	933 072	1 429 085
- powyżej 5 lat	514 238	454 186
Razem:	1 948 177	2 331 038

16e. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych i instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	2 331 361	3 372 447
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	59 012 302	63 140 526
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-59 407 242	-64 165 115
Różnice z wyceny do wartości godziwej	12 434	-16 498
Stan na koniec okresu	1 948 854	2 331 361

16f. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 30.06.2008

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	2 450 000	5 232 860	2 150 000	117	5 834	5 717
Swapy na stopę procentową (IRS)	4 526 420	15 579 518	20 373 493	17 537	368 651	351 114
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	9 878	88 324	21 674	22 360	686
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	6 976 420	20 822 256	22 611 817	39 328	396 845	357 517
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 591 770	1 427 451	289 736	12 490	155 392	142 902
Swapy walutowe	14 682 484	3 292 729	20 837	97 544	212 487	114 943
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	474 246	505 943	4 180 301	40 282	52 523	12 241
Opcje walutowe	8 950 582	20 445 558	12 802 772	612	71 207	70 595
Walutowe instrumenty pochodne - razem	29 699 082	25 671 681	17 293 646	150 928	491 609	340 681
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	404 777	271 876	305 014	436	50 199	49 763
Opcje towarowe	118 396	570 652	88 304	0	50 258	50 258
Towarowe instrumenty pochodne - razem	523 173	842 528	393 318	436	100 457	100 021
4. Opcje wbudowane w depozyty				-21 629	306	21 935
5. Wycena przyszłych płatności walutowych podlegających zabezpieczeniu	0	7 405	295 674	26 576	26 576	0
6. Wycena zabezpieczanego portfela pożyczek konsumpcyjnych	0	0	0	-20 815	0	20 815
7. Opcje na indeksy	0	0	79 740	9 137	9 725	588
8. Opcje wbudowane w emitowane papiery wartościowe	0	0	0	-9 136	0	9 136
9. Razem pochodne instrumenty finansowe	37 198 675	47 343 870	40 674 195	174 825	1 025 518	850 693

Bank posiada w swojej ofercie depozyty, w które zostały wbudowane instrumenty pochodne zaprezentowane w powyższej tabeli. Wbudowane instrumenty pochodne są ujmowane w księgach Banku wg wartości godziwej, zmiany wartości godziwej wykazywane są w Rachunku zysków i strat.

16g. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	950 000	300 000	0	-102	680	782
Swapy na stopę procentową (IRS)	2 621 492	8 793 821	14 775 838	60 867	189 987	129 120
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	34 189	64 014	9 381	9 381	0
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	3 571 492	9 128 010	14 839 852	70 146	200 048	129 902
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 525 703	4 704 972	862 067	-17 125	132 202	149 327
Swapy walutowe	11 201 043	651 911	0	170 305	258 815	88 510
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	59 840	2 754 450	23 555	30 090	6 535
Opcje walutowe	9 101 514	21 001 608	6 190 920	0	59 085	59 085
Walutowe instrumenty pochodne - razem	25 828 260	26 418 331	9 807 437	176 735	480 192	303 457
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	779 666	378 842	425 414	582	44 610	44 028
Opcje towarowe	350 714	554 382	461 392	0	55 254	55 254
Towarowe instrumenty pochodne - razem	1 130 380	933 224	886 806	582	99 864	99 282
4. Opcje wbudowane w depozyty				-11 530	714	12 244
5. Wycena przyszłych płatności walutowych podlegających zabezpieczeniu	0	0	359 895	18 389	18 389	
6. Wycena zabezpieczanego portfela pożyczek konsumpcyjnych	0	0	0	-12 934	0	12 934
7. Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży	0	0	0	-9 002	0	9 002
8. Razem pochodne instrumenty finansowe	30 530 132	36 479 565	25 893 990	232 386	799 207	566 821

(17) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

Grupa stosuje następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

- ü zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych w zakresie ryzyka zmian stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych wynikających z gospodarki własnej Banku w zakresie ryzyka zmiany kursu walutowego;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych;

Począwszy od 1 stycznia 2006 Grupa ustanowiła formalne powiązanie zabezpieczające przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych. Należy zaznaczyć, iż od momentu wdrożenia MSSF, zgodnie z MSR 39, efekt wyceny wszelkich instrumentów pochodnych nie zaklasyfikowanych i nie będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi, prezentowany jest w wyniku z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. Stosowanie takiej metodologii skutkowało brakiem spójności w sposobie prezentacji instrumentów finansowych w Rachunku zysków i strat. Wynik odsetkowy na transakcjach instrumentami pochodnymi zawieranymi w celu zabezpieczenia płynności w walutach obcych z ekonomicznego punktu widzenia stanowi składnik marży odsetkowej (pozwala dopasować przychód odsetkowy z tytułu udzielenia kredytów walutowych z kosztem finansowania tej pozycji wynikającym z portfela depozytów złotych). Wdrożenie formalnej rachunkowości zabezpieczeń umożliwiło prezentację części przedmiotowych transakcji w Rachunku zysków i strat zgodnie z ich ekonomicznym sensem.

Bank na koniec każdego miesiąca dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego i instrumentu zabezpieczającego.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje na temat poszczególnych rodzajów rachunkowości zabezpieczeń:

	Zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych	Zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych	Zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotowych
Opis relacji zabezpieczającej	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, dotyczących gospodarki własnej Banku. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian kursów walutowych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowanych.	Grupa zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez depozyty złotowe stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Portfel długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową.	Zobowiązania wynikające z gospodarki własnej Banku, wyrażone w walutach obcych.	Papiery wartościowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, denominowane w walutach obcych i emitowane przez podmioty niefinansowe.	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	korekta do wartości godziwej płatności w walutach obcych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w kosztach działania Banku; wycena instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kosztach działania Banku; odsetki od instrumentów zabezpieczających ujmowane są w kosztach działania Banku	różnice kursowe na zabezpieczanych aktywach oraz instrumentach zabezpieczających ujmowane są w wyniku z pozycji wymiany; korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jaki i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym; wycena instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w wyniku z pozycji wymiany

17a. Rachunkowość zabezpieczeń 30.06.2008

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
- Kontrakty IRS (macro fair value hedge pożyczek konsumpcyjnych)	0	0	1 309 749	24 348	24 348	0	-20 815
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych) *	0	170 652	0	32 447	32 447	0	-187
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	0	0	295 674	-26 344	0	26 344	26 037
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
- Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecznych oraz depozytów złotych)	0	3 144 450	6 835 905	174 487	177 563	3 076	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	0	3 315 102	8 441 328	204 938	234 358	29 420	x

* zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 60 805 tys. zł. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła –61 941 tys. zł. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w Rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie -187 tys. zł z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do Rachunku zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia wartości godziwej pożyczek konsumpcyjnych, mimo że stosunek zmian wartości godziwej pozycji zabezpieczonej i zabezpieczającej nie mieści się w przedziale 80-125%, to różnica zmian wartości godziwej wykraczająca poza ten przedział jest na tyle nieistotna w odniesieniu do wartości zabezpieczanego portfela, że nie istnieje podstawa do uznania zabezpieczenia za nieefektywne.

17b. Rachunkowość zabezpieczeń 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
- Kontrakty IRS (macro fair value hedge pożyczek konsumpcyjnych)	0	0	983 431	14 088	14 088	0	-12 933
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych) *	0	177 257	0	27 279	27 319	40	-72
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
- Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	0	0	359 895	-18 302	0	18 302	17 750
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
- Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecznych oraz depozytów złotych)	0	0	9 240 215	175 036	176 914	1 878	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	0	177 257	10 583 541	198 101	218 321	20 220	x

* zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 51 448 tys. zł. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła - 52 073 tys. zł. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w Rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie - 72 tys. zł z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do Rachunku zysków i strat.

17c. Rachunkowość zabezpieczeń z tytułu przepływów środków pieniężnych

	30.06.2008	31.12.2007
Wartość wyceny brutto ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-586	-979
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczana	od 01.01.08 do 23.01.13	od 01.01.08 do 23.01.13

(18) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM**18a. Kredyty i pożyczki udzielone klientom**

	30.06.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone	21 957 516	19 184 351
- podmiotom gospodarczym	4 898 658	4 371 022
- klientom indywidualnym	16 877 390	14 599 528
- jednostkom budżetowym	181 468	213 801
Należności z tytułu kart płatniczych	616 628	526 123
- od podmiotów gospodarczych	8 030	6 612
- od klientów indywidualnych	608 598	519 511
Skupione wierzytelności	132 870	115 830
- podmiotów gospodarczych	112 500	93 677
- klientów indywidualnych	0	0
- jednostek budżetowych	20 370	22 153
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	101	106
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	23 369	22 649
Należności z tytułu leasingu finansowego	3 042 878	2 757 231
Inne	2 580	2 813
Odsetki	23 421	26 438
Razem brutto	25 799 363	22 635 541
Odpisy aktualizujące wartość należności	-590 602	-608 389
Razem netto	25 208 760	22 027 152

W grudniu 2007 r. Millennium Leasing Sp. z o.o. („ML”), dokonał transakcji sekurytyzacji portfela wierzytelności leasingowych o wartości mieszczącej się w przedziale określonego limitu do 850 mln zł („sekurytyzacja”, „transakcja”). Zawarta transakcja jest sekurytyzacją tradycyjną, tzn. polega na przeniesieniu prawa własności do sekurytyzowanych wierzytelności leasingowych przez ML na rzecz spółki specjalnego przeznaczenia Orchis Sp. z o.o. („Orchis”), która wyemitowała na bazie sekurytyzowanych aktywów dłużne papiery wartościowe. W wyniku sekurytyzacji ML uzyskał finansowanie działalności, i przeniósł ryzyko kredytowe związane sekurytyzowanymi aktywami do wysokości transzy podporządkowanej na Orchis. Z warunków umowy transakcji wynika prawo ML do sprzedaży na rzecz Orchis wierzytelności w okresie rewolwingowym, to jest w ciągu trzech lat od dnia podpisania umowy sekurytyzacji.

Zakup wierzytelności jest refinansowy przez Orchis w drodze emisji następujących serii obligacji o różnej hierarchii i zabezpieczonych sekurytyzowanymi wierzytelnościami.

Podmioty uczestniczące w finansowaniu Orchis to:

1. Europejski Bank Inwestycyjny – inwestor stałej transzy uprzywilejowanej (senior) opiewającej na 420.000.000 zł,
2. Galleon Capital LLC - inwestor: zmiennej transzy uprzywilejowanej (senior) o maksymalnym limicie 379.000.000 zł, oraz transzy pomostowej (mezzanine) opiewającej na 35.275.000 zł,
3. Europejski Fundusz Inwestycyjny – gwarant transzy mezzanine,
4. Millennium Leasing Sp. z o.o. – inwestor transzy podporządkowanej (junior) opiewającej docelowo na 15.725.000 zł.

W świetle zapisów MSR 39 warunki umowne sekurytyzacji ML nie spełniają przesłanek do usunięcia sekurytyzowanych aktywów z bilansu Grupy. W związku z tym Grupa rozpoznaje zobowiązanie z tytułu obligacji wyemitowanych przez spółkę Orchis. Warunki obligacji zostały ujawnione w **nocie (31c)**.

18b. Jakość portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	30.06.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	25 799 363	22 635 541
- z rozpoznaną utratą wartości	792 759	765 594
- bez utraty wartości	25 006 604	21 869 947
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	590 602	608 389
- na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	371 972	383 451
- na poniesione ale jeszcze niezareportowane straty (IBNR)	218 630	224 938
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	25 208 760	22 027 152

18c. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według metody szacunku utraty wartości

	30.06.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	25 799 363	22 635 541
- wyceniane indywidualnie	551 217	559 290
- wyceniane portfelowo	25 248 146	22 076 251
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	590 602	608 389
- utworzony na bazie analizy indywidualnej	219 517	245 713
- utworzony na bazie analizy kolektywnej	371 085	362 676
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	25 208 760	22 027 152

18d. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według rodzaju klientów

	30.06.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	25 799 363	22 635 541
- korporacyjnym	8 290 130	7 493 723
- indywidualnym	17 509 233	15 141 818
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	590 602	608 389
- utworzony na należności od klientów korporacyjnych	354 949	371 675
- utworzony na należności od klientów indywidualnych	235 653	236 714
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	25 208 760	22 027 152

18e. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	1 984 483	1 615 376
- do 1 miesiąca	423 846	451 624
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	497 833	317 112
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2 569 732	1 572 660
- powyżej 1 roku do 5 lat	7 450 513	4 693 035
- powyżej 5 lat	12 753 478	13 839 127
- dla których termin zapadalności upłynął	96 057	119 893
Odsetki	23 421	26 715
Razem brutto	25 799 363	22 635 541

18f. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury walutowej

	30.06.2008	31.12.2007
w walucie polskiej	11 926 332	10 769 093
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	13 873 030	11 866 448
- waluta: USD	242 509	268 949
- waluta: EURO	1 087 036	1 085 733
- waluta: CHF	12 239 973	10 319 162
pozostałe waluty (w tys. zł)	303 512	192 604
Razem brutto	25 799 363	22 635 541

18g. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	608 389	662 513
Zmiana w wartości rezerw:	-17 787	-54 124
Odpisy dokonane w okresie	249 850	361 205
Wartości spisane w ciężar odpisów	-25 721	-20 601
Odwrocenie odpisów w okresie	-205 510	-269 003
Sprzedaż wierzytelności	-21 856	-93 229
Zmiana z tytułu różnic kursowych	-17 508	-33 207
Inne	2 958	711
Stan na koniec okresu	590 602	608 389

18h. Należności z tytułu leasingu finansowego

	30.06.2008	31.12.2007
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego	3 534 558	3 197 609
Niezrealizowane przychody finansowe	-491 680	-440 378
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego	3 042 878	2 757 231
Należności (brutto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	1 293 427	1 197 039
Od 1 roku do 5 lat	2 027 501	1 876 220
Powyżej 5 lat	213 630	124 350
Razem	3 534 558	3 197 609
Należności (netto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
Poniżej 1 roku	1 086 447	1 011 128
Od 1 roku do 5 lat	1 780 761	1 647 552
Powyżej 5 lat	175 671	98 551
Razem	3 042 878	2 757 231

(19) INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE**19a. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

	30.06.2008	31.12.2007
Dłużne papiery wartościowe	2 149 159	1 892 720
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 855 972	1 540 449
a) bony	0	0
b) obligacje	1 855 972	1 540 449
Papiery wartościowe banku centralnego	163 277	165 939
a) bony	0	0
b) obligacje	163 277	165 939
Pozostałe papiery wartościowe:	129 911	186 332
a) notowane	84 583	138 106
b) nienotowane	45 328	48 226
Udziały i akcje w innych jednostkach	1 843	1 849
Inne instrumenty finansowe	0	0
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2 151 002	1 894 569
Instrumenty dostępne do sprzedaży notowane na giełdzie	1 940 555	1 679 127
Instrumenty dostępne do sprzedaży nienotowane na giełdzie	210 447	215 442

Wartość godziwa dłużnych papierów wartościowych klasyfikowanych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, wyemitowanych przez jednostki samorządu terytorialnego w Polsce, dla których nie istnieje aktywny rynek, zbliżona jest do wartości bilansowej według amortyzowanego kosztu. Grupa regularnie dokonuje analiz przesłanek mogących powodować utratę wartości tych papierów w stosunku do stanu z dnia nabycia.

19b. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	30.06.2008	31.12.2007
- o stałej stopie procentowej	421 000	182 518
- o zmiennej stopie procentowej	1 728 159	1 710 202
Razem:	2 149 159	1 892 720

19c. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży według terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
- do 1 miesiąca	223 782	67 924
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 815	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	764 226	329 851
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 153 751	1 491 716
- powyżej 5 lat	2 585	3 229
Razem	2 149 159	1 892 720

19d. Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	1 894 569	2 931 656
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	1 512 979	2 447 754
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-1 253 734	-3 470 974
Różnice z wyceny do wartości godziwej	-2 812	-13 866
Stan na koniec okresu	2 151 002	1 894 569

19e. Inwestycje w jednostki podporządkowane

	30.06.2008	31.12.2007
Inwestycje w jednostki podporządkowane	5 100	5 100

Klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży aktywa z tytułu inwestycji w jednostki podporządkowane stanowią udziały Grupy w spółkach nienotowanych na aktywnym rynku. Aktywa te są przez Grupę wyceniane po koszcie nabycia pomniejszonym o odpisy z tytułu utraty wartości. W związku z faktem, iż wiarygodne oszacowanie wartości godziwej tych aktywów nie jest możliwe, wartość ta nie została ujawniona w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

19f. Zmiana stanu inwestycji w jednostki podporządkowane brutto

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	15 933	16 188
- sprzedaż udziałów	0	-255
Stan na koniec okresu	15 933	15 933

19g. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości inwestycji w jednostki podporządkowane

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	10 833	9 172
Utworzenie/odwrócenie odpisów	0	1 661
Stan na koniec okresu	10 833	10 833

(20) NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z OTRZYMANYM PRYZRZECZENIEM ODKUPU

20. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu

	30.06.2008	31.12.2007
a) od banków	5 831	0
b) od klientów	167 260	28 768
c) odsetki	39	39
Razem	173 130	28 807

(21) RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

21a. Rzeczowe aktywa trwałe

	30.06.2008	31.12.2007
Środki trwałe:	326 504	298 083
- grunty	1 449	1 553
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	195 594	191 285
- urządzenia techniczne i maszyny	65 500	52 371
- środki transportu	30 876	25 176
- inne środki trwałe	33 085	27 698
Środki trwałe w budowie	32 371	38 690
Zaliczki na środki trwałe w budowie	49	533
Razem	358 924	337 306

21b. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2008 - 30.06.2008

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	2 098	390 969	284 453	38 727	114 289	39 224	869 760
b) zwiększenia (z tytułu)	0	20 461	22 097	8 932	13 271	33 252	98 013
- zakup	0	8 197	4 466	8 882	3 715	33 241	58 501
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	12 223	16 517	50	7 614	0	36 404
- inne	0	41	1 114	0	1 942	11	3 108
c) zmniejszenia (z tytułu)	136	30 362	20 886	3 308	22 487	40 057	117 236
- sprzedaż	99	18 807	7 457	3 034	20 063	2 520	51 980
- likwidacja	37	644	12 358	43	2 394	0	15 475
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	36 416	36 416
- inne	0	10 911	1 071	231	31	1 120	13 364
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 962	381 068	285 664	44 351	105 073	32 420	850 537
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	42	169 643	232 082	13 551	83 118	0	498 436
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-32	-10 005	-11 918	-76	-15 263	0	-37 295
- odpis bieżący (RZiS)	5	9 157	8 687	2 830	5 947	0	26 626
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	-12 839	-7 140	-2 845	-18 771	0	-41 595
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	-37	-414	-12 349	-6	-2 377	0	-15 183
- inne	0	-5 909	-1 116	-55	-63	0	-7 143
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	10	159 638	220 164	13 475	67 855	0	461 141
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	503	30 041	0	0	3 474	0	34 018
- zwiększenie	0	0	0	0	659	0	659
- zmniejszenie	0	4 205	0	0	0	0	4 205
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	25 836	0	0	4 133	0	30 472
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 449	195 594	65 500	30 876	33 085	32 420	358 924

21c. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	2 117	367 819	329 656	31 232	107 165	31 585	869 574
b) zwiększenia (z tytułu)	0	51 181	29 506	14 802	19 902	61 063	176 454
- zakup	0	21 051	8 035	14 802	6 562	53 792	104 242
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	18 427	16 689	0	12 489	0	47 605
- inne	0	11 703*	4 782	0	851	7 271	24 607
c) zmniejszenia (z tytułu)	19	28 031	74 709	7 307	12 778	53 424	176 268
- sprzedaż	19	19 373	48 282	7 001	1 559	0	76 234
- likwidacja	0	7 861	25 989	207	10 825	0	44 882
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	47 611	47 611
- inne	0	797	438	99	394	5 813	7 541
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	2 098	390 969	284 453	38 727	114 289	39 224	869 760
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	39	145 350	286 824	15 538	81 167	0	528 918
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	3	24 293	-54 742	-1 987	1 951	0	-30 482
- odpis bieżący (RZiS)	0	40 389	19 813	4 681	13 673	0	78 556
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	-8 600	-48 191	-6 540	-1 111	0	-64 442
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	-7 496	-25 925	-88	-10 602	0	-44 111
- inne	3	0	-439	-40	-9	0	-485
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	42	169 643	232 082	13 551	83 118	0	498 436
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	503	38 455	1 141	0	3 517	0	43 616
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	8 414	1 141	0	43	0	9 598
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	30 041	0	0	3 474	0	34 018
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 553	191 285	52 371	25 176	27 697	39 224	337 306

* Pozycja inne zwiększenia obejmuje nakłady wynikające z szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składników aktywów w kwocie 11 mln zł ujęte w następstwie zrealizowanej w 2008 r. zmianie siedziby Centrali Banku.

(22) WARTOŚCI NIEMATERIALNE**22a. Wartości niematerialne**

	30.06.2008	31.12.2007
- koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym:	16 678	18 157
- oprogramowanie komputerowe	16 678	18 157
- zaliczki na wartości niematerialne	122	5
Wartości niematerialne, razem	16 800	18 162

22b. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2008 - 30.06.2008

	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne	zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	25	405 517	195 397	4	5	405 551
b) zwiększenia (z tytułu)	0	2 692	2 692	0	286	2 978
- zakup	0	1 304	1 304	0	122	1 426
- przejęcie z inwestycji i zaliczek	0	179	179	0	0	179
- nakłady na wartości niematerialne	0	766	766	0	0	766
- inne	0	443	443	0	164	607
c) zmniejszenia (z tytułu)	2	11 851	11 851	0	168	12 022
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0
- likwidacja	0	11 838	11 838	0	0	11 838
- inne	2	13	13	0	168	184
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	23	396 358	186 238	4	123	396 508
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	25	387 360	177 240	4	0	387 389
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	-2	-7 679	-7 679	0	0	-7 682
- odpis bieżący (RZiS)	0	4 123	4 123	0	0	4 123
- likwidacja	0	-11 838	-11 838	0	0	-11 838
- inne	-2	36	36	0	0	34
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	23	379 681	169 561	4	0	379 707
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu						0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0	16 678	16 678	0	123	16 800

22c. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	koszty zakończonych prac rozwojowych	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe	inne wartości niematerialne	zaliczki na wartości niematerialne	RAZEM	
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	25	400 413	190 293	4	0	400 442
b) zwiększenia (z tytułu)	0	5 555	5 555	0	5	5 560
- zakup	0	1 288	1 288	0	5	1 293
- przejęcie z inwestycji i zaliczek	0	6	6	0	0	6
- nakłady na wartości niematerialne	0	1 876	1 876	0	0	1 876
- inne	0	2 385	2 385	0	0	2 385
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	451	451	0	0	451
- sprzedaż	0	0	0	0	0	0
- inne	0	451	451	0	0	451
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	25	405 517	195 397	4	5	405 551
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	25	378 835	168 715	4	0	378 864
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	8 525	8 525	0	0	8 525
- odpis bieżący (RZiS)	0	8 568	8 568	0	0	8 568
- inne	0	-43	-43	0	0	-43
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	25	387 360	177 240	4	0	387 389
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0	0	0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	0	18 157	18 157	0	5	18 162

(23) AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA

23a. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2008 - 30.06.2008

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	RAZEM
a) wartość na początek okresu	350	1 911	240	148	0	2 649
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-349	-482	-240	-6	0	-1 077
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	0	1429	0	142	0	1 571
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	0	-453	0	0	0	-453
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	0	-453	0	0	0	-453
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	0	22	0	0	0	22
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	0	22	0	0	0	22
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-349	-460	-240	-6	0	-1 055
g) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na koniec okresu	0	998	0	142	0	1 140

23b. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	RAZEM
a) wartość na początek okresu	564	38 460	716	203	184	40 127
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-349	-13 199	-452	-61	-159	-14 220
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	214	25 261	264	142	25	25 907
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	-214	-36 549	-476	-55	-184	-37 478
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	-214	-35 027	-476	-55	-184	-35 956
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	0	12 717	212	55	159	13 142
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	0	12 407	212	55	159	12 832
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	-349	-482	-240	-6	0	-1 078
g) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na koniec okresu	0	1 429	0	142	0	1 571

(24) AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZCZONEGO**24a. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	30.06.2008			31.12.2007		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	47 997	2 675	50 672	39 349	6 474	45 822
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	17 984	-54 766	-36 782	10 090	-39 356	-29 266
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	192 552	-158 216	34 336	117 488	-97 362	20 127
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	45 479	-45 042	437	21 183	-80 404	-59 221
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	1 642	-60 652	-59 010	1 654	-24 872	-23 218
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	440	-10 395	-9 955	0	-12 770	-12 770
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	79 165	0	79 165	78 391	0	78 391
Świadczenia pracownicze	16 628	0	16 628	18 796	0	18 796
Rezerwy na koszty	12 724	0	12 724	5 926	0	5 926
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	1 113	-10	1 103	643	0	643
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	8 161	0	8 161	15 614	0	15 614
Pozostałe	19 487	-8 150	11 337	18 539	-5 775	12 763
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	443 372	-334 556	108 816	327 673	-254 065	73 609

24b. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	31.12.2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitały	30.06.2008
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	45 823	4 849	-	50 672
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-29 266	-7 516	-	-36 782
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	20 127	14 209	-	34 336
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-59 221	59 658	-	437
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-23 218	-35 792	-	-59 010
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-12 770	2 815	-	-9 955
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	78 391	774	-	79 165
Świadczenia pracownicze	18 796	-2 168	-	16 628
Rezerwy na przyszłe koszty	5 926	6 798	-	12 724
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	643		460	1 103
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	15 614	-7 453	-	8 161
Pozostałe	12 764	-1 342	-	11 337
Razem	73 609	34 832	460	108 816

24c. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	1.01.2007	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitały	31.12.2007
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	9 373	36 449	-	45 822
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-14 768	-14 498	-	-29 266
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	72 089	-51 962	-	20 127
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-17 505	-41 716	-	-59 221
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-50 598	27 380	-	-23 218
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-12 979	209	-	-12 770
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	56 538	21 853	-	78 391
Świadczenia pracownicze	26 155	-7 360	-	18 796
Rezerwy na przyszłe koszty	11 164	-5 238	-	5 926
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-2 317		2 960	643
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	47 990	-32 376	-	15 614
Pozostałe	2 229	10 534	-	12 763
Razem	127 370	-56 723	2 960	73 609

24d. Zmiany podatku odroczonego

	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	4 849	36 449
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-7 516	-14 498
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	14 209	-51 962
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	59 658	-41 716
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-35 792	27 380
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	2 815	209
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	774	21 853
Świadczenia pracownicze	-2 168	-7 360
Rezerwy na przyszłe koszty	6 798	-5 238
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	-7 453	-32 376
Pozostałe	-1 342	10 534
Zmiany z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik	34 832	-56 723
Zmiana z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38c	0	-772
Sprzedaż aktywa z tytułu odroczonego podatku jako część przedsiębiorstwa	0	0
Zmiana stanu różnic przejściowych poprzedniego okresu - ostateczna deklaracja CIT	0	0
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia przepływów środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	460	2 960

24e. Kwota ujemnych różnic przejściowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rok wygaśnięcia różnic przejściowych	30.06.2008	31.12.2007
Bezterminowo	9 612	7 332
Razem	9 612	7 332

Wartość ujemnych różnic przejściowych prezentowana w powyższej tabeli została przeliczona obowiązującą stopą podatkową.

Bazując na zapisach MSR 12 Grupa dokonała kompensaty aktywa z tytułu podatku odroczonego z rezerwami z tytułu podatku odroczonego. W związku z faktem, że Grupa nie tworzy w świetle obowiązujących przepisów prawa grupy podatkowej, niniejsza kompensata została dokonana na poziomie poszczególnych podmiotów objętych konsolidacją.

	30.06.2008	31.12.2007
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	108 816	73 609
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-

(25) POZOSTAŁE AKTYWA

25. Pozostałe aktywa

	30.06.2008	31.12.2007
Koszty do rozliczenia w czasie	68 698	41 613
Dochody do otrzymania	4 768	5 005
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	294	3 882
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	0	63 533
Należności od dłużników różnych	122 266	103 158
Rozrachunki publiczno-prawne, w tym:	51 698	63 294
- z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38 a CIT	9 022	9 022
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	5 155	5 155
Rozrachunki z tytułu działalności Millennium Dom Maklerski S.A.	38 987	115 964
Pozostałe	3 990	4 098
Razem pozostałe aktywa, brutto	295 855	405 702
Rezerwy	-11 445	-11 381
Razem pozostałe aktywa, netto	284 409	394 320

Grupa nie posiada statusu podatkowej grupy kapitałowej w rozumieniu ustawy o CIT i każda z objętych konsolidacją spółek, funkcjonuje jako odrębny podatnik. W efekcie straty podatkowe, ulgi i wszelkiego typu przewidziane przez przepisy pomniejszenia podatku dochodowego, występujące (wygenerowane) w jednej spółce, nie mogą pomniejszać zobowiązań podatkowych innej spółki objętej konsolidacją.

(26) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

26a. Zobowiązania wobec banków

	30.06.2008	31.12.2007
W rachunku bieżącym	53 627	67 653
Depozyty terminowe	451 282	739 971
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 714 888	1 750 732
Odsetki	8 026	10 332
Razem	2 227 823	2 568 688

26b. Zobowiązania wobec banków wg terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	53 626	67 653
- do 1 miesiąca	245 065	612 500
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	181 022	76 676
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	25 197	50 797
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 411 222	1 458 945
- powyżej 5 lat	303 665	291 785
Odsetki	8 026	10 332
Razem	2 227 823	2 568 688

Saldo zobowiązań wobec Banków o terminie zapadalności powyżej 5 lat wynika z zawartej przez Bank w latach ubiegłych strukturyzowanej długoterminowej umowy z jednym kontrahentem. Umowa ta skutkowała jednoczesnym zaciągnięciem kredytu przez Bank oraz nabyciem zerokuponowych papierów wartościowych kontrahenta i dokonaniem przez Bank przedpłaty (zdyskontowanych) odsetek od kredytu za 10 ostatnich lat z góry.

26c. Zobowiązania wobec banków wg struktury walutowej

	30.06.2008	31.12.2007
w walucie polskiej	590 267	847 715
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	1 637 556	1 720 973
- waluta: USD	13 353	28 885
- waluta: EURO	207 971	228 031
- waluta: CHF	1 416 232	1 464 057
Razem	2 227 823	2 568 688

(27) ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (PRZEZNACZONE DO OBROTU)**27. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)**

	30.06.2008	31.12.2007
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	850 693	557 819
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	0	9 002
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	850 693	566 821

Podział ujemnej wyceny instrumentów pochodnych na poszczególne typy instrumentów został zaprezentowany w nocie **(16)**

(28) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

Informacje zamieszczono w nocie **(17) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE**

(29) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

29a. Zobowiązania wobec klientów wg struktury rodzajowej

	30.06.2008	31.12.2007
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	9 069 819	7 646 442
Rachunki bieżące	3 080 096	2 732 681
Depozyty terminowe	5 711 828	4 749 424
Inne	230 315	148 026
Naliczone odsetki	47 580	16 311
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	1 836 039	1 559 036
Rachunki bieżące	829 529	828 457
Depozyty terminowe	974 143	703 394
Inne	29 191	24 699
Naliczone odsetki	3 176	2 486
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	14 735 373	12 595 184
Rachunki bieżące	3 464 187	3 109 371
Depozyty terminowe	10 934 331	9 260 695
Inne	160 074	147 410
Naliczone odsetki	176 781	77 708
Razem	25 641 231	21 800 662

29b. Zobowiązania wobec klientów wg terminów zapadalności

	30.06.2008	31.12.2007
Rachunki bieżące	7 373 812	6 670 509
- do 1 miesiąca	6 262 119	7 496 349
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 030 738	1 910 705
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	8 695 470	5 486 891
- powyżej 1 roku do 5 lat	51 371	138 972
- powyżej 5 lat	184	731
Odsetki	227 537	96 505
Razem	25 641 231	21 800 662

29c. Zobowiązania wobec klientów wg struktury walutowej

	30.06.2008	31.12.2007
w walucie polskiej	23 687 220	19 632 033
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	1 954 011	2 168 629
- waluta: USD	677 506	880 617
- waluta: EURO	1 192 073	1 177 345
- waluta: GBP	70 428	94 488
- waluta: CHF	8 608	7 369
pozostałe waluty (w tys. zł)	5 396	8 810
Razem	25 641 231	21 800 662

(30) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRYZRZECZENIEM ODKUPU

30. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu

	30.06.2008	31.12.2007
a) od banków	27 174	186 003
b) od klientów	453 257	537 565
c) odsetki	961	2 408
Razem	481 392	725 976

(31) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

31a. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	30.06.2008	31.12.2007
Wyemitowane obligacje i bony dłużne	911 915	851 474
Weksle własne	0	0
Odsetki	0	0
Razem	911 915	851 474
- do 1 miesiąca	0	134 356
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	46 396	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	864 479	717 118
Odsetki	1 040	0
Razem	911 915	851 474

31b. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	851 474	5 705
Zwiększenia, z tytułu:	148 401	851 474
- emisja obligacji w ramach transakcji sekurytyzacji portfela należności leasingowych	90 728	717 118
- emisja krótkoterminowych obligacji przez podmiot zależny	0	134 356
- emisja obligacji Banku	57 673	0
Zmniejszenia, z tytułu:	-87 960	-5 705
- wykup krótkoterminowych obligacji przez podmiot zależny	-87 960	0
- wykup weksla od NBP	0	-5 705
Stan na koniec okresu	911 915	851 474

31c. Dłużne papiery wartościowe wg rodzaju

Wg stanu na 30.06.2008	Wartość bilansowa	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Rynek notowań
Millennium Leasing Sp. z o.o. - obligacje Seria A19	46 396	6,76%	05.08.2008	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/05	9 633	*	12.05.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/05A	7 635	*	31.05.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/02	3 460	*	25.02.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/04	8 927	*	15.04.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/03_1	7 336	*	14.03.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2011/03_2	4 005	*	15.03.2011	-
Bank Millennium S.A. - BM_2012/04	10 186	*	10.04.2012	-
Bank Millennium S.A. - BM_2012/06	6 491	*	11.06.2012	-
Obligacje wyemitowane w procesie sekurytyzacji portfela należności leasingowych:				
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	351 989	1M WIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	420 524	1M WIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Mezzanine Bond	35 334	1M WIBOR+215,0bp	20.12.2016	-
Wg stanu na 31.12.2007	Wartość bilansowa	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Rynek notowań
Millennium Leasing Sp. z o.o. - obligacje Seria A13	134 356	6,17%	29.01.2008	-
Obligacje wyemitowane w procesie sekurytyzacji portfela należności leasingowych:				
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	229 118	1MWIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Senior Bond	420 000	1MWIBOR+26,0bp	20.12.2016	-
Orchis Sp. z o.o. - Mezzanine Bond	68 000	1MWIBOR+215,0bp	20.12.2016	-

* Z uwagi na charakter instrumentu, który zakłada naliczanie odsetek w oparciu o zmianę stanu indeksu bazowego podanie warunków oprocentowania nie jest możliwe przed datą zapadalności.

(32) REZERWY

32a. Rezerwy

	30.06.2008	31.12.2007
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	12 425	12 351
Rezerwa na roszczenia sporne	16 361	22 309
Razem	28 786	34 660

32b. Zmiana stanu rezerw

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe</i>		
Stan na początek okresu	12 351	10 400
Utworzenie rezerw	9 753	9 692
Rozwiązanie rezerw	-9 469	-7 639
Sprzedaż wierzytelności	-120	0
Różnice kursowe	-90	-102
Stan na koniec okresu	12 425	12 351
<i>Rezerwa na roszczenia sporne</i>		
Stan na początek okresu	22 309	19 787
Utworzenie rezerw	678	2 432
Rozwiązanie rezerw	-920	0
Wykorzystanie rezerw	-5 706	90
Stan na koniec okresu	16 361	22 309

(33) REZERWA NA ODROZONY PODATEK DOCHODOWY

	30.06.2008	31.12.2007
33. Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	0	0

(34) POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA

34a. Pozostałe zobowiązania

	30.06.2008	31.12.2007
Krótkoterminowe	648 771	577 881
Koszty do zapłacenia - premie, wynagrodzenia	67 416	78 429
Koszty do zapłacenia - pozostałe	77 238	80 650
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	138 963	100 347
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	153 467	24
Wierzyciele różni	69 056	89 781
Zobowiązania wobec budżetu	20 231	7 658
Przychody przyszłych okresów	25 600	22 559
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	14 173	14 530
Rozrachunki z tytułu działalności Millennium Dom Maklerski S.A.	40 964	110 143
Pozostałe	41 663	73 760
Długoterminowe	39 966	36 707
Rezerwy na odprawy emerytalne	5 921	6 143
Przychody przyszłych okresów	1 285	894
Koszty do zapłacenia - pozostałe	182	183
Pozostałe	32 578	29 487
Razem	688 737	614 588

34b. Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	14 530	13 096
Utworzenie rezerw	17	2 903
Wykorzystanie rezerw	-374	-1 469
Stan na koniec okresu	14 173	14 530

34c. Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalne

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	6 143	8 680
Utworzenie/Odwrócenie rezerw	-19	-2 096
Wykorzystanie rezerw	-203	-441
Stan na koniec okresu	5 921	6 143

(35) ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE**35a. Zobowiązania podporządkowane**

	30.06.2008	31.12.2007
Nazwa jednostki	-	-
Waluta pożyczki	EUR	EUR
Wartość pożyczki w walucie	230 000	230 000
Wartość pożyczki w PLN	771 466	823 860
Warunki oprocentowania	80 mln EUR - 6,360% 150 mln EUR - 6,337%	80 mln EUR - 6,360% 150 mln EUR - 6,337%
Termin wymagalności	80 mln EUR - 12.12.2011 r. 150 mln EUR – 20.12.2017 r.	80 mln EUR - 12.12.2011 r. 150 mln EUR – 20.12.2017 r.
Odsetki	1 981	2 175
Stan bilansowy zobowiązań podporządkowanych	773 447	826 035

35b. Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 31.12.2007
Stan na początek okresu	826 035	307 309
Zwiększenia, z tytułu:	25 233	562 570
- emisja obligacji podporządkowanych	0	543 450
- naliczenie odsetek	25 233	19 120
Zmniejszenia, z tytułu:	-77 821	-43 844
- spłata odsetek	-25 292	-17 759
- różnice kursowe	-52 529	-26 085
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	773 447	826 035

W trakcie 2008 i 2007 roku Grupa nie odnotowała żadnych opóźnień w płatności rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszyła żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

(36) KAPITAŁ WŁASNY**36a. KAPITAŁ ZAKŁADOWY**

Kapitał podstawowy Banku Millennium S.A. (stanowiący jednocześnie kapitał podstawowy Grupy) wynosi 849 181 744 zł i dzieli się na 849 181 744 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, co prezentuje poniższa tabela.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Wartość nominalna jednej akcji = 1 zł.

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii / emisji	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
A	imienne założycielskie	x2 co do głosu	106 850	106 850	gotówka	30.06.1989	30.06.1989
B1	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.06.1990	01.01.1990
B2	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.12.1990	01.01.1990
C	na okaziciela zwykłe		4 693 150	4 693 150	gotówka	17.05.1991	01.01.1991
D1	na okaziciela zwykłe		1 700 002	1 700 002	gotówka	31.12.1991	01.01.1992
D2	na okaziciela zwykłe		2 611 366	2 611 366	gotówka	31.01.1992	01.01.1992
D3	na okaziciela zwykłe		1 001 500	1 001 500	gotówka	10.03.1992	01.01.1992
E	na okaziciela zwykłe		6 000 000	6 000 000	gotówka	28.05.1993	01.01.1992
F	na okaziciela zwykłe		9 372 721	9 372 721	gotówka	10.12.1993	01.01.1993
G	na okaziciela zwykłe		8 000 000	8 000 000	gotówka	30.05.1994	01.10.1993
H	na okaziciela zwykłe		7 082 129	7 082 129	gotówka	24.10.1994	01.10.1994
Podwyższenie wart. nominalnej akcji z 1 do 4 PLN				122 603 154	kapitał zapasowy	24.11.1994	
Split akcji w stosunku 1:4			122 603 154			5.12.1994	
I	na okaziciela zwykłe		65 000 000	65 000 000	gotówka	12.08.1997	01.10.1996
J	na okaziciela zwykłe		196 120 000	196 120 000	kapitały Banku Gdańskiego S.A.	12.09.1997	01.10.1996
K	na okaziciela zwykłe		424 590 872	424 590 872	gotówka	31.12.2001	01.01.2001
Liczba akcji razem			849 181 744				
Kapitał akcyjny razem				849 181 744			

W okresie sprawozdawczym nie były dokonywane konwersje akcji z imiennych na okaziciela. Liczba akcji imiennych wg stanu na dzień 30.06.2008 r. wynosiła 109 356, z czego 62 200 akcji to akcje założycielskie.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym kapitał podstawowy Grupy nie ulegał zmianom. Najwięksi akcjonariusze jednostki dominującej Grupy – Banku (powyżej 5% udział w głosach WZA) przedstawiali się następująco:

Akcjonariusze według stanu na 30.06.2008 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2007 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Dane dotyczące ilości akcji, procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu przygotowane zostały w oparciu o informacje zawarte w zawiadomieniach skierowanych do Banku przez akcjonariuszy, na podstawie art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych.

Zgodnie z wymogami MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) Grupa Kapitałowa ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie.

Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, poczynwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielonym wyniku finansowym lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału zakładowego i kapitału zapasowego – nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną o kwotę 222 907 tys. zł. (zgodnie z poniższą tabelą) i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielonego wyniku finansowego lat ubiegłych.

Kapitał:	Zmiana w tys. zł
- zakładowy	110 487
- zapasowy	112 420
Razem	222 907

Pełne wprowadzenie wymogów MSR 29 rodziłoby skutki prawne w związku z koniecznością zmiany kapitału akcyjnego na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych i Prawa Bankowego. Jednocześnie z uwagi na fakt, że efekty przeszacowania, o których mowa powyżej, nie mają wpływu na zmianę wartości aktywów netto Grupy Kapitałowej, Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miałoby istotnego wpływu na prawidłowość i rzetelność przedstawienia sytuacji finansowej prezentowanej w niniejszym sprawozdaniu.

36b. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY

Kapitał z aktualizacji wyceny Grupy powstaje w rezultacie rozpoznania:

- efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. Wyksięgowanie niniejszych wartości z kapitału z aktualizacji wyceny następuje w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów lub w momencie rozpoznania utraty wartości (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat),

ü efektu wyceny (według wartości godziwej) instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. W kapitale z aktualizacji wyceny, ujmowana jest część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne, która stanowi efektywne zabezpieczenie natomiast nieefektywna część zysków lub strat związanych z tym instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Kapitał z aktualizacji wyceny

	30.06.2008	31.12.2007
Efekt wyceny (brutto)	-5 820	-3 386
Podatek odroczonego	1 106	644
Efekt wyceny netto	-4 714	-2 742

Źródła zmian kapitału z aktualizacji wyceny przedstawiają się następująco (dane w tys. zł):

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży 1.01.2008 - 30.06.2008

	Wartość brutto	Podatek odroczonego	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	-2 407	458	-1 949
Przeniesienie do Rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-36	7	-29
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	77	-15	62
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-2 868	545	-2 323
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-5 234	995	-4 239

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży 1.01.2007 - 31.12.2007

	Wartość brutto	Podatek odroczonego	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	11 459	-2 177	9 282
Przeniesienie do Rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-7 125	1354	-5 771
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	1 769	-336	1 433
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-8 510	1 617	-6 893
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-2 407	457	-1 949

**Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2008 - 30.06.2008**

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	-979	186	-793
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	393	-75	318
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-586	111	-475

**Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2007 - 31.12.2007**

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	739	-140	599
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	-1 718	326	-1 392
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-979	186	-793

36c. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2008	224 439	100 736	88 366	788 242	1 201 783
- podział zysku, w tym:					
- wypłata dywidendy	0	0	0	-161 345	-161 345
- przeniesienie na kapitał zapasowy	287 494	0	0	-287 494	0
- pozostały podział zysku (zwiększenie ZFSS w spółce zależnej)	0	0	0	-96	-96
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	252 268	252 268
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 30.06.2008	511 933	100 736	88 366	591 575	1 292 610

36d. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2007	224 439	100 736	88 366	471 008	884 549
- podział zysku, w tym:					
- wypłata dywidendy	0	0	0	-144 361	-144 361
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	461 595	461 595
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 31.12.2007	224 439	100 736	88 366	788 242	1 201 783

IX. DYWIDENDY ZA ROK 2007

W dniu 28.03.2008 r. ZWZA Banku podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy kwotę 161.344.531,36 zł z zysku za rok 2007, co daje 0,19 zł za jedną akcję, ustalając jednocześnie, że prawo do dywidendy przysługuje osobom będącym akcjonariuszami w dniu 6.05.2008 r. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 20.05.2008 r.

X. WARTOŚĆ GODZIWA

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa. W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych.

Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczone zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Grupy Banku Millennium.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Banku są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków (umowa strukturyzowana)

Jest to transakcja, na którą składa się jednocześnie nabycie długoterminowej zero kuponowej obligacji oraz zaciągnięcie długoterminowej pożyczki stało procentowej od emitenta obligacji.

Wartość godziwa obu stron transakcji została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nią przepływów finansowych w terminie zapadalności/wymagalności przy zastosowaniu bieżącej stopy zero kuponowej oraz marży przeskalowanej w celu dostosowania do bieżącego poziomu stóp rynkowych.

Pozostałe należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez terminu zapadalności oraz o krótkich terminach zapadalności, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Banku w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o określonym długim terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo został uwzględniony efekt wcześniejszej spłaty.

Od wartości godziwej portfela kredytowego została odjęta wartość rynkowa swapów stopy procentowej (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej portfela kredytów konsumpcyjnych i transakcji leasingowych zawartych w strategiach zabezpieczających.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie pozostałej wymagalności poniżej 3 miesięcy została uznana przez Bank za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności równym 3 lub więcej miesięcy została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych w terminach kontraktowych.

Zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Przyjęto założenie, że wartość godziwa obligacji podporządkowanej wyemitowanej w grudniu 2007 r. jest równa wartości księgowej.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz na dzień 30 czerwca 2008 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	316,24	303,75	12,49
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	316,24	303,75	12,49
Razem netto			0,00
Obligacja NBP	160,91	163,28	-2,37
Obligacje pozarządowe	44,82	45,33	-0,51
Depozyty międzybankowe udzielone	1 233,32	1 233,35	-0,02
Należności od klientów	22 533,50	22 249,86	283,64
Leasing	2 960,60	2 958,90	1,70
Kredyty konsorcjalne	1 417,65	1 411,22	6,43
Depozyty międzybankowe przyjęte	453,23	453,41	-0,18
Depozyty Klientów o terminie wymagalności większym lub równym 3 miesiące	8 770,78	8 793,20	-22,42
Obligacje strukturyzowane	52,01	57,67	-5,66
Zobowiązania podporządkowane	773,32	773,45	-0,12

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Razem netto			0
Obligacja NBP	166,47	165,94	0,53
Obligacje pozarządowe	87,76	88,18	-0,42
Depozyty międzybankowe udzielone	685,71	685,78	-0,06
Należności od klientów	19 468,64	19 339,77	128,87
Leasing	2 691,62	2 687,38	4,24
Kredyty konsorcjalne	1 465,33	1 458,95	6,39
Depozyty międzybankowe przyjęte	744,17	744,39	-0,23
Depozyty Klientów o terminie wymagalności większym lub równym 3 miesiące	5 625,81	5 636,73	-10,92
Zobowiązania podporządkowane	826,33	826,04	0,29

XI. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Na dzień 30.06.2008 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

w tys. PLN					
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	przeznaczone do obrotu	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	79 085
2.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	127 588
3.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	504
4.	Obligacje skarbowe DZ0109	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	60 400	63 690
5.	Obligacje skarbowe DZ0110	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	15 000	15 948
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				270 970	286 886

Warunki umów ustanowienia zabezpieczeń zobowiązań Banku nie odbiegają od obowiązujących powszechnie na rynku standardów.

Na dzień 31.12.2007 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

				w tys. PLN	
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	79 085
2.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	127 588
3.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	504
4.	Bony skarbowe 080319	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	6 960	6 879
5.	Bony skarbowe 080903	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	43 350	41 745
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				245 880	255 871

XII. PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Na dzień 30.06.2008 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	221 546	230 305
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	245 915	250 754
RAZEM		467 461	481 059

W następstwie zawarcia transakcji z przyrzeczeniem odkupu, których przedmiotem są papiery wartościowe prezentowane w powyższej tabeli, Grupa jest narażona na ryzyka analogiczne jak w przypadku posiadania papierów wartościowych o tej samej charakterystyce we własnym portfelu.

Na dzień 31.12.2007 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Grupy) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	77 053	79 020
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	632 806	645 713
RAZEM		709 859	724 733

XIII. DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty Grupa sklasyfikowała następujące aktywa finansowe:

Dane w tys. zł

	30.06.2008	31.12.2007
Gotówka w kasie i środki na rachunkach w Banku Centralnym	1 131 902	1 257 128
Należności z tytułu lokat międzybankowych (*)	1 311 311	782 447
Dłużne papiery wyemitowane przez Skarb Państwa (*)	321 299	133 108
w tym: dostępne do sprzedaży	221 676	27 967
w tym: przeznaczone do obrotu	99 623	105 141
Razem	2 764 512	2 172 683

(*) aktywa finansowe z terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

1. działalność operacyjna – obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez jednostki Grupy, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową,
2. działalność inwestycyjna obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.
3. działalność finansowa obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

XIV. INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ

Na dzień 30.06.2008 r. Departament Powierniczy (DPO) prowadził 5564 rachunki papierów wartościowych i rejestry zagranicznych instrumentów finansowych, na których były przechowywane aktywa Klientów o łącznej wartości 41,68 miliarda PLN, co stanowiło spadek o 30% w stosunku do grudnia 2007 r. Przychody netto na działalności powierniczej na dzień 30.06.2008 wyniosły 5,03 miliona PLN (wzrost o 31% r/r), a wynik 4,14 mln PLN (wzrost o 113% r/r).

DPO pełni funkcję banku depozytariusza dla 18 funduszy inwestycyjnych z grupy Millennium TFI S.A. oraz 15 funduszy inwestycyjnych FORUM TFI S.A. W pierwszej połowie 2008 roku DPO pozyskał 19 nowych klientów korporacyjnych.

DPO poszerzył ofertę usług powierniczych o zagraniczne rynki kapitałowe z regionu CEE. W tym celu została nawiązana ścisła współpraca z Millennium BCP, które będzie pełniło rolę globalnego powiernika.

XV. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

(1) Opis transakcji z podmiotami powiązanymi

Wszelkie transakcje dokonane pomiędzy podmiotami Grupy w roku 2008 były zawierane na warunkach rynkowych i wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały wyeliminowane w procesie konsolidacji danych, najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych pomiędzy następującymi podmiotami:

- BANK MILLENNIUM,
- MILLENNIUM DOM MAKLESKI,
- MILLENNIUM LEASE,
- TBM,
- MILLENNIUM LEASING,
- BBG FINANCE BV,
- MILLENNIUM SERVICE,
- MILLENNIUM TFI
- MB FINANCE AB,
- ORCHIS

oraz kwoty transakcji z podmiotem dominującym w stosunku do Banku – MILLENNIUM BCP.

AKTYWA I PASywa Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	366 857	66 539
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 780 948	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	3 518	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	239 378	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	103 462	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	4 199	24 801
Pozostałe aktywa	21 287	0
PASYWA		
Zobowiązania wobec banków	1 769 604	0
Zobowiązania wobec klientów	1 205 053	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3 518	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-720 123	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	6 498	20 586
Pozostałe zobowiązania	37 810	20

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	528 781	106 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 574 689	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	199 668	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	34 000	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3 130	14 068
Pozostałe aktywa	161 309	0

PASYWA

Zobowiązania wobec banków	1 691 701	54
Zobowiązania wobec klientów	1 311 181	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-717 118	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	4 816	21 972
Pozostałe zobowiązania	27 150	0

PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Przychody z tytułu:		
Odsetek	59 344	1 166
Prowizji	49 691	0
Dywidend	133 577	0
Pozostałe operacyjne netto	32 877	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	61 463	213
Prowizji	46 912	0
Instrumentów pochodnych netto	747	982
Działania	31 925	-1 460

**PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-30.06.2007**

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym BCP
Przychody z tytułu:		
Odsetek	45 839	2 977
Prowizji	55 304	0
Instrumentów pochodnych netto	866	0
Dywidend	134 804	0
Pozostałe operacyjne netto	15 272	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	45 456	577
Prowizji	63 042	0
Instrumentów pochodnych netto	0	2 763
Działania	14 558	-4 881

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	262 055	307 848
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 084 077	804 412

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	251 906	470 126
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 300 005	821 304

(2) Informacje o wartości udzielonych zaliczek, kredytów, pożyczek i gwarancji

Dane wg stanu na dzień 30.06.2008 r.

	Osoby Zarządzające	Osoby Nadzorujące
Limity zadłużenia ogółem (w tys. PLN),	885,0	130,0
- w tym limit niewykorzystany (w tys. PLN),	842,9	114,6
Czynne gwarancje	-	-

Ponadto Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 11 624 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank oraz wobec Grupy kapitałowej kolejnego podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank w łącznej kwocie 97 115 tys. zł.

Saldo pożyczek udzielonych pracownikom z ZFŚS, wyniosło:

- w Banku - 5 032,9 tys. zł.,
- w Millennium Leasing - 1 357,3 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

Dane wg stanu na dzień 31.12.2007:

	Osoby Zarządzające	Osoby Nadzorujące
Limity zadłużenia ogółem (w tys. PLN),	845,0	155,0
- w tym limit niewykorzystany (w tys. PLN),	793,4	145,8
Czynne gwarancje	-	-

Ponadto Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 12 203 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank.

Saldo pożyczek udzielonych pracownikom z ZFŚS, wyniosło:

- w Banku - 4 589,2 tys. zł.,
- w Millennium Leasing - 1 420,4 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

(3) Informacje o wynagrodzeniach i korzyściach osób nadzorujących i zarządzających Bankiem

1. Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku (dane w tys. zł):

Koszty wynagrodzeń i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób zarządzających (tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
1.01-30.06.2008	13 214	227	13 441
1.01-30.06.2007	11 329	326	11 655

Korzyści stanowią głównie koszty akomodacji zagranicznych Członków Zarządu.

W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje odprawa.

2. Wynagrodzenie Członków Rady Banku (dane w tys. zł):

Koszty wynagrodzeń i korzyści poniesionych przez Bank na rzecz osób nadzorujących (tys. zł):

Okres	Krótkoterminowe wynagrodzenia i korzyści
1.01-30.06.2008	1 031
1.01-30.06.2007	1 149

(4) Stan akcji Banku posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące Bank (pełniące swoje funkcje w dniu 30 czerwca 2008)

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na 30.06.2008	Ilość akcji na 31.12.2007
Bogusław Kott	Prezes Zarządu	3 023 174	3 023 174
Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Fernando Bicho	Członek Zarządu	0	0
Juliana Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu	490 000	490 000
Wojciech Haase	Członek Zarządu	5 246	5 246
Joao Bras Jorge	Członek Zarządu	0	0
Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu	0	0
Piotr Romanowski	Członek Zarządu	0	0
Jerzy Andrzejewicz	Prokurent	6 260	6 260
Maciej Bednarkiewicz	Przewodniczący Rady Nadzorczej	94	94
Ryszard Pospieszynski	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	26 200	26 200
Vitor Manuel Lopes Fernandes	Członek Rady	0	0
Carlos Jorge Ramalho dos Santos Ferreira	Członek Rady	0	0
Andrzej Koźmiński	Członek Rady	0	0
Paulo Jose de Ribeiro Moita de Macedo	Członek Rady	0	0
Nelson Ricardo Bessa Machado	Członek Rady	0	0
Marek Rocki	Członek Rady	0	0
Dariusz Rosati	Członek Rady	0	0

XVI. ZARZADZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Efektywne zarządzanie ryzykiem ma kluczowe znaczenie dla utrzymania strategii trwałego wzrostu biznesu, wspieranego przez odpowiednią ocenę profilu „ryzyko/rentowność” poszczególnych linii biznesowych. Jest ono także kluczowym elementem zapewnienia zgodności z postanowieniami przepisów w zakresie ryzyka, zwłaszcza w odniesieniu do utrzymania odpowiednich poziomów funduszy własnych, niezbędnych do kontynuowania działalności Grupy Banku Millennium.

Zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikację, pomiar, ograniczanie, monitoring oraz raportowanie poszczególnych rodzajów ryzyka i wymaga użycia szerokiego zakresu metod i zaawansowanych narzędzi matematycznych, wspomaganych przez odpowiednie systemy informatyczne.

Mając to na względzie Grupa Banku Millennium podejmuje ciągłe wysiłki w kierunku usprawnienia mechanizmów i instrumentów zarządzania ryzykiem.

Struktura organizacyjna i procesy wspomagające funkcję zarządzania i kontroli ryzyka, wdrożone w Grupie, zapewniają całkowity rozdział obowiązków pomiędzy powstawaniem, zarządzaniem i kontrolą ryzyka. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za określenie i monitorowanie ogólnej polityki ryzyka, w tym za określanie struktury organizacyjnej oraz zatwierdzanie poziomu akceptowalnego ryzyka i odpowiednich limitów.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem na poziomie operacyjnym jest scentralizowana w Departamencie Monitorowania Ryzyka.

Komitet Kontroli Ryzyka jest odpowiedzialny za kontrolę ryzyka w zakresie wszystkich rodzajów ryzyka. Kontrola poszczególnych rodzajów ryzyka przeprowadzana jest przez wyspecjalizowane podkomitety tj.: Komitet Kredytowy oraz Komitet Należności Zagrożonych w zakresie ryzyka kredytowego, Komitet Kapitału, Aktywów i Pasywów w zakresie ryzyka rynkowego i płynności oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego w zakresie ryzyka operacyjnego.

(1) Zarządzanie kapitałem

Kapitał regulacyjny

Zarządzanie kapitałem Grupy jest podporządkowane bezwzględnemu przestrzeganiu regulacji ustawowych w tym zakresie (fundusze własne, normy ostrożnościowe, wymogi kapitałowe), określonych w Prawie Bankowym i Uchwałach Komisji Nadzoru Bankowego.

Sposób kalkulacji niniejszych norm dla Grupy jest przedstawiony w poniższej tabeli:

Wymóg kapitałowy z tytułu:	30.06.2008	31.12.2007
Ryzyko kredytowe	1 784 564	1 638 271
Ryzyko rynkowe	52 624	33 371
Ryzyko operacyjne	177 483	0
Całkowity wymóg kapitałowy Grupy Millennium	2 014 671	1 671 642
Fundusze własne, w tym:	3 043 924	2 872 288
- fundusze podstawowe	2 351 628	2 164 443
- pomniejszenia funduszy podstawowych	-24 662	-35 162
- fundusze uzupełniające	724 821	760 007
- pomniejszenia funduszy uzupełniających	-7 863	-17 000
Skonsolidowany współczynnik wypłacalności	12,09%	13,75%

Spadek współczynnika wypłacalności związany jest przede wszystkim z uwzględnieniem wymogów z tytułu ryzyka operacyjnego i wzrostem wartości portfela kredytowego, który nie został w pełni pokryty przez wzrost funduszy własnych.

Umowa Bazylejska

Bank przekazał Komisji Nadzoru Finansowego wniosek w sprawie wykorzystania metod modeli wewnętrznych do liczenia wymogów kapitałowych dla ryzyka kredytowego i rynkowego w trzecim kwartale 2007. Wniosek jest obecnie analizowany przez KNF. Do momentu otrzymania zgody na stosowanie metod modeli wewnętrznych Bank będzie stosował metodę standardową.

(2) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność odnośnie wywiązania się przez klienta z zawartych z podmiotami Grupy Banku Millennium umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Grupy.

Ryzyko kredytowe jest istotnym ryzykiem w działalności Grupy i dlatego też przywiązuje się dużą wagę do zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko kredytowe. Ryzyko kredytowe związane jest z bilansowymi ekspozycjami kredytowymi (udzielone kredyty, pożyczki), a także z pozabilansowymi instrumentami finansowymi, takimi jak udzielone a niewykorzystane linie kredytowe, gwarancje i akredytywy.

(2A) POMIAR RYZYKA KREDYTOWEGO

Kredyty i pożyczki

Pomiar ryzyka kredytowego, na poziomie poszczególnych klientów, z tytułu udzielanych kredytów i pożyczek odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów:

- (i) „prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania” przez klienta lub kontrahenta (probability of default – PD);
- (ii) kwoty ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default - EAD) oraz
- (iii) współczynnika strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default - LGD).

(i) Grupa ocenia prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania indywidualnych kontrahentów stosując wewnętrzne modele ratingowe dostosowane do różnych kategorii klientów. Zostały one opracowane wewnętrznie lub przez dostawców zewnętrznych i łączą analizę statystyczną z oceną specjalisty kredytowego. Klienci Grupy są dzieleni na 15 klas ratingowych, które dla potrzeb tego raportu zostały pogrupowane w sześć głównych przedziałów. Modele ratingowe podlegają okresowym przeglądom i – w razie stwierdzenia takiej potrzeby - stosownym modyfikacjom. Grupa regularnie analizuje i ocenia wyniki ratingów i ich siłę predykcyjną w odniesieniu do przypadków niewykonania zobowiązań.

Skala wewnętrznych ratingów Grupy

WEWNĘTRZNY RATING GRUPY	Opis oceny
1-3	Najwyższa jakość
4-6	Dobra jakość
7-9	Średnia jakość
10-12	Poniżej średniej jakości
13-14	Pod obserwacją
15	Default

(ii) EAD - kwota ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default) – dotyczy kwot, które są należnościami Grupy w momencie niewykonania zobowiązań. Jako zobowiązanie Grupa rozumie każdą wypłaconą już kwotę plus dalsze kwoty, jakie mogą zostać wypłacone do momentu niewykonania zobowiązań, o ile do niego dojdzie.

(iii) LGD – współczynnik strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default) stanowi oczekiwania Grupy, co do strat wynikających z faktycznych przypadków niewykonania zobowiązań, z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych kosztów windykacji oraz efektu dyskonta.

Papiery dłużne

Portfel papierów dłużnych, innych niż emitowane przez Skarb Państwa lub Bank Centralny, jest nieistotny; postrzegany jest on głównie jako ewentualny, bardziej dochodowy sposób alokacji kapitału.

(2B) POLITYKA KONTROLI LIMITÓW I ZMNIEJSZENIA RYZYKA

Grupa zarządza, ogranicza i kontroluje koncentracje ryzyka kredytowego, wszędzie tam gdzie zostanie ono zidentyfikowane – w szczególności, w stosunku do pojedynczego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców, oraz w stosunku do branż, regionów geograficznych, portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych i jednolitych rodzajów zabezpieczenia.

Limity w stosunku do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców wynikające z art. 71 Prawa Bankowego są monitorowane co miesiąc, a pozostałe limity tj. dla branż, regionów geograficznych, portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych i jednolitych rodzajów zabezpieczenia są monitorowane kwartalnie i poddawane rocznemu lub częstszemu przeglądowi, gdy zostanie to uznane za stosowne. Limity zatwierdza Komitet Kredytowy.

Zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe odbywa się także poprzez regularne monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i/lub historii współpracy z Grupą z punktu widzenia terminowego regulowania ich zobowiązań z tytułu odsetek i kapitału.

Zabezpieczenia

Ograniczanie ryzyka kredytowego w ramach Grupy odbywa się zgodnie z zasadami polityki oraz wypracowaną w procesie kredytowym praktyką. Dla poszczególnych segmentów klientów Grupa przyjęła wytyczne dotyczące różnych rodzajów zabezpieczeń oraz innych instrumentów ograniczania ryzyka kredytowego, zarówno rzeczywistych jak i nierzeczywistych. Podstawowe rodzaje zabezpieczeń kredytów i pożyczek to:

- § Hipoteki na nieruchomościach mieszkaniowych;
- § Hipoteki na nieruchomościach komercyjnych oraz innych;
- § Zabezpieczenia na instrumentach finansowych takich jak gotówka, papiery dłużne, jednostki funduszy inwestycyjnych i akcje;

- § Zabezpieczenia na środkach trwałych (ruchomościach takich jak samochody osobowe, ciężarowe, inne pojazdy i maszyny);
- § Cesje wierzytelności z kontraktów.

Dodatkowo dla kredytów i pożyczek hipotecznych Grupa wymaga obligatoryjnego ubezpieczenia na wypadek braku terminowej spłaty kredytu w okresie do ustanowienia pierwszej hipoteki na rzecz Banku tzw. Ubezpieczenie pomostowe oraz na wypadek braku terminowej spłaty kredytu dla kredytów z LTV przekraczającym 80% (kredyty walutowe) lub 90% (kredyty złotowe) tzw. Ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.

Typ i wartość wymaganych zabezpieczeń są uzależnione od kwoty i rodzaju ekspozycji kredytowej, zapadalności kredytu i ratingu klienta. Dodatkowo, w celu zminimalizowania strat kredytowych Grupa stara się doprowadzać do ustanawiania dodatkowych zabezpieczeń w przypadku stwierdzenia wystąpienia przesłanek utraty wartości danej ekspozycji kredytowej.

Bank posiada proces rewaluacji wartości rynkowej zabezpieczeń. Zabezpieczenia finansowe są aktualizowane dziennie i wyceniane na bazie rynkowej wartości danego aktywa. Inne zabezpieczenia są rewaluowane co najmniej raz do roku w oparciu o indeksy cen rynkowych lub przez rzeczoznawców majątkowych (w przypadku nietypowych aktywów).

Instrumenty pochodne

Grupa utrzymuje ścisłą kontrolę nad limitami otwartych pozycji netto na instrumentach pochodnych (tj. różnicą między transakcjami kupna i sprzedaży), zarówno ze względu na kwoty jak i terminy zapadalności transakcji. W każdym momencie kwota ryzyka kredytowego jest ograniczona do bieżącej wartości godziwej danego instrumentu pochodnego, jeśli wycena tego instrumentu jest korzystna (dodatnia) dla Grupy, a negatywna (ujemna) dla klienta. Ekspozycje na ryzyko kredytowe, wynikające z instrumentów pochodnych, są zarządzane jako część całkowitych limitów kredytowych wyznaczanych wobec poszczególnych klientów.

Ekspozycje kredytowe wynikające z transakcji zawieranych w oparciu o te instrumenty zazwyczaj nie są zabezpieczane, z wyjątkiem sytuacji, w których podpisywana jest z klientem specjalna umowa zobowiązująca go do przeniesienia na rzecz Grupy określonej kwoty środków pieniężnych w przypadku, gdy negatywna dla klienta wycena transakcji zawartych z Bankiem osiągnie zdefiniowany w umowie poziom. W większości przypadków, w celu minimalizacji ryzyka, związanego z instrumentami pochodnymi, Bank podpisuje również umowy ISDA w transakcjach zawieranych z bankami.

Zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Do zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem kredytowym zaliczamy gwarancje, akredytywy oraz przyznane linie kredytowe. Podstawowym celem tych instrumentów jest umożliwienie klientowi dysponowania w określony sposób przyznanymi przez Grupę środkami finansowymi.

Gwarancje i akredytywy *standby* (zobowiązania typu gwarancyjnego) niosą takie samo ryzyko kredytowe jak kredyty.

Akredytywy dokumentowe i handlowe - które są pisemnym zobowiązaniem Banku w imieniu klienta stanowiącym upoważnienie dla trzeciej strony do ciągnięcia trat na Bank do wysokości określonej kwoty i po spełnieniu odpowiednich warunków - są zabezpieczane odpowiednimi dostawami towarów, których dotyczą i dlatego też wiążą się z niższym ryzykiem niż bezpośrednie kredyty.

Dostępne saldo linii kredytowej jest to niewykorzystana część uprzednio zaakceptowanych kwot odnoszących się do zobowiązań o charakterze kredytowym, możliwych do wykorzystania w formie kredytów, gwarancji lub akredytów. Biorąc pod uwagę ryzyko kredytowe zobowiązań do udzielenia kredytu, Grupa jest potencjalnie narażona na stratę w wysokości równej sumie niewykorzystanych zobowiązań.

Jednak, prawdopodobna kwota straty jest zazwyczaj mniejsza niż łączna wartość niewykorzystanych zobowiązań, ponieważ większość zobowiązań do uruchomienia kredytu zależy od spełnienia przez klientów poszczególnych warunków kredytowych. Grupa monitoruje okres pozostały do terminu zapadalności zobowiązań kredytowych, ponieważ długoterminowe zobowiązania wiążą się zazwyczaj z większym stopniem ryzyka kredytowego niż zobowiązania krótkoterminowe.

(2C) POLITYKA W ODNIESIENIU DO UTRATY WARTOŚCI (IMPAIRMENTU) I TWORZENIA ODPISÓW AKTUALIZACYJNYCH

W procesie szacowania utraty wartości (impairmentu) w pierwszej kolejności identyfikowane są obiektywne przesłanki utraty wartości w przypadku aktywów finansowych indywidualnie istotnych (analiza indywidualna), a następnie pozostała część portfela jest poddawana analizie kolektywnej.

W analizie indywidualnej rating wewnętrzny pomaga w identyfikacji obiektywnych przesłanek impairmentu. Równocześnie, w przypadku analizy kolektywnej na jego podstawie (parametru PD) określany jest poziom strat.

Analiza indywidualna utraty wartości dla należności kredytowych

Jeżeli w trakcie analizy zostaną zidentyfikowane przesłanki, wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności kredytowej, Grupa określa wielkość tej utraty. Kwota utraty wartości (impairmentu kredytowego) stanowi różnicę pomiędzy bieżącą ekspozycją kredytową, a obecną wartością oczekiwanych przyszłych strumieni pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Kalkulacja uwzględnia prawdopodobieństwo spłaty kredytu w dacie zapadalności i prawdopodobieństwo ewentualnego odzysku z zabezpieczenia, np. w związku z jego sprzedażą.

Cały proces składa się z następujących etapów:

- Ø Identyfikacja przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości, takich jak np.:
 - o Pogorszenie sytuacji ekonomiczno –finansowej kontrahenta;
 - o Niedotrzymanie warunków umowy np.: brak spłat lub opóźnienia w spłacie rat kapitałowych i odsetkowych;
 - o Restrukturyzacja należności;
 - o Wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej kontrahenta;
- Ø Oszacowanie prawdopodobieństwa odzyskania kapitału i odsetek;
- Ø Wskazanie, czy kredyt ma być spłacony z własnych środków kredytobiorcy, czy też konieczne jest wykorzystanie zabezpieczenia, np. poprzez jego sprzedaż;
- Ø Oszacowanie wartości godziwej zabezpieczenia, określenie oczekiwanej daty sprzedaży, oraz oszacowanie oczekiwanych wpływów ze sprzedaży.

Na dzień 30.06.2008 portfel Grupy objęty analizą indywidualną charakteryzował się następującymi wartościami:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 219,5 milionów złotych.

Wskaźnik pokrycia: 40% (uwzględniając portfel leasingowy gdzie średnie pokrycie wynosi 28%)

Analiza kolektywna portfela kredytowego

Analizie kolektywnej podlegają następujące kredyty:

- Ø Należności nieistotne indywidualnie;
- Ø Należności istotne indywidualnie, bez przesłanek utraty wartości (impairmentu);
- Ø Należności istotne indywidualnie w przypadku których nie została rozpoznana utrata wartości.

Portfel kredytów homogenicznych (jednorodnych) składa się z ekspozycji o podobnym profilu ryzyka kredytowego i tak np. homogeniczny portfel kredytów może zostać utworzony na podstawie sposobu oceny ryzyka kredytowego, ratingów, typów produktów kredytowych, typu zabezpieczenia itp.

Wszystkie kredyty, które podlegają analizie kolektywnej, podzielone są na dwie główne kategorie portfela:

- Ø Kredyty, gdzie wystąpiły straty, ale nie zostały jeszcze one zidentyfikowane na poziomie pojedynczej ekspozycji i odpisy tworzone są na ryzyko poniesione, ale jeszcze nie udokumentowane (*portfel IBNR*),
- Ø Kredyty, gdzie została rozpoznana utrata wartości (impairment), ale które nie zostały poddane analizie indywidualnej.

Na dzień 30.06.2008 portfel kolektywny Grupy charakteryzował się następującymi wartościami:

Dla klientów korporacyjnych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 136 miliony złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,75% (uwzględniając portfel leasingowy gdzie średnie pokrycie wynosi 1,1%)

Dla klientów detalicznych, w tym hipotecznych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 235 milionów złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,35%

Tabela poniżej pokazuje udział pozycji bilansowych Grupy dotyczących kredytów i pożyczek oraz związanych z nimi odpisów na utratę wartości dla każdej z wewnętrznych klas ratingowych (opisanych w punkcie „Pomiar ryzyka kredytowego”).

Wewnętrzny rating Grupy

	30.06.2008		31.12.2007	
	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)
1. Najwyższa jakość	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące
2. Dobra jakość	35,85%	6,93%	32,6%	6,6%
3. Średnia jakość	41,06%	19,13%	39,7%	18,4%
4. Niska jakość	9,88%	17,70%	8,4%	8,6%
5. Pod obserwacją	0,71%	4,22%	4,1%	6,8%
6. Default	2,10%	37,31%	3,3%	50,2%
7. Klienci bez ratingu*	10,39%	14,70%	11,9%	9,3%
Suma	100,00%	100,00%	100,0%	100,0%

* Grupa klientów bez ratingu wewnętrznego zawiera między innymi ekspozycje związane z kredytami dla jednostek samorządu terytorialnego i projektami inwestycyjnymi.

Spadek poziomu pokrycia rezerwami portfela „default” wynika ze sprzedaży części portfela detalicznego, dla którego poziom pokrycia jest wyższy od średniej oraz wzrostu portfela „default” w obszarze leasingu gdzie poziom pokrycia jest niższy od średniej.

Wyżej wspomniana sprzedaż dotyczyła wierzytelności detalicznych o wartości 28,8 mln zł., (w tym również wierzytelności uprzednio spisanych w ciężar odpisów tytułu utraty wartości w wysokości 2,4 mln zł.) dla których utworzone były odpisy z tytułu utraty wartości w o łącznej wartości 24,3 mln zł.

(2D) MAKSYMALNA EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE, T.J. BEZ UWZGLĘDNIENIA INSTRUMENTÓW OGRANICZAJĄCYCH RYZYKO

	tys. PLN	
	Maksymalna ekspozycja	
	30.06.2008	31.12.2007
Ekspozycje narażone na ryzyko kredytowe związane z aktywami bilansowymi przedstawiają się następująco:		
Kredyty i pożyczki dla banków	32 111 512	28 143 262
Kredyty i pożyczki dla klientów:	25 208 760	22 027 152
Kredyty dla klientów indywidualnych:	17 273 580	14 905 104
– Karty kredytowe	569 798	476 541
– Kredyty gotówkowe i inne kredyty dla klientów indywidualnych	1 515 119	1 336 026
– Kredyty hipoteczne	15 188 663	13 092 537
Kredyty udzielone podmiotom korporacyjnym	7 736 566	6 890 387
Kredyty udzielone podmiotom publicznym	198 614	231 661
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu:	1 952 457	2 335 375
– Papiery dłużne	1 948 177	2 331 038
– Akcje i jednostki udziałowe	4 280	4 337
Finansowe instrumenty pochodne	1 025 518	799 207
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	0	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	2 156 102	1 899 669
– Papiery dłużne	2 149 159	1 892 720
– Akcje i jednostki udziałowe	6 943	6 949
Należności z tytułu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	173 130	28 807
Ryzyko kredytowe związane z pozycjami pozabilansowymi przedstawiają się następująco:	8 252 366	7 331 787
Gwarancje finansowe	1 873 106	1 784 036
Zobowiązania kredytowe i pozostałe zobowiązania związane z kredytami	6 379 260	5 547 751

Powyższa tabela przedstawia strukturę ekspozycji na ryzyko kredytowe Grupy na dzień 30 czerwca 2008 i 31 grudnia 2007, bez uwzględnienia instrumentów ograniczających ryzyko. Dla aktywów bilansowych ekspozycje prezentowane powyżej oparte są na kwotach netto przedstawionych w bilansie.

(2E) KREDYTY I POŻYCZKI

Struktura kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz podstawowe wskaźniki portfela kredytowego przedstawiają się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	30.06.2008		31.12.2007	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	23 793 881	1 595 545	20 899 198	1 053 052
Przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości	1 212 722	0	970 749	0
Z rozpoznaną utratą wartości	792 759	0	765 594	0
Brutto	25 799 362	1 595 545	22 635 541	1 053 052
Odpisy z tytułu utraty wartości łącznie z IBNR	- 590 602	0	-608 389	0
Netto	25 208 760	1 595 545	22 027 152	1 053 052
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości / kredyty ogółem	3,07%		3,4 %	
Odpisy ogółem / kredyty z rozpoznaną utratą wartości	74,50%		79,5 %	

W pierwszej połowie 2008 roku Grupa Millennium utworzyła w ciężar Rachunków Zysków i Strat 39 mln zł odpisów na ryzyko kredytowe.

Łączna wartość odpisów na utratę wartości (w tym IBNR) dla kredytów i pożyczek wyniosła 590,6 milionów złotych na dzień 30 czerwca 2008 (na koniec 2007 roku odpowiednio 608 milionów złotych). Dodatkowe informacje na temat przedmiotowych odpisów znajdują się w notach finansowych.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Jakość kredytowa portfela kredytów i pożyczek, które nie były ani przeterminowane, ani nie wykazywały utraty wartości, może zostać oceniona poprzez odniesienie do systemu ratingów wewnętrznych przyjętego przez Grupę.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	Klienci 30.06.2008	Banki 30.06.2008	Klienci 31.12.2007	Banki 31.12.2007
Oceny:				
1. Najwyższa jakość	68	1 595 545	422	1 053 052
2. Dobra jakość	9 141 211		7 280 779	
3. Średnia jakość	10 227 748		8 741 992	
4. Niska jakość	2 120 178		1 760 221	
5. Pod obserwacją	113 025		694 905	
6. Default	104 930		132 646	
7. Klienci bez ratingu	2 086 721		2 288 234	
Razem	23 793 881	1 595 545	20 899 198	1 053 052

Kredyty i pożyczki przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Kredyty i pożyczki przeterminowane poniżej 90 dni nie są uważane za ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości, chyba że zostaną zidentyfikowane inne przesłanki impairmentu. Kwota brutto kredytów i pożyczek z podziałem na segmenty klientów, przeterminowanych, ale bez rozpoznanej utraty wartości, przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
30.06.2008				
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne	
Opóźnienia do 30 dni	580 710	388 604	122 730	1 092 044
Opóźnienia 30 – 60 dni	70 106	17 501	14 538	102 145
Opóźnienia 60-90 dni	3 926	1 620	4 528	10 075
Opóźnienia pow. 90 dni*	7 004	-	1 454	8 458
Suma	661 747	407 725	143 250	1 212 722

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Opóźnienia do 30 dni	373 640	370 026	99 179	0	842 845
Opóźnienia 30 – 60 dni	84 577	20 762	12 279	0	117 618
Opóźnienia 60-90 dni	512	2 069	3 792	0	6 373
Opóźnienia pow. 90 dni*	2 863	0	1 050	0	3 913
Suma	461 592	392 857	116 300	0	970 749

*- należności opóźnione powyżej 90 dni i jednocześnie nie będące w portfelu z utratą wartości, posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne.

Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości

Kwota brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości w podziale na segmenty klientów przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
30.06.2008					
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne			
Wg rodzaju analizy					
Analiza indywidualna	547 858	3 071	288	0	551 217
Analiza kolektywna	62 075	48 352	131 114	0	241 542
Suma	609 933	51 423	131 402	0	792 759

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Wg rodzaju analizy					
Analiza indywidualna	554 806	4 361	123	0	559 290
Analiza kolektywna	37 416	46 879	122 009	0	206 304
Suma	592 222	51 240	122 132	0	765 594

Kredyty i pożyczki objęte analizą indywidualną

Kwantyfikacja wartości portfela objętego analizą indywidualną oraz wartości utworzonych odpisów w podziale na należności (i odpowiednio odpisy) z rozpoznaną utratą wartości i portfel IBNR została przedstawiona w notach finansowych.

Tabele poniżej prezentują strukturę portfela objętego analizą indywidualną z rozpoznaną utratą wartości.

- Wg produktów

Zaangażowanie brutto						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	30.06.2008			31.12.2007		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
Kredyty inwestycyjne	231 210	42%	45%	252 322	45,1%	48,4%
Kredyty obrotowe	30 924	5%	63%	34 530	6,2%	78,8%
Kredyty w rachunku bieżącym	66 233	12%	40%	85 769	15,3%	45,6%
Kredyty rewolwingowe	16 886	3%	33%	691	0,1%	10,0%
Kredyty hipoteczne	3 071	1%	6%	4 361	0,8%	30,5%
Faktoring	10 316	2%	48%	14 615	2,7%	27,0%
Leasing	176 640	32%	28%	148 992	26,6%	26,7%
Pozostałe	15 936	3%	64%	18 010	3,2%	66,9%
	551 217	100%	40%	559 290	100,0%	43,9%

W grupie kredytów i pożyczek objętych analizą indywidualną dominują kredyty inwestycyjne (42 % portfela), ale ich udział w I półroczu 2008 roku zmalał o 3,1 pkt %. Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi dla tej grupy kredytów zmniejszyło się o ok. 3,4 pkt %. Największy przyrost udziału zanotowały należności leasingowe o 5,4 pkt %.

- Wg walut

Zaangażowanie brutto						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	30.06.2008			31.12.2007		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
PLN	275 417	50%	40%	248 617	44,5%	48,8%
CHF	21 520	4%	26%	12 494	2,2%	33,0%
EUR	41 595	7%	18%	59 367	10,6%	15,8%
USD	201 739	37%	47%	233 919	41,8%	47,0%
JPY	10 946	2%	24%	4 893	0,9%	18,9%
	551 217	100%	40%	559 290	100,0%	43,9%

- Wg stopnia pokrycia odpisami aktualizacyjnymi

Zaangażowanie brutto				
Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
	30.06.2008		31.12.2007	
	kwota w tys. PLN	udział %	kwota w tys. PLN	udział %
do 20%	141 913	26%	118 774	21,2%
Powyżej 20% do 40%	98 424	18%	70 590	12,6%
Powyżej 40% do 60%	245 102	44%	281 371	50,4%
Powyżej 60% do 80%	25 677	5%	27 016	4,8%
Powyżej 80%	40 101	7%	61 540	11,0%
	551 217	100%	559 290	100,0%

Średnie pokrycie badanego portfela odpisami aktualizacyjnymi wyniosło na 30 czerwca 2008 średnio 40% i blisko połowa należności tego portfela (44%) pokryta jest w stopniu zbliżonym do tego poziomu (grupa powyżej 40% do 60%). Struktura pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości odpisami aktualizacyjnymi na 30 czerwca 2008 uległa zmianie objawiającej się zwiększeniem udziału należności pokrytych odpisami do 40% natomiast należności pokryte powyżej 40% zmniejszyły się, ze względu na spisanie w ciężar rezerw ekspozycji kredytowych pokrytych rezerwami w 100%.

Kredyty i pożyczki restrukturyzowane

Restrukturyzacja należności jest prowadzona przez specjalnie do tego celu powołane jednostki (oddzielnie dla należności korporacyjnych i detalicznych).

Restrukturyzacja ma na celu wykonanie efektywnych działań wobec klientów mających doprowadzić do minimalizacji strat i możliwie szybkiego ograniczenia ryzyk ponoszonych przez Grupę.

Restrukturyzacja obejmuje ustalenie nowych, akceptowalnych przez Grupę warunków obsługi należności (w tym zasad ich spłaty i zabezpieczenia, i ew. uzyskania dodatkowych zabezpieczeń).

Należności od klientów korporacyjnych włącza się do portfela restrukturyzacyjnego każdorazowo na podstawie decyzji właściwego poziomu decyzyjnego w oparciu o bieżący i okresowy monitoring jego sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Według stanu na 30.06.2008 kwota kredytów i pożyczek korporacyjnych bez rozpoznanej utraty wartości (zaangażowanie bilansowe), które w przeszłości podlegały restrukturyzacji wynosiła 43,2 mln zł i wzrosła o 37 % w porównaniu do stanu na 31.12.2007 (31,5 mln zł).

Proces restrukturyzacji należności detalicznych realizowany jest przy wykorzystaniu informatycznego systemu wspomagania. Należności od klientów trafiają do tego systemu automatycznie nie później niż 4 dnia od daty powstania należności wymagalnej.

Poniższa tabela pokazuje portfel kredytów z rozpoznaną utratą wartości zarządzany przez jednostki organizacyjne Grupy zajmujące się restrukturyzacją należności.

	Zaangażowanie brutto w tys. PLN	
	30.06.2008	31.12.2007
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	102 605	75 971
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	348 990	368 793
Razem	451 595	444 764

(2F) DŁUŻNE I KAPITAŁOWE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Grupy na dzień 30 czerwca 2008 r.

	Zaangażowanie brutto w tys. PLN			
Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje i jednostki udziałowe	Razem
Skarb państwa	1 948 177	1 855 971	0	3 804 148
Bank Centralny	0	163 277	0	163 277
Pozostałe	0	129 911	22 318	152 229
- notowane	0	84 583	1 250	85 833
- nie notowane	0	45 328	21 068	66 396
Razem	1 948 177	2 149 159	22 318	4 119 654

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Grupy na dzień 31 grudnia 2007 r.

Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje i jednostki udziałowe	Razem
Skarb państwa	2 331 038	1 540 449	0	3 871 487
Bank Centralny	0	165 939	0	165 939
Pozostałe	0	186 332	22 379	208 711
- notowane	0	138 106	895	139 001
- nie notowane	0	48 226	21 483	69 709
Razem	2 331 038	1 892 720	22 379	4 246 137

(2G) PRZEWŁASZCZONE ZABEZPIECZENIA

W I półroczu 2008 r. nie dokonywano istotnych bezpośrednich przejęć przez Bank i sprzedaży środków trwałych stanowiących zabezpieczenie kredytu. Powyższa sytuacja powodowana jest realizacją innych bardziej efektywnych ścieżek zaspokajania z przywłaszczeń (czasowo i kwotowo przy ograniczeniu kosztów), tj. doprowadzania do sprzedaży przedmiotu przewłaszczenia bezpośrednio przez dawcę zabezpieczenia pod nadzorem Banku i z przeznaczeniem całości tak uzyskanych środków na spłatę. Odmianą takiego działania jest zawieranie porozumień z syndykami w upadłości na podstawie, których syndyk za uzgodnioną opłatą zabezpiecza i przechowuje przedmioty przewłaszczenia oraz w porozumieniu z Bankiem dokonuje ich oferowania i sprzedaży (w tym w ramach sprzedaży zorganizowanych części lub całego przedsiębiorstwa dłużnika).

Powyższe powoduje, że realizowany tryb zaspokajania nie jest ewidencjonowany na tzw. Aktywach trwałych do zbycia.

(2H) POLITYKA W ZAKRESIE SPISYWANIA NALEŻNOŚCI

Ekspozycje kredytowe, dla których Grupa nie oczekuje wystąpienia żadnych przepływów pieniężnych do odzyskania i dla których utworzony został odpis z tytułu utraty wartości pokrywający w całości należność pozostałą do spłaty, są spisywane z bilansu w ciężar odpisu aktualizującego i przenoszone do ewidencji pozabilansowej. Przedmiotowa operacja nie powoduje umorzenia należności ani zaprzestania działań restrukturyzacyjno-wyndykacyjnych.

Najczęściej Grupa spisuje należności w ciężar rezerw na utratę wartości w przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, tj.:

- umorzenia postępowania egzekucyjnego;
- śmierci dłużnika;
- ukończenia postępowania upadłościowego;
- bezwarunkowego umorzenia części kredytu;
- długiego okresu bezskutecznej egzekucji.

(2I) KONCENTRACJA RYZYK AKTYWÓW FINANSOWYCH Z EKSPOZYCJĄ NA RYZYKO KREDYTOWE*Sektory przemysłu*

Poniższa tabela przedstawia podział całkowitej ekspozycji kredytowej Grupy z rozbiciem na czynniki składowe, według kategorii klientów.

30.06.2008	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne*	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 595 545	0	0	0	0	0	0	0	1 595 545
Kredyty i pożyczki dla klientów	32 237	1 970 739	1 620 265	1 397 234	206 231	15 269 417	2 240 192	3 065 909	25 802 223
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	3 717	160	0	0	1 948 180	0	0	401	1 952 457
Finansowe instrumenty pochodne	832 200	69 883	81 625	19 125	0	0	0	22 685	1 025 518
Inwestycyjne papiery wartościowe	17 495	0	8 200	67 089	2 054 527	0	0	19 883	2 167 195
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	173 130	0	0	0	0	0	0	0	173 130
Na dzień 30 czerwca 2008	2 654 324	2 040 781	1 710 090	1 483 447	4 208 938	15 269 417	2 240 192	3 108 878	32 716 068

31.12.2007	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne*	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 053 052	0	0	0	0	0	0	0	1 053 052
Kredyty i pożyczki dla klientów	21 490	1 653 104	1 389 210	1 337 142	240 837	13 189 689	1 952 129	2 851 940	22 635 541
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	4 124	18	0	0	2 330 988	0	0	246	2 335 376
Finansowe instrumenty pochodne	633 637	59 265	25 149	627	0	0	0	80 529	799 207
Inwestycyjne papiery wartościowe	19 988	0	8 200	78 162	1 754 613	0	0	49 799	1 910 762
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0	0	0	0	28 807
Na dzień 31 grudnia 2007	1 761 098	1 712 386	1 422 559	1 415 931	4 326 438	13 189 689	1 952 129	2 982 513	28 762 745

* w tym: karty kredytowe, kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty na zakup akcji

(3) Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe obejmuje obecne i przyszłe oddziaływania na zyski lub kapitał ze strony zmiany wartości portfela Grupy wywołanej niekorzystnymi ruchami cen obligacji, cen akcji lub towarów, stóp procentowych lub kursów wymiany walut.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym

Ramy zarządzania ryzykiem rynkowym oraz jego kontroli określone są w sposób scentralizowany przy wykorzystaniu tych samych koncepcji i miar, które są używane we wszystkich podmiotach Grupy Millennium BCP.

Podstawy zarządzania ryzykiem rynkowym zdefiniowane zostały zgodnie z poniższymi założeniami i standardami:

Struktura organizacyjna pozwala na indywidualny oraz kompletny pomiar i kontrolę ryzyka rynkowego wynikającego z aktywności handlowej i nie-handlowej.

Występuje klarowny podział funkcji pomiędzy obszarami biznesowymi i nie-biznesowymi, jak również pomiędzy zarządzaniem ryzykiem i jego kontrolą.

Wewnętrzne modele ryzyka są ściśle zintegrowane z procesem pomiaru ryzyka i jego raportowaniem, a obszary biznesowe, kierownictwo oraz Zarząd Banku mają codzienny przegląd ekspozycji na ryzyko rynkowe,

Limity są formalnie ustalane i modyfikowane przez KKAP, Komisję Kontroli Ryzyka oraz monitorowane i raportowane codziennie przez Departament Monitorowania Ryzyka. Limity bazują na funduszach własnych oraz na regułach alokacji dla komponentów ryzyka i obszarów zarządzania.

Przekroczenia limitów są bezpośrednio raportowane odpowiednim poziomom kompetencji,

Identyfikacja, pomiar oraz kontrola ryzyka rynkowego z założenia ma być systematyczna i kompletna.

Miary są stale ulepszane i implementowane w celu lepszego wychwycenia ekspozycji oraz włączane w codzienny proces pomiaru ryzyka.

Miary oceny ryzyka rynkowego

Główną miarą szacowania ryzyka rynkowego używaną przez Grupę jest oparty na macierzy wariancji-kowariancji parametryczny model wartości zagrożonej (VaR) - oczekiwana strata, która może powstać na portfelu w określonym horyzoncie czasowym (okres utrzymywania) z zadanyą prawdopodobieństwem (poziom ufności) na skutek niekorzystnych zmian parametrów rynkowych.

Obliczenie VaR dla Księgi Handlowej jest dokonywane na podstawie analitycznej aproksymacji, określonej w metodologii opracowanej przez firmę RiskMetrics. Wartość zagrożona jest obliczana z założeniem 10-dniowego okresu utrzymywania oraz z 99% poziomem ufności (przedział jednostronny). Obliczając zmienność związaną z każdym czynnikiem ryzyka, model przypisuje większą wagę historycznym warunkom rynkowym obserwowanym w niedawnym okresie, tym samym zapewnia bardziej poprawne oddanie bieżących warunków rynkowych.

Wartości kapitału obciążonego ryzykiem są ustalane codziennie, indywidualnie dla portfeli w obszarach, które są odpowiedzialne zarówno za podejmowanie ryzyka, jak i za zarządzanie nim, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W celu zapewnienia adekwatności stosowanego modelu VaR dla oceny ryzyk występujących na otwartych pozycjach, ustanowiono codzienny proces testowania wstecznego.

Testowanie wsteczne jest standardową techniką stosowaną do oceny jakości modelu pomiaru ryzyka, realizowaną według następujących zasad:

- a) W istniejącym systemie dokonuje się porównania ex-post miary ryzyka wygenerowanej przez model ze zweryfikowanymi, dziennymi zmianami wartości portfela, przy założeniu statycznych pozycji,
- b) Jakość modelu jest weryfikowana przy zastosowaniu trójstrefowego podejścia statystycznego, bazującego na liczbie przekroczeń (uznaje się, że przekroczenie miało miejsce, gdy różnica pomiędzy bezwzględną wartością zmiany dziennej a wielkością VaR jest dodatnia):
 - Ø Strefa zielona (mniej niż 10 przekroczeń) odpowiada wynikowi, który nie wskazuje na jakiegokolwiek problemy w modelu,
 - Ø strefa żółta (10 do 14 przekroczeń), powoduje powstanie pewnych zastrzeżeń do modelu, ale konkluzja nie jest ostateczna; w tym przypadku stosowany jest mnożnik, aby poziom ufności miary ryzyka wrócił do 99%,
 - Ø strefa czerwona (ponad 14 przekroczeń), wskazuje na problem w modelu ryzyka.

Wszystkie raportowane przekroczenia są udokumentowane, łącznie z wyjaśnieniem przyczyn ich powstania oraz zaliczeniem do jednej z trzech klas wyjaśnienia przekroczeń: zasadnicza integralność modelu, niewystarczająca dokładność modelu lub nieprzewidziane ruchy rynkowe.

W celu monitorowania i limitowania pozycji w instrumentach, dla których nie jest możliwa należyta ocena ryzyk rynkowych z zastosowaniem modelu VaR (instrumenty nieliniowe), zdefiniowano inne wskaźniki ryzyka takie jak Gamma, Vega i Theta. Jednak portfel otwartych pozycji w instrumentach tego rodzaju jest nieistotny (bank nie ma portfela handlowego opcji) i tym samym przybliżenie stosowane w obliczeniu VaR jest uznawane za adekwatne do profilu ryzyka.

Równolegle do metody VaR portfele handlowe oraz portfele Strategii Ryzyka Rynkowego (MRSM) poddawane są szeregowi scenariuszy warunków skrajnych w celu:

- Oszacowania potencjalnej straty ekonomicznej, wynikającej z ekstremalnych wahań czynników ryzyka rynkowego,
- Identyfikacji ruchów ryzyka rynkowego, ewentualnie nie ujętych w VaR, na które portfele są bardziej wrażliwe,
- Identyfikacji działań, które mogą zostać podjęte, aby zredukować wpływ ekstremalnych zmian czynników ryzyka.

Stosuje się następujące rodzaje scenariuszy rynkowych:

- a) Równoległe przesunięcia krzywych dochodowości,
- b) Bardziej stromy i spłaszczony przebieg krzywych dochodowości,
- c) Wahania zmienności stóp procentowych,
- d) Wahania kursów wymiany,
- e) Wahania spread'ów transakcji swap,
- f) Niekorzystne scenariusze historyczne.

Proces kalkulacji VaR jest prowadzony z zastosowaniem oprogramowania opracowanego na bazie technologii internetowej. Pozwala to obszarom handlowym na bezpośredni dostęp do informacji na temat wartości zagrożonej ryzykiem w ich portfelach.

Ryzyko rynkowe – wyniki VaR

VaR stosuje się jako miarę oceny ryzyk poniesionych na pozycjach handlowych włącznie z pozycjami ustanowionymi przez Zespół Strategii Ryzyka Rynkowego.

W pierwszej połowie 2008 roku wskaźniki VaR odzwierciedlają średnią ekspozycję na ryzyko rynkowe na poziomie ok. 8 mln PLN.

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (tys. zł)

	VaR			
	30.06.2008	Średnio	Maksimum	Minimum
Ryzyko ogólne	7 260	8 192	12 359	4 837
VaR stopy procentowej	7 299	8 127	12 392	4 858
Ryzyko kursowe	267	669	2 555	59
Efekt dywersyfikacji	4%			

Dane w tys. zł

	VaR (Od stycznia do czerwca 2007 r.)			
	30.06.2007	Średnio	Maksimum	Minimum
Ryzyko ogólne	14 424	13 945	19 075	9 713
VaR stopy procentowej	13 542	13 860	18 756	10 069
Ryzyko kursowe	3 549	947	7 403	43
Efekt dywersyfikacji	18%			

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (dla Portfela Rynków Finansowych) według podejścia obowiązującego w drugiej połowie roku

Dane w tys. zł

	VaR (Od lipca do grudnia 2007 r.)			
	31.12.2007	Średnio	Maksimum	Minimum
Ryzyko ogólne	5 488	9 498	14 503	5 488
VaR stopy procentowej	5 460	9 497	14 527	5 460
Ryzyko kursowe	61	789	4 520	37
Efekt dywersyfikacji	1%			

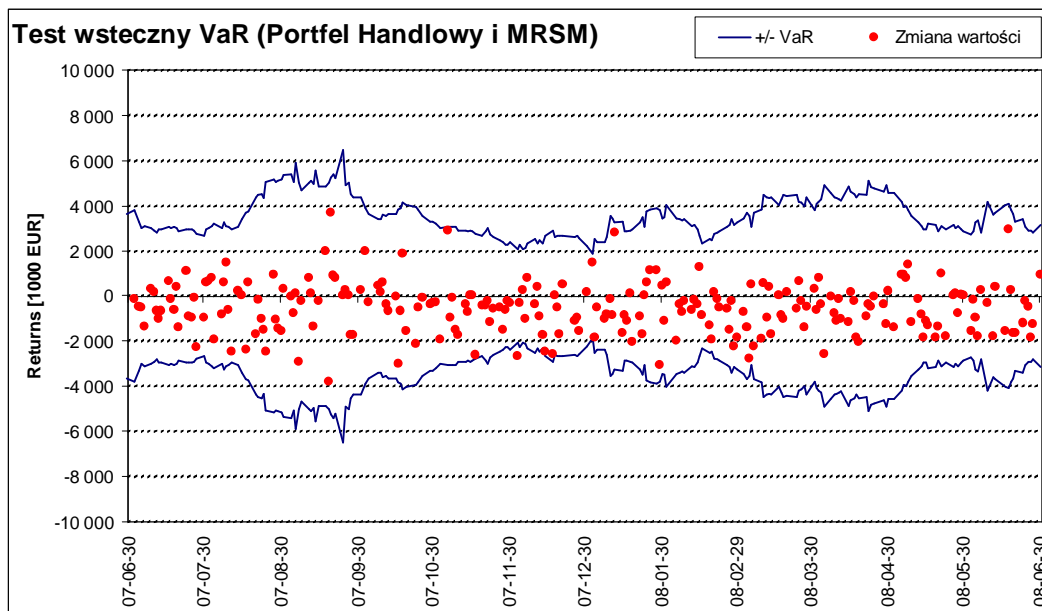
Otwarte pozycje zawierały głównie instrumenty na stopę procentową, a ryzyko kursowe było mocno ograniczone.

W rozpatrywanym okresie limity VaR nie zostały przekroczone.

W podmiotach zależnych ekspozycje na ryzyko rynkowe nie występowały, ponieważ Bank przejmuje ryzyko od podmiotów zależnych i zarządza nim na poziomie centralnym.

W przypadku Księgi Bankowej, w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przeprowadzana jest analiza wrażliwości portfeli niehandlowych. W wyniku tej analizy w pierwszej połowie 2008 roku zawarto dodatkowe transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej związane z portfelami kredytów na stałą stopę, a szczególnie z portfelem kredytów konsumpcyjnych i portfelem leasingowym.

Ryzyko rynkowe – test wsteczny VaR

W okresie ostatnich dwunastu miesięcy, ze względu na niekorzystne ruchy na rynku wykryto dwa przekroczenia w testach wstecznych VaR, co potwierdza adekwatność modelu.

Ryzyko rynkowe – analiza wrażliwości

Metoda VaR jest uzupełniona monitorowaniem wrażliwości portfeli eksponowanych na ryzyko rynkowe na wymienione wyżej scenariusze (raportowane są wyniki najgorszego z rozpatrywanych przypadków).

Wyniki testu warunków skrajnych na koniec czerwca 2008 dla obszarów narażonych na ryzyko rynkowe:

Obszar ryzyka	Wykorzystanie limitu
Tradingowy	18%
Sprzedaż	1%
Finansowanie i zabezpieczanie	98%
Portfel MRSM	49%

Zgodnie z zasadami przyjętymi przez Bank limity dla wyników otrzymanych w teście warunków skrajnych są dwa razy wyższe niż limity dla dziennego zarządzania ryzykiem rynkowym. Ustalone

limity są w fazie kalibracji, dlatego wszystkie wyniki testów warunków skrajnych i ich porównywanie do założonych limitów ma jedynie charakter orientacyjny.

(4) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia istotnych strat w wyniku pogorszenia warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia potrzeb finansowania wynikających z zobowiązań Grupy.

Zarządzanie ryzykiem płynności

Grupa Banku Millennium realizuje zarządzanie płynnością w sposób scentralizowany. Stąd też, zarówno wymogi finansowania, jak i wszelka nadwyżka płynności podmiotów zależnych, są zarządzane poprzez transakcje realizowane z Bankiem.

Proces budżetowania Banku obejmuje przygotowanie szczegółowego planu płynności w celu upewnienia się, że wzrost biznesu będzie wspomagany przez odpowiednią strukturę płynnościową finansowania.

Silny wzrost portfela kredytowego w pierwszej połowie 2008 roku był finansowany wzrostem bazy depozytowej, transakcjami Sell-Buy Back oraz redukcją portfela papierów wartościowych, jednak Bank w tym okresie był pożyczkodawcą netto na rynku międzybankowym.

W celu dywersyfikacji długoterminowych źródeł finansowania Bank wprowadził do planu płynności kilka elementów. W ramach długoterminowego zarządzania płynnością Bank planuje dalszą sekuryzację portfela leasingowego oraz dodatkowe pożyczki syndykowane, co wpłynie na długoterminowe wskaźniki płynności. Planowana jest również sekuryzacja portfela kredytów hipotecznych. Równocześnie został uruchomiony proces emisji obligacji strukturyzowanych skierowanych do klienta detalicznego.

Ryzyko płynności – miary ekspozycji

Oszacowanie ryzyka płynności Grupy jest przeprowadzane zarówno przy użyciu wskaźników zdefiniowanych przez władze nadzorcze, jak i własnych miar, dla których także ustanowiono limity ekspozycji.

Ewolucja sytuacji płynnościowej Grupy w krótkoterminowym horyzoncie czasowym (do 3-ch miesięcy) jest badana codziennie na podstawie dwóch wewnętrznych wskaźników: płynności bieżącej i płynności kwartalnej. Wskaźniki te mierzą maksymalne potrzeby płynnościowe (wartość ujemna), jakie mogą wystąpić w danym dniu, biorąc pod uwagę projekcje przepływów pieniężnych odpowiednio dla horyzontów czasowych 3-ch dni oraz 3-ch miesięcy.

Obliczanie tych wskaźników polega na dodawaniu do pozycji płynnościowej na dany dzień szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych w odpowiednim horyzoncie czasowym (3 dni lub 3 miesiące) dla transakcji zawartych za pośrednictwem rynku. Dodawany jest portfel papierów wartościowych uważanych za płynne, co prowadzi do wyznaczenia skumulowanej luki płynności na każdy dzień rozważanego okresu. Miary te są porównywane z obowiązującymi limitami i raportowane codziennie do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie ryzykiem płynności.

W pierwszej połowie 2008 roku wskaźniki płynności bieżącej i kwartalnej były dodatnie z tendencją wzrostową w drugim kwartale, co oznacza, że Bank utrzymywał w tym okresie długą pozycję płynnościową w horyzoncie czasowym do 3 miesięcy.

Dodatkowo Bank stosuje wewnętrzną strukturalną analizę płynności w oparciu o skumulowane luki płynności obliczane na zasadzie aktuarialnej (tzn. z założeniem prawdopodobieństwa wystąpienia przepływu pieniężnego). Bezpieczny poziom przyjęty w Banku dla relacji luki płynności dla każdego przedziału płynności poniżej 5 lat odpowiada 25% sumy bilansowej.

W ciągu pierwszych 6-ciu miesięcy 2008 roku wszystkie te wskaźniki były utrzymywane znacznie powyżej limitów, także w przypadku testów warunków skrajnych.

Mając na uwadze bardziej restrykcyjne i bardziej odpowiednie ilościowe miary płynności, wprowadzone Uchwałą Nr 9/2007 KNB, która weszła w życie w styczniu 2008 roku, Bank podjął decyzję o zastąpieniu poprzedniego Wskaźnika Aktywów Płynnych zestawem tych nowych. W pierwszej połowie 2008 roku limity na wszystkie nowe miary, które obowiązują od lipca 2008 roku, były przestrzegane.

Główne źródło finansowania Banku stanowi duża i dobrze zdywersyfikowana baza depozytowa. Koncentracja bazy depozytowej, mierzona udziałem 5 i 20 największych deponentów, na koniec czerwca 2008 roku wyniosła odpowiednio 3,7% oraz 7,9% (w grudniu 2007 roku odpowiednio 5,7% oraz 10,6%).

30.06.2008		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3 mies.	powyżej 3 mies.
Luka bilansowa	3 512	7 089
Skumulowana luka bilansowa	3 512	10 600
Luka pozabilansowa	-412	202
Luka ogółem	3 100	7 290
Skumulowana luka ogółem	3 100	10 390

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	5 826
Aktywa bilansowe	33 389
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	17,4%

31.12.2007		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3 mies.	powyżej 3 mies.
Luka bilansowa	3 379	4 462
Skumulowana luka bilansowa	3 379	7 842
Luka pozabilansowa	-326	171
Luka ogółem	3 053	4 633
Skumulowana luka ogółem	3 053	7 687

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	5 944
Aktywa bilansowe	29 538
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	20,1%

Bieżące wskaźniki płynności

30.06.2008					mln PLN
	Wysokopłynne aktywa	Wskaźnik płynności natychmiastowej	Wskaźnik płynności kwartalnej	Aktywa płynne na pokrycie zmienności źródeł finansowania	
Ekspozycja	2 923	2 836	2 675		4 691
Limit minimalny		-434	-1 734		2 000
31.12.2007					
	Wysokopłynne aktywa	Wskaźnik płynności natychmiastowej	Wskaźnik płynności kwartalnej	Aktywa płynne na pokrycie zmienności źródeł finansowania	
Ekspozycja	2 891	3 301	2 344		4 723
Limit minimalny		-434	-1 734		2 000

Testy warunków skrajnych

Bank opracował narzędzie do zarządzania ryzykiem płynności, określające scenariusze warunków skrajnych, w których luki płynności obliczane są na zasadzie aktuarialnej, zakładając konserwatywne podejście do oceny prawdopodobieństwa występowania przepływów środków pieniężnych (tj. biorąc między innymi pod uwagę wycofanie lokat, opóźnienia w spłatach kredytów z równoczesnym pogorszeniem się płynności na rynku wtórnym papierów wartościowych). Testy warunków skrajnych w zakresie płynności przeprowadza się co miesiąc, aby zrozumieć profil ryzyka płynności Banku, upewnić się, że Bank potrafi wypełnić swoje zobowiązania na wypadek kryzysu płynności oraz przyczynić się do przygotowania planu awaryjnego w zakresie płynności i decyzji zarządczych.

Bank dysponuje procedurami awaryjnymi dla sytuacji zwiększonego ryzyka płynności – Plan Awaryjny Płynności (plan awaryjny w przypadku pogorszenia się płynności finansowej Banku), aktualizowany kwartalnie. Plan Awaryjny Płynności ustala koncepcje, priorytety, obowiązki i konkretne środki do podjęcia na wypadek kryzysu płynności.

(5) Ryzyko operacyjne

Grupa Banku Millennium kładzie duży nacisk na dynamiczny rozwój swojego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Należy także podkreślić, że zarządzanie ryzykiem operacyjnym nie jest domeną wydzielonej w ramach organizacji grupy ludzi, lecz jest stałym elementem każdego z zachodzących w Grupie procesów.

W celu zdefiniowania ryzyka operacyjnego Grupa przyjęła określenie ryzyka operacyjnego zgodne z Nową Umową Kapitałową przedstawioną przez Komitet Bazylejski, według której „ryzyko operacyjne jest ryzykiem straty wynikającym z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów,

działań ludzi lub systemów bądź też ze zdarzeń zewnętrznych. W tej definicji mieści się ryzyko prawne, natomiast ryzyko strategiczne oraz ryzyko utraty reputacji traktowane są jako oddzielne kategorie ryzyka”. Ryzyko operacyjne objawia się w każdym aspekcie działalności organizacji i jest jej nieodłączną częścią.

Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym Grupy Banku Millennium zdefiniowana przez Zarząd jest elementem ogólnego systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w międzynarodowej Grupie Millennium bcp. W dokumencie tym zdefiniowany został apetyt organizacji na ryzyko operacyjne w postaci Matrycy tolerancji na ryzyko, odpowiadający skali i profilowi działalności oraz specyfice polskiego rynku instytucji finansowych.

Biorąc pod uwagę stopień rozwoju zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie Banku Millennium, skalę oraz profil swojej działalności Grupa podjęła decyzję o wyliczaniu wymogu kapitałowego przy zastosowaniu Metody Standardowej.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Grupie opiera się na identyfikacji, ocenie, monitorowaniu, ograniczaniu oraz raportowaniu ryzyka. Decyzje o podjęciu działań ograniczających ryzyko operacyjne poprzedzone są analizą spodziewanych korzyści oraz kosztów.

Przyjęta struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem operacyjnym definiuje poszczególne szczeble zarządzania oraz zakres ich odpowiedzialności i obowiązków. Struktura ta oparta jest o wdrożoną w Grupie strukturę procesową nakładającą się na tradycyjną strukturę organizacyjną. Kluczowym elementem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w bieżącej działalności jest funkcja „Process Owner’a”, który posiadając dogłębną znajomość procesu może najszybciej identyfikować i eliminować bieżące zagrożenia. Wyższą instancją zarządzania jest Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego, który określa kierunek działań systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Działania dotyczące zarządzania ryzykiem operacyjnym są koordynowane i nadzorowane przez Komitet Kontroli Ryzyka, Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą.

W celu identyfikacji i oceny ryzyka operacyjnego w swojej działalności Grupa Banku Millennium stosuje 3 wzajemnie się uzupełniające narzędzia: zbiera informacje o stratach, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych, monitoruje Kluczowe Wskaźniki Ryzyka oraz przeprowadza okresową samoocenę poziomu ryzyka w procesach. Na podstawie oceny ryzyka otrzymanej z każdego z tych narzędzi podejmowane są decyzje o wdrożeniu działań ograniczających dany typ ryzyka.

W minionym półroczu w Grupie kontynuowane były szkolenia z zakresu ryzyka operacyjnego skierowane do pracowników oraz trwały między innymi prace nad dalszą optymalizacją systemu pomiaru i monitorowania Kluczowych Wskaźników Ryzyka, ciągłą aktualizacją modelu zarządzania planami ciągłości działania, jak również nad odnowieniem i zwiększeniem zakresu polis ubezpieczeniowych Grupy, ze szczególnym naciskiem na ryzyko operacyjne. Wszystkie te działania mają na celu dostosowanie systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym do zmieniającego się otoczenia, w którym działa Grupa Banku Millennium.

XVII. LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH

30 czerwca 2008

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 131 902	0	0	0	0		1 131 902
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	1 020 842	270 938	18	0	303 747	0	1 595 545
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	98 147	1 476	401 244	933 072	514 238		1 948 177
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 469 940	486 437	2 510 906	7 279 955	12 461 522		25 208 760
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	136 046	92 552	764 226	1 153 751	2 585		2 149 160
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	173 130	0	0	0	0		173 130
Akcje i udziały						11 222	11 222
Pozostałe aktywa niefinansowe						775 210	775 210
RAZEM	5 030 007	851 403	3 676 394	9 366 778	13 282 092	786 432	32 993 106

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	306 717	181 022	25 197	1 411 222	303 665		2 227 823
Zobowiązania wobec klientów	13 863 468	3 030 738	8 695 470	51 371	184		25 641 231
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	465 977	0	15 415	0	0		481 392
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	47 436	0	0	0	864 479		911 915
Zobowiązania podporządkowane	0	0	1 981	268 336	503 130		773 447
Pozostałe pasywa niefinansowe						728 274	728 274
Kapitał własny						2 608 787	2 608 787
RAZEM	14 683 598	3 211 760	8 738 063	1 730 929	1 671 458	3 337 061	33 372 869

30 czerwca 2008

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	5 256 989						5 256 989
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	1 221 983						1 221 983
Luka bilansowa	-9 653 591	-2 360 357	-5 061 669	7 635 849	11 610 634	-2 550 629	-379 763
Luka ogółem	-16 132 563	-2 360 357	-5 061 669	7 635 849	11 610 634	-2 550 629	-6 858 735

31 grudnia 2007

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 257 128	0	0	0	0		1 257 128
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	731 188	30 000	2	0	291 862		1 053 052
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	12 848	96 289	338 630	1 429 085	454 186		2 331 038
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 154 111	308 588	1 530 390	4 566 898	13 467 165		22 027 152
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	67 924	0	329 851	1 491 716	3 229		1 892 720
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0		28 807
Akcje i udziały						11 286	11 286
Pozostałe aktywa niefinansowe						911 395	911 395
RAZEM	4 252 006	434 877	2 198 873	7 487 699	14 216 442	922 681	29 512 578

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	690 485	76 676	50 797	1 458 945	291 785		2 568 688
Zobowiązania wobec klientów	14 263 364	1 910 705	5 486 891	138 972	731		21 800 662
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	589 361	136 615	0	0	0		725 976
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	134 356	0	0	0	717 118		851 474
Zobowiązania podporządkowane	0	0	2 175	286 560	537 300		826 035
Pozostałe pasywa niefinansowe						650 298	650 298
Kapitał własny						2 519 932	2 519 932
RAZEM	15 677 566	2 123 996	5 539 863	1 884 477	1 546 934	3 170 230	29 943 066

31 grudnia 2007

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	4 661 345						4 661 345
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	1 124 912						1 124 912
Luka bilansowa	-11 425 559	-1 689 118	-3 340 990	5 603 222	12 669 508	-2 247 549	-430 487
Luka ogółem	-17 211 816	-1 689 118	-3 340 990	5 603 222	12 669 508	-2 247 549	-6 216 744

Powyższe dane nie obejmują przepływów pieniężnych z tytułu instrumentów pochodnych

XVIII. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych wg stanu na dzień 30.06.2008 r., w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego lub powoda przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych wynosiła 237,8 mln zł. Łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli pozwanego wynosiła 181,2 mln zł, a łączna wartość przedmiotu sporu największych spraw sądowych, w których spółki Grupy występowały w roli powoda wynosiła 56,6 mln zł.

Największe postępowania, w których spółki Grupy są pozwanym:

1. Powód: osoba fizyczna

Wartość przedmiotu sporu: 5 108 036 zł

Przedmiot: Roszczenie pozwu oparte jest na twierdzeniu, iż Bank zmusił powoda do złożenia zlecenia sprzedaży 33 300 sztuk akcji grożąc spółce powoda, iż przejmie wszystkie środki pieniężne, które będą pochodziły ze sprzedaży 30 000 akcji stanowiących własność tej spółki.

Opis sprawy: W sprawie odbyło się kilka rozpraw i w efekcie w dniu 21.02.2008 r. wskutek niewykonania zarządzenia Sądu dotyczącego sprecyzowania przez Powoda podstawy faktycznej i prawnej powództwa - Sąd zawiesił postępowanie bez terminu.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania sprawy szacowane jest jako wysokie.

2. Powód: spółka akcyjna (w upadłości)

Wartość przedmiotu sporu: 159 461 349 zł

Przedmiot: uznanie za bezskuteczne:

- warunkowej umowy sprzedaży nieruchomości w Świnoujściu pomiędzy spółką akcyjną z siedzibą w Świnoujściu, a spółką akcyjną z siedzibą w Sopocie;
- umowy sprzedaży nieruchomości w Świnoujściu;
- trzech umów zwrotnego leasingu operacyjnego z dnia 18 czerwca 2002 roku.

Opis sprawy: 14.06.2006 r. wyrok Sądu Okręgowego w Gdańsku oddalił powództwo w całości, w dniu 10.08.2006 r. strona powodowa wniosła apelację. Sąd Apelacyjny w Gdańsku, w dniu 23.03.2007 r., uchylił wyrok Sądu Okręgowego i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania sądowi I instancji. Obecnie sprawa toczy się przed Sądem Okręgowym w Gdańsku na etapie postępowania dowodowego. W dniu 5 czerwca 2008 roku Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego na okoliczność wyceny wartości nieruchomości na dzień 25 października 2002 r., określając termin 3 miesięcy na wykonanie opinii.

Według szacunków Banku, bez względu na werdykt jaki wyda sąd, nie istnieje potrzeba tworzenia jakichkolwiek rezerw a jedyne ewentualne skutki finansowe dla Banku ograniczają się do ponoszonych kosztów sądowych.

3. **Powód:** osoba fizyczna

Wartość przedmiotu sporu: 2 785 843 zł

Przedmiot: Powództwo o uznanie czynności prawnej za nieważną.

Opis sprawy: W dn. 25.10.2006 r. Powód złożył skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku. Powód przegrał sprawę w I i II Instancji. Pozwana Spółka Grupy nie zmierza do cofnięcia powództwa ani do zawarcia ugody. Sąd Najwyższy oddalił zażalenie interwenientów ubocznych na postępowanie Sadu Apelacyjnego o odrzuceniu skargi kasacyjnej złożonej przez tych interwenientów. Pozostaje do rozpoznania skarga kasacyjna Powoda. Przewidywany termin rozpoznania skargi - wrzesień 2008 r.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania sprawy szacowane jest jako wysokie.

POZYCJE POZABILANSOWE

	30.06.2008	31.12.2007
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	8 947 446	8 032 120
1. Zobowiązania udzielone:	8 252 366	7 331 787
a) finansowe	6 379 260	5 547 751
b) gwarancyjne	1 873 106	1 784 036
2. Zobowiązania otrzymane:	695 080	700 333
a) finansowe	10 000	15 936
b) gwarancyjne	685 080	684 397

Na udzielone zobowiązania warunkowe ujęte w powyższej tabeli składają się zobowiązania do udzielenia kredytów (takie jak: niewykorzystane limity na kartach kredytowych, niewykorzystane limity zadłużenia w rachunku bieżącym, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz wystawione gwarancje i akredytywy (stanowiące zabezpieczenie wywiązania się klientów Grupy z zobowiązań wobec podmiotów trzecich). Wartość zobowiązań gwarancyjnych prezentowanych powyżej przedstawia maksymalną wartość możliwą do poniesienia przez Grupę straty w przypadku gdyby klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań. Grupa tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe ujmowane w pozycji „rezerwy” w pasywach bilansu. Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy oszacowaną kwotą wykorzystanego zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji kredytowej.

Gwarancje, poręczenia i awale udzielone Klientom

W okresie od 01.01.2008 do 30.06.2008 Grupa udzieliła 1 362 gwarancji, poręczeń i awali na łączną sumę 940 595 tys. zł.

Kwota tych zobowiązań (z wyłączeniem gwarancji poręczeń spłaty kredytów z EFRWP oraz otwartych linii na gwarancje) wg stanu na 30.06.2008 r. wynosiła 1 276 175 tys. zł. (2 498 sztuk czynnych gwarancji) co oznacza spadek ich wartości o 20 328 tys. zł. tj. o 1,59% w stosunku do 31.12.2007 r.

Wartość gwarancji, poręczeń i awali udzielonych w PLN spadła o 20 338 tys. zł. czyli o 1,83% w stosunku do końca roku ubiegłego, a wartość tych zobowiązań udzielonych w walutach obcych wzrosła o 10 tys. zł. tj. o 0,01%.

Strukturę zobowiązań podmiotu dominującego z tytułu gwarancji, poręczeń i awali w rozbiu na zobowiązania udzielone w PLN i walutach obcych przedstawia poniższe zestawienie:

	31 grudnia 2007 r.	30 czerwca 2008 r.
Zobowiązania udzielone w tys. PLN:	1 110 314	1 089 976
Zobowiązania udzielone w walutach obcych (równowartość w tys. zł):	186 189	186 199
RAZEM:	1 296 503	1 276 175

Strukturę zobowiązań w rozbiu na ich rodzaj wg stanu na 30.06.2008 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj zobowiązania	Ilość sztuk	Kwota w tys. zł.
Awal	1	1 050
Gwarancja	2 459	1 250 882
Poręczenie	2	5 295
Regwarancja	36	18 948
RAZEM	2 498	1 276 175

Strukturę zobowiązań w rozbiu na ich przedmiot wg stanu na dzień 30.06.2008 r. przedstawia zestawienie:

Przedmiot zobowiązania	Ilość sztuk	Udział procentowy	Kwota w tys. zł
dobrego wykonania kontraktu	1 521	60,89%	538 064
zapłaty czynszu	260	10,41%	26 154
przetargowa	259	10,37%	72 154
terminowej zapłaty za towar lub usługę	244	9,77%	209 510
inne	116	4,64%	125 903
zwrotu zaliczki	57	2,28%	65 496
celna	34	1,36%	192 761
splaty kredytu bankowego lub pożyczki	7	0,28%	46 133
Suma całkowita	2 498	100,00%	1 276 175

Strukturę podmiotową wszystkich zobowiązań gwarancyjnych netto, wykazanych w pozycjach pozabilansowych, wg stanu na dzień 30.06.2008 r. przedstawia poniższa tabela:

Klient - sektor	Kwota w mln zł.
- sektor finansowy	184,1
- sektor niefinansowy (firmy)	1 728,3
- sektor budżetowy	37,1
- osoby fizyczne	8,2
Razem	1 957,7

Wartość gwarancji poręczeń i awali udzielonych przez Bank podmiotom wchodzącym w skład Grupy przedstawia poniższa tabela:

Podmiot zależny	Kwota w mln zł.
TBM Sp. z o.o.	0,1
Millennium Service Sp. z o.o.	3,8
Millennium Leasing Sp. z o.o.	80,7
Razem	84,6

XIX. LEASING OPERACYJNY

Grupa posiada umowy najmu powierzchni biurowej, które w myśl zapisów MSR 17 ujmowane są jako leasing operacyjny. Największym leasingobiorcą powierzchni biurowej jest Bank. Standardowe umowy najmu lokali użytkowych zawierane są w Banku z reguły na czas określony wynoszący od 5 do 10 lat. Znaczna część tych umów jest zawierana na okres 5 lat z klauzulą określającą prawo najemcy do przedłużenia okresu najmu na kolejne 5 lat na mocy złożonego oświadczenia. Pozostałe umowy są zawierane na czas nieokreślony i mogą być wypowiedziane z zachowaniem okresu wypowiedzenia, który wynosi najczęściej od 3 do 6 miesięcy.

Całkowite zobowiązania z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego kształtują się następująco (dane w tys. zł.):

Wartość wg stanu na dzień:	30.06.2008	31.12.2007
- do 1 roku	75 880	72 182
- od 1 roku do 5 lat	244 375	193 616
- powyżej 5 lat	119 897	31 940
RAZEM	440 151	297 738

XX. ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATĄ, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATĄ JEGO PUBLIKACJI

q Bank otrzymał od Commercial Union Otwarty Fundusz Emerytalny BPH CU WBK („CU OFE”), informację o nabyciu w dniu 25 lipca 2008 roku przez CU OFE 860.000 akcji Banku.

Po transakcji CU OFE posiada 43.280.651 akcji Banku, co stanowi 5,10% kapitału zakładowego Banku. Posiadane obecnie akcje uprawniają CU OFE do wykonywania 43.280.651 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku, co stanowi 5,10% całkowitej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy.

Przed nabyciem, CU OFE posiadał 42.420.651 akcji Banku, co stanowiło 4,99% kapitału zakładowego Banku, uprawniających do wykonywania 42.420.651 głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, co stanowiło 4,99% całkowitej liczby głosów na tym Zgromadzeniu.

q W dniu 12 września 2008 r. zawarta została umowa pomiędzy Bankiem Millennium S.A. oraz konsorcjum banków międzynarodowych, w sprawie zaciągnięcia przez Bank średnioterminowej pożyczki konsorcjalnej (Club Term Loan Facility), opiewającej na kwotę 175.000.000 EUR, stanowiącą w dniu zawarcia umowy równowartość ok. 600 mln złotych.

Oprocentowanie pożyczki oparte jest na zmiennej stawce EURIBOR, powiększonej o uzgodnioną w umowie marżę. Spłata pożyczki ma nastąpić we wrześniu 2010 roku, z opcją przedłużenia - za zgodą stron Umowy - o kolejny okres roczny (tj. do roku 2011).

Lista uczestników konsorcjum i pożyczkodawców obejmuje następujące banki:

- § Bayerische Landesbank / BayernLB (jako Coordinator & Agent)
- § Bank Austria Creditanstalt AG
- § Commerzbank AG
- § Erste Group Bank AG
- § Landesbank Baden-Württemberg (LBBW)
- § Raiffeisen Zentralbank Österreich AG
- § WGZ BANK AG Westdeutsche Genossenschafts-Zentralbank

PODPISY:

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
29.09.2008	Bogusław Kott	Prezes Zarządu
29.09.2008	Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu
29.09.2008	Fernando Bicho	Członek Zarządu
29.09.2008	Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu
29.09.2008	Wojciech Haase	Członek Zarządu
29.09.2008	Joao Bras Jorge	Członek Zarządu
29.09.2008	Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu
29.09.2008	Piotr Romanowski	Członek Zarządu

**2. Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe Banku
Millennium S.A. za okres 6 miesięcy zakończony 30 czerwca 2008 r.**

SPIS TREŚCI

I.	JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE BANKU	132
II.	PODSTAWY PRZYJĘTE PRZY SPORZĄDZENIU SPRAWOZDANIA	137
III.	POLITYKA RACHUNKOWOŚCI.....	137
IV.	SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	138
V.	OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ O CHARAKTERZE NIETYPOWYM	138
VI.	WARTOŚCI SZACUNKOWE.....	138
VII.	EMISJE, WYKUP LUB SPŁATY INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH LUB KAPITAŁOWYCH	140
VIII.	WYPŁACONE DYWIDENDY	140
IX.	ZMIANY W STRUKTURZE BANKU W CIĄGU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	140
X.	ZMIANY ZOBOWIĄZAŃ LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH	140
XI.	ZESTAWIENIE TRANSAKCJI BANKU Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	141
XII.	ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ.....	143

I. JEDNOSTKOWE DANE FINANSOWE BANKU

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 – 30.06.2008	01.01.2007 – 30.06.2007
Przychody z tytułu odsetek	1 001 143	669 152
Koszty z tytułu odsetek	-606 531	-375 827
Wynik z tytułu odsetek	394 612	293 325
Przychody z tytułu prowizji	261 054	219 796
Koszty z tytułu opłat i prowizji	-41 095	-33 575
Wynik z tytułu prowizji	219 959	186 221
Przychody z tytułu dywidend	81 670	112 075
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	-8	4 301
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	75 304	53 478
Wynik z pozycji wymiany	128 456	119 021
Pozostałe przychody operacyjne	14 256	30 717
Przychody operacyjne	914 249	799 138
Koszty działania	-511 400	-414 778
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	-29 426	-48 977
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	-420	-110
Amortyzacja	-22 941	-28 859
Pozostałe koszty operacyjne	-5 153	-18 259
Koszty operacyjne	-569 340	-510 983
Wynik na działalności operacyjnej	344 909	288 155
Wynik finansowy przed opodatkowaniem	344 909	288 155
Podatek dochodowy	-55 426	-38 416
Wynik finansowy po opodatkowaniu	289 483	249 739
Średnia ważona liczba akcji zwykłych	849 181 744	849 181 744
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)	0,34	0,29

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2008	31.12.2007
Kasa, środki w banku centralnym	1 131 723	1 255 055
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	1 595 545	1 053 052
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 976 703	3 127 988
Instrumenty pochodne zabezpieczające	234 358	218 321
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	23 997 677	20 881 303
Inwestycyjne aktywa finansowe	2 238 120	1 893 949
- dostępne do sprzedaży	2 238 120	1 893 949
- utrzymywane do terminu zapadalności	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	231 053	191 343
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu (kredyty i pożyczki)	173 130	28 807
Rzeczowe aktywa trwałe	235 019	247 382
Wartości niematerialne	13 718	16 646
Aktywa trwałe do zbycia	0	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	67 081	112 322
Pozostałe aktywa	187 943	215 843
Aktywa razem	33 082 070	29 242 011

PASYWA

<i>w tysiącach zł</i>	30.06.2008	31.12.2007
Zobowiązania wobec banków	2 227 823	2 568 688
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	854 616	569 729
Instrumenty pochodne zabezpieczające	29 420	20 220
Zobowiązania wobec klientów	25 846 346	22 021 633
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	484 910	729 993
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	57 673	0
Rezerwy	27 503	33 232
Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	0	0
Bieżące zobowiązania podatkowe	10 328	5 347
Pozostałe zobowiązania	559 841	383 148
Zobowiązania podporządkowane	773 447	826 035
Zobowiązania ogółem	30 871 907	27 158 025

KAPITAŁY

Kapitał zakładowy	849 182	849 182
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	472 343	472 343
Kapitał z aktualizacji wyceny	-4 703	-2 742
Zyski zatrzymane	893 341	765 203
Kapitały razem	2 210 163	2 083 986
Pasywa razem	33 082 070	29 242 011
Współczynnik wypłacalności		
	10,41%	12,09%
Wartość księgowa	2 210 163	2 083 986
Liczba akcji	849 181 744	849 181 744
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	2,60	2,45

Zestawienie zmian w kapitale własnym

	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu (B/O) 01.01.2008	2 083 986	849 182	472 343	-1 949	-793	765 203
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-2 279	0	0	-2 279	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	318	0	0	0	318	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	289 483	0	0	0	0	289 483
- wypłata dywidendy	-161 345	0	0	0	0	-161 345
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 30.06.2008	2 210 163	849 182	472 343	-4 228	-475	893 341

Zestawienie zmian w kapitale własnym

	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu (B/O) 01.01.2007	1 829 048	849 182	472 343	9 282	599	497 642
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-11 231	0	0	-11 231	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	-1 392	0	0	0	-1 392	0
- zysk bieżącego okresu po opodatkowaniu	411 922	0	0	0	0	411 922
- wypłata dywidendy	-144 361	0	0	0	0	-144 361
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2007	2 083 986	849 182	472 343	-1 949	-793	765 203

A. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

w tysiącach zł

	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
I. Zysk (strata) po opodatkowaniu	289 483	249 739
II. Korekty razem:	598 091	-1 129 522
1. Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
2. Amortyzacja	22 941	28 859
3. Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-99 961	-66 869
4. Przychody z tytułu dywidend	-81 670	-112 075
5. Rezerwy	-5 729	1 819
6. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	-6 913	-12 371
7. Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	130 123	-27 661
8. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	-14 348	259 758
9. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-3 121 713	-4 284 898
10. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	-144 323	-129 182
11. Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	294 087	51 918
12. Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-293 143	-165 191
13. Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	3 824 713	1 107 264
14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-245 083	1 840 810
15. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	57 673	0
16. Zmiana stanu rozrachunków z tytułu podatku dochodowego	55 427	5 921
17. Podatek dochodowy zapłacony	-4 745	0
18. Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	205 288	362 488
19. Pozostałe pozycje	25 467	9 888
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	887 574	-879 783

B. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
I. Wpływy z działalności inwestycyjnej	1 352 335	2 187 724
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	14 119	21 550
2. Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	0
3. Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
4. Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	1 256 546	2 054 099
5. Pozostałe wpływy inwestycyjne	81 670	112 075
II. Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	-1 459 550	-1 223 389
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	-9 728	-8 747
2. Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	-40 000	-4 000
3. Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
4. Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	-1 409 822	-1 210 642
5. Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	0
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-107 215	964 335

C. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	01.01.2008 - 30.06.2008	01.01.2007 - 30.06.2007
I. Wpływy z działalności finansowej	0	0
1. Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	0	0
2. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	0
3. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
5. Pozostałe wpływy finansowe	0	0
II. Wydatki z tytułu działalności finansowej	-186 636	-168 707
1. Spłata kredytów długoterminowych	0	0
2. Wykup dłużnych papierów wartościowych	0	0
3. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
5. Umorzenie akcji	0	0
6. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-161 345	-144 361
7. Pozostałe wydatki finansowe	-25 291	-24 346
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	-186 636	-168 707
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A III+B III+C III)	593 723	-84 155
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	2 170 610	1 642 730
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	2 764 333	1 558 575

II. PODSTAWY PRZYJĘTE PRZY SPORZĄDZENIU SPRAWOZDANIA

Niniejsze skrócone śródroczne sprawozdanie finansowe Banku Millennium S.A. zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” w wersji zatwierdzonej przez Wspólnotę Europejską, i innymi obowiązującymi przepisami.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 29 września 2008 r.

III. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

Sprawozdanie finansowe Banku zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych.

W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości amortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów.

Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków i założeń jest weryfikowana na bieżąco. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w sprawozdaniu finansowym zastosowano jednolite, obowiązujące w całej Grupie MSSF, ich szczegółowy opis został przedstawiony w śródrocznym sprawozdaniu skonsolidowanym Grupy sporządzonym na dzień 30 czerwca 2008, którego uzupełnienie stanowi niniejsze sprawozdanie Banku.

Jedyną istotną zmianą w stosunku do wymienionych wyżej zasad jest fakt stosowania odmiennej metodologii wyceny akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych. W sprawozdaniu jednostkowym Banku zaangażowanie w akcje i udziały w podmiotach podporządkowanych wyceniane jest zgodnie z MSR 27 i 28 według kosztu nabycia pomniejszonego o ewentualne odpisy z tyt. utraty wartości wyliczone zgodnie z MSR 36. W sprawozdaniu skonsolidowanym akcje i udziały w jednostkach podporządkowane są objęte konsolidacją (MSR 27) a akcje i udziały w jednostkach stowarzyszonych wyceniane są metodą praw własności (MSR 28).

IV. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

W działalności Banku nie występując istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

V. OPIS CZYNNIKÓW I ZDARZEŃ O CHARAKTERZE NIETYPOWYM

W jednostkowym rachunku zysków i strat Banku ujmowane są dywidendy otrzymane od podmiotów podporządkowanych, które na potrzeby sprawozdania skonsolidowanego Grupy są eliminowane jako transakcje wewnątrzgrupowe. Wartości tych dywidend za pierwsze półrocze roku 2008 i pierwsze półrocze roku 2007 (dane porównywalne) wyniosły odpowiednio: 80 576 tys. zł. oraz 111 062 tys. zł.

VI. WARTOŚCI SZACUNKOWE

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Bank pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Banku, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary, dla których Bank dokonuje oszacowań:

Utrata wartości kredytów i pożyczek

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Bank ocenia czy istnieją dane/przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Dla instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych papierów wartościowych stosowane są modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosuje się modele wyceny opcji. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

Utraty wartości innych aktywów trwałych

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne). Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

Inne wartości szacunkowe

Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarium jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

W odniesieniu do niektórych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (premie dla wyższej kadry kierowniczej) Zarząd Banku dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzją Rady Nadzorczej Banku.

VII. EMISJE, WYKUP LUB SPŁATY INSTRUMENTÓW DŁUŻNYCH LUB KAPITAŁOWYCH

W trakcie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2008 roku zobowiązania Banku z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych uległy zwiększeniu o 57 673 tys. zł. w rezultacie emisji obligacji komercyjnych. Niniejsze obligacje zostały wyemitowane na podstawie Programu emisji obligacji Banku, w ramach którego Bank może wyemitować wiele serii obligacji (emisje prywatne) o łącznej wartości nominalnej nie przekraczającej 2.000.000.000 PLN lub równowartości tej kwoty w EUR, USD, CHF.

VIII. WYPŁACONE DYWIDENDY

W dniu 28.03.2008 r. ZWZA Banku podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy kwotę 161.344.531,36 zł z zysku za rok 2007, co daje 0,19 zł za jedną akcję, ustalając jednocześnie, że prawo do dywidendy przysługuje osobom będącym akcjonariuszami w dniu 6.05.2008 r. Wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 20.05.2008 r.

IX. ZMIANY W STRUKTURZE BANKU W CIĄGU OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO

W trakcie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2008 w Banku nie wystąpiły wymienione wyżej zjawiska, których wpływ na strukturę Banku byłby znaczący.

X. ZMIANY ZOBOWIĄZAŃ LUB AKTYWÓW WARUNKOWYCH

W trakcie 6 miesięcy zakończonych 30 czerwca 2008 nie miały miejsca zmiany zobowiązań pozabilansowych, które nie wynikałyby z bieżącej działalności operacyjnej Banku.

Ponadto na dzień 30 czerwca 2008 i 31 grudnia 2007 struktura zobowiązań pozabilansowych przedstawiała się następująco:

POZYCJE POZABILANSOWE

	30.06.2008	31.12.2007
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe	9 209 501	8 284 026
1. Zobowiązania udzielone:	8 513 554	7 582 956
a) finansowe	6 555 902	5 626 654
b) gwarancyjne	1 957 652	1 956 302
2. Zobowiązania otrzymane:	695 947	701 070
a) finansowe	10 000	15 936
b) gwarancyjne	685 947	685 134

XI. ZESTAWIENIE TRANSAKCJI BANKU Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	0	66 539
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 748 573	0
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	229 380	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	87 737	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3 546	24 801
Pozostałe aktywa	17 996	0
PASYWA		
Zobowiązania wobec banków	0	0
Zobowiązania wobec klientów	371 395	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	3 518	0
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	3 923	20 586
Pozostałe zobowiązania	19 148	0

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	0	106 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 542 729	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	186 243	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 377	14 068
Pozostałe aktywa	22 212	0
PASYWA		
Zobowiązania wobec banków	0	54
Zobowiązania wobec klientów	529 098	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 908	21 972
Pozostałe zobowiązania	15 095	0

PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Przychody z tytułu:		
Odsetek	38 027	1 166
Prowizji	49 511	0
Instrumentów pochodnych netto	370	0
Dywidend	80 576	0
Pozostałe operacyjne netto	1 741	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	10 033	213
Prowizji	16	0
Instrumentów pochodnych netto	0	982
Działania	27 283	-1 513

PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-30.06.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym BCP
Przychody z tytułu:		
Odsetek	36 355	2 977
Prowizji	54 828	0
Dywidend	111 062	0
Pozostałe operacyjne	4 274	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	7 934	577
Prowizji	127	0
Instrumentów pochodnych	151	2 763
Działania	10 050	-4 915

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 30.06.2008

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	262 055	307 848
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 084 077	804 412

TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ) WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	251 906	470 126
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 300 005	821 304

XII. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ

Niniejsze zdarzenia zostały przedstawione w Rozdziale XX Sprawozdania skonsolidowanego.

PODPISY:			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
29.09.2008	Bogusław Kott	Prezes Zarządu
29.09.2008	Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu
29.09.2008	Fernando Bicho	Członek Zarządu
29.09.2008	Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu
29.09.2008	Wojciech Haase	Członek Zarządu
29.09.2008	Joao Bras Jorge	Członek Zarządu
29.09.2008	Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu
29.09.2008	Piotr Romanowski	Członek Zarządu